

มาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย : ศึกษากรณีเกษตรกร
รายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่

กฤษนิษฐ์ มุ่งธัญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธีดี พนมยงค์

พ.ศ. 2561

**Legal Measures for Helping Smallholder Farmers: A Case Study of
Smallholder Farmers who Produce and Sell Eggs**

Gullanit Mungthanya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillments

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2018

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย:

ศึกษารณิเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่

เสนอโดย นางสาวกุลนิษฐ์ มั่งขวัญญา

สาขาวิชา นิติศาสตร์

หมวดวิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.สุนทร มณีสวัสดิ์) ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี) กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ) กรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.วรรณวิภา เมืองถ้ำ) กรรมการ

คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ รับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนเชื้อสกุล)
วันที่ เดือน พ.ศ.

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย : ศึกษกรณิเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่
ชื่อผู้เขียน	กุลนิษฐ์ มุ่งธัญญา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย: ศึกษากรณิเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมาที่ เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ ข้อเท็จจริงและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หลักการการแข่งขันทางการค้า หลักการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้มีอยู่เทียบเท่า และทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ถึงแม้ว่าปัจจุบันในประเทศไทยจะมีกฎหมายที่เกี่ยวกับ เกษตรกรแยกย่อยออกไปหลายฉบับ แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่ชัดเจนและครอบคลุมเพียงพอ รวมทั้งยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นหลายประการ

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่าย ไข่ไก่ของประเทศไทยนั้น ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ข้อ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกระทรวง พาณิชย์ และประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เป็นต้น พบว่า มาตรการทาง กฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่เพียงพอในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยกฎหมายของไทยถือว่ามีน้อย เกษตรกรรายย่อยหลาย รายต้องแบกรับปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้มีอยู่เทียบเท่า และทัดเทียมบริษัทราย ใหญ่ และอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ จนถึงขั้นที่เกษตรกรรายย่อยบางรายต้องขาดทุนหรืออาจล้มเลิกกิจการ

ไปได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางกฎหมายในเรื่องการกำหนดหรือการตั้งราคาไข่ไก่ที่ไม่มีราคากลางในการประกาศกำหนดซึ่งแต่ละราคาจะมีความผันผวนกันอย่างมาก ปัญหาในการตั้งราคาเพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การทุ่มตลาดที่นำไปสู่การแข่งขันทางการค้าที่เกษตรกรรายย่อยต้องเผชิญกับการทุ่มตลาด การขายไข่ไก่ตัดราคาของบริษัทรายใหญ่โดยมีข้อร้องเรียนต่าง ๆ เกิดขึ้นเสมอมาเรื่อยๆ จวบจนปัจจุบัน ปัญหาเรื่องมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถทำได้ตรงตามมาตรฐานตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในเรื่องมาตรฐานไข่ไก่ และปัญหาไข่ไก่ซึ่งเป็นสินค้าควบคุมที่ไม่มีมาตรการทางกฎหมายตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ โดยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายในทางต่างประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย กรณีเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ ของสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐนามิเบีย

ดังนั้น ผู้ศึกษาใคร่ขอเสนอแนะให้มีการจัดให้มีองค์กรกลางในการเข้ามาช่วยเหลือดูแลเกษตรกรรายย่อยเหล่านี้ โดยให้อำนาจคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ ในการตั้งหรือการกำหนดราคาไข่ไก่ เนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญรอบด้านทั้งทางกฎหมาย เศรษฐกิจ การเกษตร เป็นต้น เห็นควรเสนอแนะให้มีการให้คำนิยามในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 คำว่า การแข่งขันทางการค้า และหรือบันทึกท้ายพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พุทธศักราชที่เข้าข่ายถึงการแข่งขันทางการค้า เพื่อพิจารณากรณีที่เข้าข่ายการแข่งขันทางการค้า เสนอแนะให้มีการร่วมกลุ่มสหกรณ์เกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อมีอำนาจในการต่อรองทางด้านการจัดเตรียมวัตถุดิบเพื่อให้ได้ผลผลิตจากผลิตภัณฑ์ไข่ไก่ที่มีมาตรฐาน หรือให้มีการจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยในด้านการผลิตและจำหน่ายและให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงงานและผู้บริโภค ตามความในพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 เสนอแนะให้มีการจัดทำรายงานไข่ไก่และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ เพื่อติดตามดูแลสินค้าไข่ไก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับราคา ปริมาณการขาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมดูแลการตลาดของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรประเภทไข่ไก่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ เพื่อเสนอต่อกรรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์สำหรับสินค้าที่ไม่มีมาตรการทางกฎหมาย ตลอดจนเสนอแนะผลักดันร่างพระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ. เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรทางด้าน

รายได้และสวัสดิการ ที่ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปการเกษตรของประเทศ เพื่อให้อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีศักดิ์ศรี และเกษตรกรมีสมรรถนะดี ตลอดจนให้มีการสร้างระบบการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มสมรรถนะในการเข้าถึงและวิเคราะห์ข้อมูลตลาดและเทคโนโลยี และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งบูรณาการกลไกการบริหารประเทศด้านการเกษตรและการแปรรูปสินค้า

Thesis	Title Legal Measures for Helping Small Farmers : A Case Study of Small Farmers, Egg Producers and Distributors
Author	Gullanit Mungthanya
Thesis Advisor	Assoc.Prof. Pinit Tipmanee
Department	Law
Academic Year	2018

ABSTRACT

This thesis “Legal measures for supporting Smallholder Farmers: Case study of Smallholder Farmers who Produce and Sell Eggs”, has objective for researching the related histories and background that how to support smallholder farmers who produce and sell Eggs. We aim to research about facts of each situation that happens by depending on Trade Competition Act, Economics rules, and the measure for supporting smallholder farmers who produce and sell Eggs that measure in the same standard with Large size of company by using reference base on Thai Law and International law. So even Thailand in nowadays has many Thai Law divided into many issues for several cases to support the farmers, but some of them still not clear and not cover all cases that happen enough. Moreover, there are still have many problems recently happen in nowadays.

From our research from Thai Law which relate to measure for supporting smallholder farmers who produce and sell Eggs. The main references that we mention for this research has many sources such as Price of Goods and Services Act B.E. 1999, Trade Competition Act B.E. 2017, Agricultural Standards Act B.E. 2008, Request of the farmers to Office of Trade Competition Commission, Announcement of Ministry of Commerce, and Announcement of the Joint Standing Committee on Commerce, Industry and Banking. However, from all the researches could indicate that all of the laws still not enough for supporting smallholder farmers who produce and sell Eggs. This means legal aid in Thailand for those smallholder farmers has consider to be as lower than all the

problems that causes into several major cases we could found in nowadays. The problems for instance as blind spot of Thai law that there is not have cost estimate (Middle price in the Thai's Market) and also the fluctuation of the price in the market, the problem of cutting prices for eradicating the competitor, dumping the market's price (Setting the prices for eradicating the smallholder farmers which has less production rate) and etc. A lot of problems get complain all the time until present and it also include the problem that smallholder farmers cannot produces eggs enough comparing with the standard rate that set by Ministry of Agriculture and Cooperatives, and the problem that eggs do not have Legal measures for controlling the price and services. So all of the problems as mention before, it could make smallholder farmers loss a lot of profits and the worst case is that some smallholder farmers may have to close down their business because they lost a lot of profits because of many reasons above. Then, we research more evidence for helping all the smallholder farmers and we finally found the International Law (United States of America, Japan, and Republic of Namibia) that has many regulations which could support smallholder farmers for many similar cases.

Therefore, there is some suggestions for setting the Central organization which including some of expert and proficient staffs who know clearly about Thai Law and International Law, Economics, and Agriculture for helping and supporting the smallholder farmers by giving the decision-making power to the Central organization for identify and also specify the central of egg price in the middle market. Furthermore, another suggestion to help smallholder farmers who produce and sell Eggs is to set the definition of the words "Trade Competition" in the Trade Competition Act B.E. 2017, or else set the end note of the Trade Competition Act B.E. 2017 that what is the behavior that be within the scope of Trade Competition. This is for considering the case that regard that each case is Trade Competition or not. Nevertheless, the next suggestion is to set the Smallholder Farmers Agricultural Cooperative so that they could have Bargaining power in Raw Material Preparation case to have bargaining power of the standard eggs products. Besides, there is another one recommendation for preparing the report of egg products. Follow up the eggs, information about selling prices to control the market of egg goods and products. The details in the report should contain of prices, quantity of the

selling rate so that the Central organization of eggs products could be able to give the decision-making power into the middle-market. The Central organization may report to Department of Internal Trade, Ministry of Commerce (In case of Products without legal measures), and the last and important thing is that The Central organization may could recommend and push forward the Act Income and Welfare of Farmers for supporting the smallholder farmers in both of incoming and the benefits. All in all, the Agricultural Reorganization of the Thailand should be mention more because the farmers and smallholder farmers are also main occupation of Thailand since the ancient period before. Farmers and Smallholder Farmers should receive more income and they should have honor for being the main agriculturist of all Thai people. So, they should get all the same standard of allocation for the best equality of all people. They should be allowed to reach the market analyzing information and Technology information as we can develop Farmers and smallholder farmers Institute to be strong country management mechanism in both term of Agriculture and Product processing.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้ศึกษาได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ พิณิจ ทิพย์มณี ท่านเปรียบเสมอทิวาคาเดินดินที่มีตัวตน รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึงให้ความช่วยเหลือรับฟังปัญหาต่าง ๆ เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ให้ความเชื่อมั่น ให้กำลังใจและเสนอแนะในการศึกษาวิจัยมาโดยตลอด

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุนทร มณีสวัสดิ์ ซึ่งกรุณาได้รับเป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ และอาจารย์ ดร.วรรณวิภา เมืองถ้ำ ซึ่งกรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการให้ความรู้ คำแนะนำเพิ่มเติมที่มีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่า และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณพี่เจมส์ หรือจิระนันท์ ทองเสนห์ ซึ่งได้นำพาผู้ศึกษา มาพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพูดคุยประเด็นในปัญหาวิทยานิพนธ์ ในขณะที่ผู้ศึกษากำลังจะล้มเลิกความตั้งใจในการเรียนระดับชั้นมหาบัณฑิต พร้อมทั้งให้การช่วยเหลือในการอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้าน ช่วยเหลือในเรื่องการให้คำแนะนำการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนงานเขียนวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่ชายของข้าพเจ้า ซึ่งได้ให้การอุปการะให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลังในการจัดทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด ดังคำกล่าวที่บิดา มารดาได้กล่าวไว้ว่าเป็น “วิทยานิพนธ์ของครอบครัว” และขอขอบคุณนายธียุทธ พบหิรัญ เพื่อนชายคนสนิทสำหรับคำแนะนำ ให้กำลังใจ รับฟังปัญหาให้กับผู้ศึกษาจนงานเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเสมอมา

กุลนิษฐ์ มุ่งธัญญา

สารบัญ

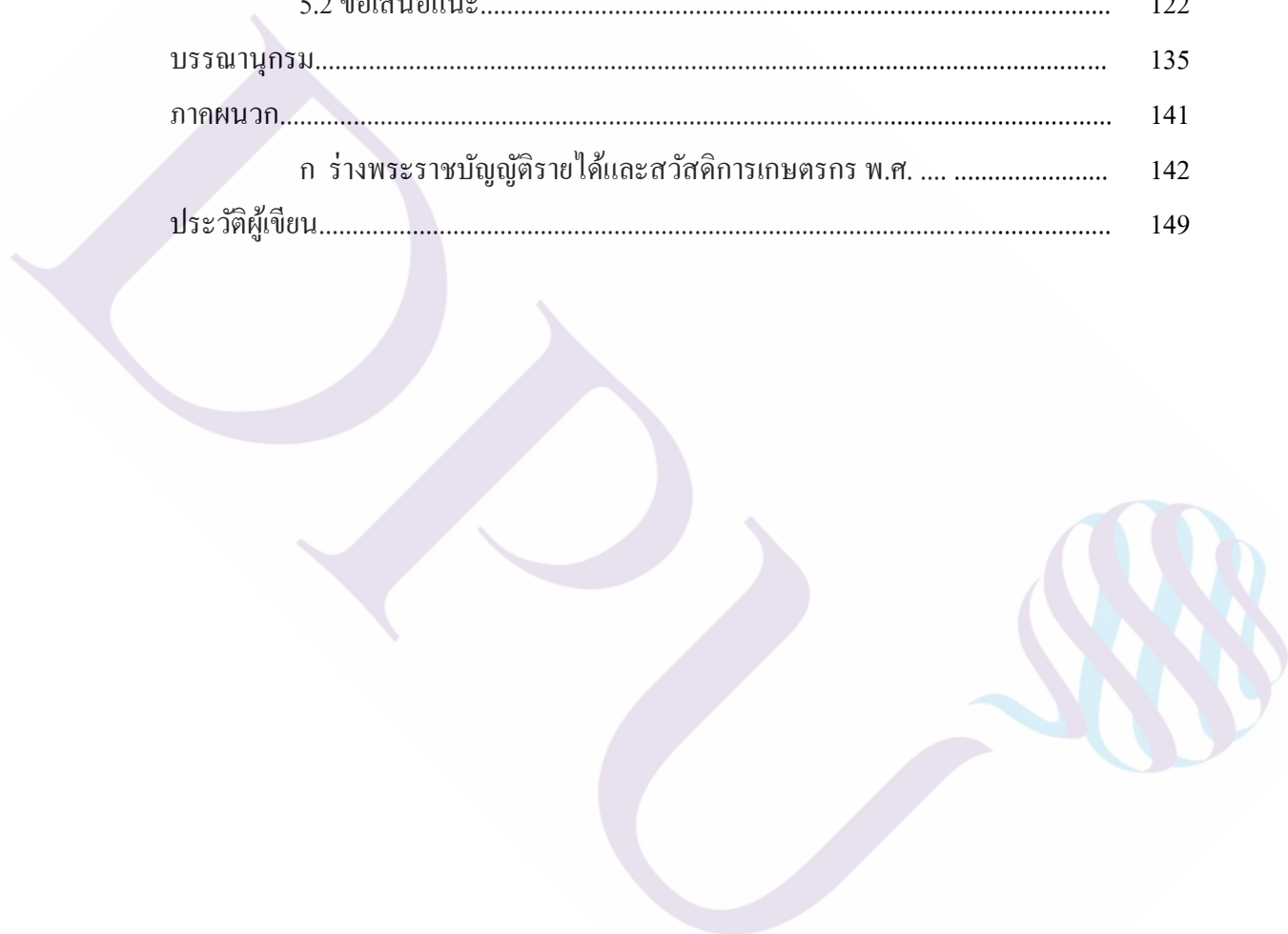
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่.....	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	12
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	12
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	12
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2. ความหมาย ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรายย่อย ผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่.....	15
2.1 ความหมาย ความเป็นมาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับไข่ไก่.....	15
2.1.1 ความหมายของไข่ไก่.....	15
2.1.2 ความเป็นมา และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับไข่ไก่.....	16
2.1.3 สถานการณ์ไข่ไก่ ปี 2558 ถึงปี 2560.....	19
2.2 ความหมาย ความเป็นมาที่เกี่ยวกับเกษตรกรและเกษตรกรรายย่อย.....	21
2.2.1 ความหมายของเกษตรกรและเกษตรกรรายย่อย.....	21
2.2.2 ความเป็นมาเกี่ยวกับการเกษตรและเกษตรกร.....	22
2.3 แนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางเศรษฐศาสตร์.....	24
2.3.1 ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการกำหนดราคาและดุลยภาพ ของตลาด (Price Determination and Market Equilibrium).....	25
2.3.2 การควบคุมราคา การแทรกแซงราคา และการแทรกแซงตลาด โดยภาครัฐ.....	28
2.3.3 การทุ่มตลาด (Dumping).....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3.4 การอุดหนุน (Subsidy).....	32
2.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า.....	32
2.4.1 การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (Predatory Pricing).....	34
2.5 แนวคิดและทฤษฎีการคุ้มครองผู้บริโภค.....	36
3 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตไข่ไก่ และ จำหน่ายไข่ไก่ ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ.....	39
3.1 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ผู้ผลิตไข่ไก่ และจำหน่ายไข่ไก่ ตามกฎหมายต่างประเทศ.....	40
3.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา.....	40
3.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า.....	43
3.1.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่.....	49
3.1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมราคาสินค้า.....	57
3.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ผู้ผลิตไข่ไก่ และจำหน่ายไข่ไก่ ตามกฎหมายไทย.....	60
3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา.....	60
3.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า.....	66
3.2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่.....	74
3.2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับราคาสินค้าและบริการ.....	80
3.2.5 สถานการณ์ไข่ไก่ในประเทศไทย.....	91
4 ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่.....	93
4.1 ปัญหาเกี่ยวกับการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่ และคุณภาพ มาตรฐานไข่ไก่.....	94
4.1.1 กรณีปัญหาการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่.....	94
4.1.2 กรณีปัญหาคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่.....	98
4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการตัดราคาสินค้าของไข่ไก่ในตลาด.....	102
4.3 ปัญหาเกี่ยวกับสินค้าและบริการควบคุม.....	106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	117
5.1 บทสรุป.....	117
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	141
ก ร่างพระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.	142
ประวัติผู้เขียน.....	149

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในบรรดาผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาจากสัตว์ ไข่ไก่ถือเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคทุกคนควรเลือกรับประทานเป็นลำดับแรก ๆ มีไว้ติดครัวเรือนอยู่เสมอ เมื่อเทียบกับสินค้าทางการเกษตรในบรรดาสินค้าอื่น เนื่องจากไข่ไก่เป็นสินค้าที่สามารถหาซื้อได้โดยง่าย มีราคาค่อนข้างถูก อีกทั้งไข่ไก่ยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นอาหารอื่น ๆ ได้หลากหลายรูปแบบทั้งแบบคาวและแบบหวาน เช่น ไข่ดาว ไข่เจียว ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น และไข่หวาน เช่น การนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการทำขนมต่าง ๆ เป็นต้น ไข่ไก่นอกจากจะมีราคาถูกสามารถหาซื้อได้โดยง่าย ยังมีโปรตีนที่มีคุณภาพดีที่สุดในกลุ่มสัตว์ เป็นโปรตีนที่สมบูรณ์มีประสิทธิภาพในการดูดซึมได้ในระดับที่สูงกว่าในโปรตีนชนิดอื่น ยังมีวิตามินและแร่ธาตุที่สำคัญมีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส วิตามินเอ วิตามินบี1, บี2, บี3, บี6 และบี12 ธาตุเหล็ก เป็นต้น¹ และยังสามารถสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา (North Carolina) สหรัฐอเมริกาให้ผู้บริโภคบริโภคไข่ไก่ทุกวัน เพราะไข่ไก่เป็นแหล่งของสารอาหารที่มีราคาถูกมาก มีสารโคลีน (Choline) ที่มีมากในไข่แดงซึ่งช่วยให้ระบบเซลล์สื่อสารทำงานได้ดี ช่วยเรื่องความจำ สำหรับผู้บริโภควัยเด็กสามารถบริโภคไข่ไก่สม่ำเสมอได้ โดยไม่ต้องกังวลในเรื่องของคอเรสเตอรอล (Cholesterol) และสำหรับผู้ใหญ่หรือวัยทำงานซึ่งมีสุขภาพปกติสามารถบริโภคไข่ไก่ได้ 3 ถึง 4 ฟองต่อสัปดาห์ หรือในกรณีผู้ป่วยซึ่งเป็นความดันโลหิตสูง เบาหวาน ไขมันในเลือดสูง ควร

¹ gidanan ganghair, “รู้จริงเรื่องไข่ และวิธีกินไข่ ให้ได้ประโยชน์,” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www2.thaihealth.or.th/>

บริโภคไข่ไก่หนึ่งฟองต่อสัปดาห์ สำหรับผู้ซึ่งเป็นกังวลในเรื่องของคอเรสเตอรอล (Cholesterol) สามารถรับประทานเฉพาะไข่ขาวซึ่งภายในไข่ขาวจะไม่มีคอเรสเตอรอล (Cholesterol)²

ถึงแม้ว่าไข่ไก่จะเป็นสินค้าที่หลายครัวเรือนนิยมเลือกมาใช้ในการบริโภค สามารถหาซื้อได้โดยง่ายดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น แต่แท้จริงแล้วเบื้องหลังในเรื่องของกระบวนการผลิต จนถึงขั้นตอนการจำหน่ายไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อย กลับมีปัญหาค่าใช้จ่ายที่ทำให้เกษตรกรรายย่อยเหล่านั้นต้องเผชิญ เช่นในเรื่องของการผลิตและการจำหน่ายสินค้า เกษตรกรรายย่อยต้องเผชิญกับภาระค่าใช้จ่ายตั้งแต่ก่อนกระบวนการผลิตไข่ไก่ ต้นทุนต่าง ๆ เช่น ค่าอาหาร ค่ายารักษาโรค ค่าโรงเรือน ค่ายาบำรุง เป็นต้น อีกทั้งปัญหาเรื่องของคุณภาพไข่ไก่ที่ผลิตออกมา เพื่อให้ผลผลิตไข่ไก่สามารถผลิตออกมาได้อย่างมีคุณภาพให้สามารถทัดเทียมและแข่งขันกับบริษัทรายใหญ่ให้ได้ เกษตรกรรายย่อยในบางราย หรือบางกลุ่มอาจต้องขาดทุนและปิดตัวไปหลายราย ในการที่ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว จากการศึกษาตามข้อเท็จจริงดังที่กล่าวมานั้น ผู้ศึกษาได้พิจารณาแล้วพบว่าภาระที่เกษตรกรรายย่อย หรือกลุ่มเกษตรกร ซึ่งเคยมีการเปรียบเทียบเสมือนว่าเป็นกระดูกสันหลัง หรือท่อน้ำเลี้ยงของชาติ กล่าวคือ เป็นกำลังหลักทางเศรษฐกิจของประเทศมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้รับความเดือดร้อนจนอาจถึงขั้นล้มเลิกกิจการทางการเกษตร ผู้ศึกษาจึงประสงค์และมีความสนใจในการศึกษาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ข้อร้องเรียนต่อคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ และประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เป็นต้น เพื่อศึกษาและหาแนวทางทางกฎหมายในการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นกำลังหลักของชาติให้มีผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพ และสามารถที่จะแข่งขันให้อยู่ในระดับเทียบเท่าหรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ได้ ผู้ศึกษาจึงมีประเด็นที่ทำการศึกษาดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก ประเด็นปัญหาในเรื่องของการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่ จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรรายย่อยมีส่วนบุคคลผู้เป็นฝ่ายกำหนดราคาสินค้าได้เอง แม้ว่าสินค้าเกษตรที่นำมาบริโภคประเภทไข่ไก่นี้ อาจทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องเผชิญกับการขาดทุนจนบางรายอาจถึงขั้นที่ต้องปิดกิจการลง ราคาไข่ไก่ที่มีการจำหน่ายใครเป็นผู้กำหนดราคาไข่ไก่ที่มีการขึ้นหรือลงในแต่ละครั้ง สมาชิกในสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่ กรรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือจะเป็นบริษัทรายใหญ่ที่มีอำนาจการต่อรองทางด้านราคาสินค้าที่สูง ในตลาดสินค้าบริโภคประเภท

² เพิ่งอ้าง.

ไข่ไก่ ในสถานการณ์ไข่ไก่ในรอบปีหนึ่ง ๆ ทุก ๆ ปี เมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่าไข่ไก่เป็นสินค้าอ่อนไหวราคาที่ยังน่าจะมีการขึ้นลงราคาตลอดทั้งปี อาจเรียกได้ว่าเป็นไปตามกลไกทางการตลาดซึ่งราคานั้นจะขึ้นอยู่กับปริมาณของผลผลิต และความต้องการบริโภคของผู้บริโภค ณ ขณะนั้นตามเอกสารแนบข้อความดังที่กล่าวต่อไปนี้เป็นราคาการจำหน่ายปลีกไข่ไก่เบอร์กลางหรือเบอร์สองต่อหนึ่งฟองของกรมการค้าภายใน ในช่วงปี พ.ศ. 2539 จนถึง พ.ศ. 2560³ เหตุที่ผู้ศึกษาเลือกนำตัวอย่างไข่ไก่เบอร์สองเนื่องจากเป็นไข่ไก่ขนาดกลางที่ผู้บริโภคนิยมซื้อมาบริโภคกันมากที่สุด ถัดมาเป็นราคาไข่ไก่คละที่ประกาศจากทางสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ ในวันที่ได้ประกาศล่าสุด คือในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559⁴ และต่อมาเป็นราคาไข่ไก่สดที่ประกาศจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรประจำปี 2540 จนถึง ปี 2561⁵ และราคารายสัปดาห์ในปี 2562⁶ จากข้อมูลที่ปรากฏจะเห็นได้ว่าราคาไข่ไก่ที่แนบมานั้น มีทั้งราคาไข่ไก่ที่เป็นราคาสรุปประจำเดือนของแต่ละเดือนในปีนั้น ๆ ราคาไข่ไก่ประจำวัน หรือราคาไข่ไก่ประจำสัปดาห์โดยเฉลี่ย แต่แท้จริงแล้วราคาไข่ไก่สามารถผันผวนเปลี่ยนแปลงได้ทุกวัน โดยปกติแล้วราคาไข่ไก่ที่จำหน่ายจะมีราคาที่สูงเพียงไม่กี่เดือน อันเนื่องมาจากสาเหตุต่อไปนี้ เช่น ในเรื่องของปริมาณไข่ไก่ลดลง เพราะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่ร้อน หรือในเรื่องปริมาณความต้องการบริโภคที่ค่อนข้างสูง อันเนื่องมาจากเทศกาลที่สำคัญ ๆ แต่ในขณะที่เดียวกันเกษตรกรรายย่อยต้องแบกรับภาระช่วงราคาคงต่ำนานประมาณหลายเดือนในแต่ละปี จากปริมาณไข่ไก่ที่ผลผลิตออกมาสั้นตลาด เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงฤดูฝนที่สภาพอากาศสามารถผลิตอาหารสำหรับเลี้ยงไก่ได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น และในช่วงฤดูหนาวที่อากาศมีความเหมาะสมจึงส่งผลให้ผลผลิตไข่ไก่ที่ได้จากแม่ไก่สามารถผลิตได้ดีมากขึ้นอีกด้วย

³ กรมการค้าภายใน, “ราคาขายปลีกสินค้าเกษตร ไข่ไก่ เบอร์ 2 (ฟอง),” สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562, จาก <https://www.dit.go.th/pricestat/report2.asp?mode=A&product=230>

⁴ สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่, สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562, จาก [http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/EggPrice/IMG_4649%20\(1\).pdf](http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/EggPrice/IMG_4649%20(1).pdf)

⁵ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562, จาก http://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/price/monthly_price/egg.pdf

⁶ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562, จาก http://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/price/weekly_price/weeklyofprice.pdf

ราคาขายปลีกสินค้าเกษตร ไข่ไก่ เบอร์ 2 (ฟอง)													
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2539	1.75	1.75	1.75	1.75	1.77	1.85	1.90	1.95	1.96	2.05	2.04	1.94	1.87
2540	1.76	1.75	1.75	1.75	1.84	1.85	1.91	2.00	2.05	2.05	2.05	2.05	1.90
2541	2.03	2.14	2.11	2.06	2.36	2.51	2.46	2.45	2.45	2.35	2.25	2.27	2.29
2542	2.35	2.28	2.19	2.16	2.25	2.25	2.25	2.25	2.35	2.13	2.05	2.05	2.21
2543	2.01	1.85	1.85	1.85	1.85	1.85	1.85	1.92	1.95	1.90	1.85	1.85	1.88
2544	1.85	1.91	2.16	2.36	2.16	2.25	2.25	2.26	2.35	2.30	2.22	2.25	2.19
2545	2.24	2.15	2.15	2.15	2.23	2.23	2.15	2.15	2.11	2.05	2.05	1.91	2.13
2546	1.85	1.99	2.05	2.05	2.16	2.25	2.25	2.25	2.25	2.23	2.15	2.17	2.14
2547	2.37	2.07	2.07	2.79	2.95	2.95	3.02	2.90	2.75	2.88	2.34	2.47	2.61
2548	2.90	2.78	2.80	2.88	2.95	2.95	3.12	3.01	2.89	2.61	2.51	2.38	2.79
2549	2.27	2.11	2.32	2.39	2.35	2.45	2.35	2.39	2.35	2.35	2.49	2.38	2.35
2550	2.35	2.39	2.46	2.46	2.62	2.85	2.65	2.65	2.72	2.52	2.44	2.35	2.52
2551	2.37	2.66	2.92	2.95	2.95	2.85	2.67	2.77	2.94	2.65	2.71	2.79	2.77
2552	2.55	2.55	2.72	2.88	2.88	2.85	2.91	3.05	2.93	2.77	2.81	2.82	2.81
2553	2.69	2.96	2.88	2.87	3.03	3.21	3.24	3.15	3.06	3.05	3.05	3.05	3.02
2554	3.12	3.15	3.35	3.60	3.52	3.36	3.36	3.45	3.45	3.50	3.94	3.17	3.41
2555	2.73	3.13	3.06	2.73	3.09	3.25	2.94	3.01	2.86	2.71	2.97	2.95	2.94
2556	3.24	3.35	3.25	3.31	3.69	3.75	3.44	3.78	4.04	3.77	3.62	3.65	3.57
2557	3.65	3.64	3.40	3.26	3.73	3.59	3.52	3.83	3.41	3.05	3.30	2.85	3.44
2558	2.98	2.86	2.61	2.91	3.05	3.05	3.20	3.48	3.55	3.35	3.25	3.07	3.11
2559	3.17	3.33	3.43	3.22	3.44	3.71	3.75	3.83	3.78	3.41	3.22	2.97	3.44
2560	3.07	2.91	2.79	2.79	3.12	3.15	3.13	3.28	3.29	-	-	-	3.06

ประกาศจากกรมการค้าภายใน

ประกาศ

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559

สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่

เวียง พานสมาริจ

เรื่อง ประกาศแจ้งราคารับซื้อไข่ไก่

สมาคมฯ ขอแจ้งราคารับซื้อไข่ไก่คณะ ๓ หน้าฟาร์มเกษตรกร วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2559
ราคาไข่ไก่คณะอยู่ที่ฟองละ 2.99 บาท ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงราคา สมาคมฯ จะแจ้งให้ทราบต่อไป

จึงเรียนขอทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ประกาศจากสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่

ไข่ไก่ : ราคาไข่ไก่สด รายเดือนที่เกษตรกรขายได้ที่ฟาร์ม ทั้งประเทศ ปี 2540 - 2562

หน่วย:บาท/ร้อยฟอง

ปี	ม.ค.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		เจ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		ก.ย.		ต.ค.		พ.ย.		ธ.ค.		
	ม.ค.-ม.ค.	ม.ค.-ก.ค.	ก.พ.-ก.พ.	ก.พ.-มี.ค.	มี.ค.-เม.ย.	เม.ย.-พ.ค.	พ.ค.-มิ.ย.	มิ.ย.-เจ.ย.	เจ.ย.-ก.ค.	ก.ค.-ส.ค.	ส.ค.-ก.ย.	ก.ย.-ต.ค.	ต.ค.-พ.ย.	พ.ย.-ธ.ค.	ธ.ค.-ม.ค.	ม.ค.-ก.ค.	ก.ค.-ส.ค.	ส.ค.-ก.ย.	ก.ย.-ต.ค.	ต.ค.-พ.ย.	พ.ย.-ธ.ค.	ธ.ค.-ม.ค.	ม.ค.-ก.ค.	ก.ค.-ส.ค.	ส.ค.-ก.ย.	ก.ย.-ต.ค.	ต.ค.-พ.ย.
2540	142	138	144	141	146	156	159	147	157	165	169	153	162	161	157	155											
2541	155	172	174	167	166	183	205	176	199	193	191	182	188	179	184	182											
2542	187	184	183	184	180	186	189	185	186	183	174	183	166	162	167	179											
2543	156	144	146	149	143	134	137	143	142	148	148	144	140	138	129	142											
2544	132	147	150	143	149	158	162	149	167	178	183	158	179	177	180	164											
2545	178	165	158	167	167	173	169	168	164	167	154	166	140	141	144	160											
2546	125	123	126	125	128	140	150	132	155	154	158	140	161	159	158	145											
2547	184	150	150	161	216	234	234	194	255	245	253	213	248	219	221	217											
2548	243	242	240	242	247	254	256	247	263	269	256	252	242	235	216	247											
2549	212	200	205	206	203	206	213	206	195	195	189	202	182	203	201	200											
2550	200	196	190	195	185	203	209	197	213	220	225	205	215	215	201	206											
2551	200	221	248	223	249	248	239	234	228	243	242	235	229	225	229	233											
2552	209	204	217	210	244	245	245	227	250	260	253	236	230	241	244	237											
2553	238	258	253	250	249	262	275	256	284	278	272	263	265	272	277	265											
2554	279	280	292	284	307	309	291	293	290	304	306	295	315	336	301	301											
2555	263	267	266	265	249	260	274	263	255	258	253	261	233	245	248	256											
2556	267	278	272	272	272	300	329	286	307	321	345	299	332	326	325	306											
2557	326	327	311	321	302	324	319	318	308	322	305	316	291	295	273	309											
2558	265	258	238	254	248	260	264	256	274	287	294	266	284	280	272	269											
2559	275	287	294	285	286	289	303	289	306	312	309	296	300	291	284	295											
2560	279	273	258	270	252	268	271	267	270	274	278	269	248	253	256	265											
2561	254	263	257	258	265	278	278	266	279	281	282	271	254	262	264	268											
2562				-				-				-				-											

*ราคา Update ล่าสุดเดือนธันวาคม 61

ราคาไก่เกษตรกรขายได้ที่ฟาร์ม - นานเฉลี่ยระดับประเทศ ประจำเดือน มกราคม พ.ศ.2562 (เฉลี่ย 3 สป.)

รายการ	ทั้งประเทศ					
	สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 4	สัปดาห์ที่ 5	เฉลี่ย
ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ	15,300	14,971	14,914			15,062
ข้าวเหนียวปทุมธานี	9,632	9,696	9,781			9,703
ข้าวเปลือกเจ้าหอมจิน 15 %	7,931	7,728	7,633			7,764
ข้าวหอมเสี๊ยกความชื้น 14.5%	8,99	8,99	8,93			8,97
มันสำปะหลังสด	2,28	2,25	2,18			2,24
อ้อยโรงงาน	559	576	582			573
ข้าวเขื่อนลพบุรี	20,59	20,51	22,17			21,09
ถั่วเหลืองชนิดกละ	16,60	16,01	16,01			16,21
ถั่วลิสงเปลือกแห้ง	60,00	60,00	60,20			60,07
มะพร้าวแห้ง ใหญ่	489	579	585			551
ปาล์มทะลาย > 15	2,67	2,54	2,23			2,48
ยางแผ่นดิบ ชั้น 3	38,93	40,64	40,40			39,99
ยางก้อน	20,22	20,28	19,97			20,16
แกมยาง	17,09	17,28	17,06			17,14
น้ำยางสด	33,77	34,62	33,89			34,09
ลำไยสดทั้งซังพันธุ์อโศก A	24,91	24,80	24,80			24,84
สวรสกแห้ง (ไม่มีคั่ว)	67,00	67,00	67,04			67,01
ถั่วปรางค์โรงงาน	2,96	3,07	3,22			3,08
หอมหัวใหญ่เบอร์ 1 (สดสุก)	12,50	12,50	11,50			12,17
พริกไทยดำ กละ	100	100	100			100
โกโก้ผู้ถูกผสม ขนาดกลาง	30,835	30,713	30,855			30,801
กระเบื้อง ขนาดกลาง	34,961	34,903	34,991			34,952
สุกร พัน 100 กก.	62,23	63,16	65,20			63,53
ไก่รุ่นพันธุ์เนื้อ (ฟาร์มอิสระ)	33,67	34,10	35,99			34,59
ไข่ไก่สด กละ	266	273	277			272

ประกาศจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

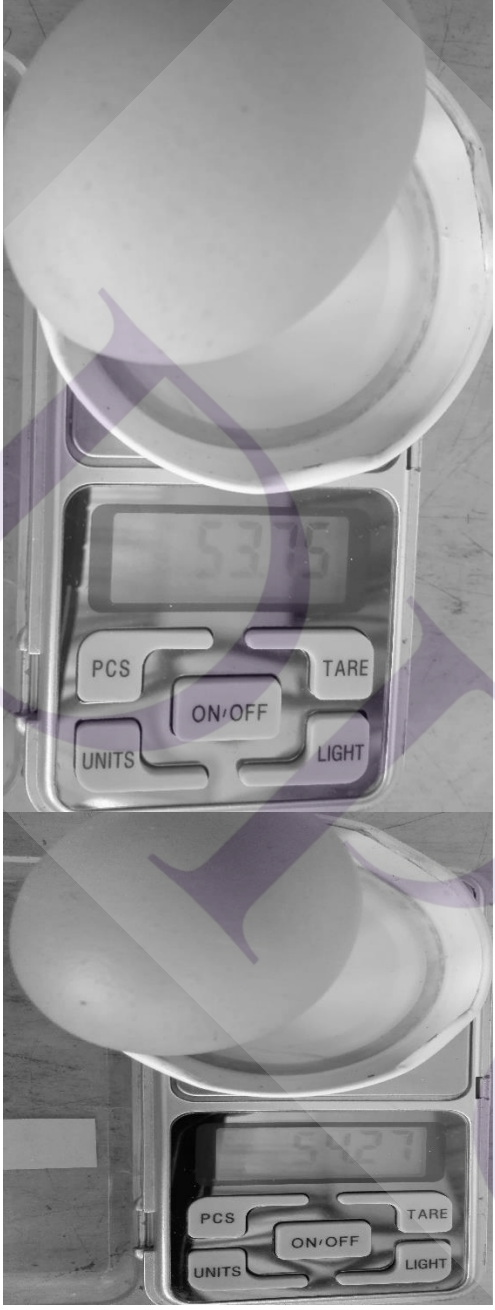

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาหาราคาไข่ไก่ในหลายๆครั้งจะเป็นการแก้ไขในลักษณะที่เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า กล่าวคือ เมื่อใดที่ราคาไข่ไก่มีราคาที่สูงภาครัฐจะแก้ไข

ปัญหาด้วยมาตรการควบคุมราคาไข่ไก่ซึ่งไม่ต่างอะไรกับการทำร้ายเกษตรกรรายย่อย หรือในช่วงใดที่ผลผลิตไข่ไก่ออกมาในปริมาณที่ล้นตลาด และมีราคาต่ำก็จะมีกรขอความร่วมมือจากเกษตรกรให้ลดจำนวนแม่ไก่ขึ้นกรเพื่อลดปริมาณไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้น หรือเพิ่มการส่งออกไข่ รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนบริโภคไข่ไก่มากขึ้น โดยการแก้ปัญหาที่การจัดจำหน่ายไข่ไก่โรงฟ้า ขอความร่วมมือจากสมาคมผู้ผลิตผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่และบริษัท หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อที่ราคาไข่ไก่จะได้มีราคาถูกลง ซึ่งเหล่านี้เป็นการซ้ำเติมเกษตรกร เท่ากับว่าไม่เคยเห็นแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นการแก้ไขปัญหายั่งยืนเลย ภาพของราคาไข่ไก่ที่มีการขึ้น และลงวนเวียนจนเป็นภาพจำให้เห็นเป็นประจำทุกปี⁷ และในหลาย ๆ ครั้งในเวลาที่ผ่านมาราคาไข่ไก่เป็นสิ่งที่ช่วยในเรื่องคะแนนเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ โดยปัญหาแรกที่เป็ปัญหาในเรื่องของการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาที่คุณศึกษาได้กล่าวถึงข้อเท็จจริงมาในข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการควบคุม พ.ศ. 2542 เพื่อศึกษาว่าใครเป็นผู้ตั้งหรือกำหนดราคาสินค้าดังกล่าว ประเด็นนี้เกษตรกรรายย่อยสามารถร่วมกันตั้งหรือกำหนดราคาเองได้หรือไม่

และประเด็นในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่ระหว่างเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่จะมีคุณภาพที่แตกต่างกัน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เช่น ในเรื่องคุณภาพของน้ำหนักไข่ไก่แต่ละขนาดระหว่างสินค้าของเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่ โดยที่น้ำหนักไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยที่พบมักจะมีน้ำหนักที่ต่ำกว่ามาตรฐานตามที่ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด เช่น ตามประกาศของตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 กำหนดน้ำหนักไข่ไก่เบอร์สาม น้ำหนักอยู่ที่ 55 ถึง 60 กรัมต่อฟอง น้ำหนักไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะต่ำกว่ามาตรฐานอยู่ที่ประมาณ 1 ถึง 2 กรัมต่อฟอง⁸ หรืออาจมีมากกว่านั้นในบางครั้ง และเมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนในเรื่องน้ำหนักไข่ไก่ ในประกาศดังกล่าวมานั้นไข่ไก่ทุกขนาดน้ำหนักจะมีจำนวนไข่ไก่ที่มีขนาดเล็กกว่าถัดไปหนึ่งขนาดปนมาได้ไม่เกินร้อยละ 3.4 ของจำนวน หมายความว่า โดยปกติแล้วไข่ไก่ 1 แผง จะมี 30 ฟอง การปนของไข่ไก่สามารถปนได้ไม่เกิน 1.02 ฟองต่อหนึ่งแผง ดังตัวอย่างที่ผู้ศึกษาได้บันทึกภาพมาแสดงดังต่อไปนี้

⁷ กรุงเทพธุรกิจ, “ราคาไข่ไก่...ปล่อยกลไกตลาดเป็นผู้กำหนด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2562, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/540070>

⁸ สัมภาษณ์ พิเชษฐ์ มุ่งธัญญา, อดีตพนักงานบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัดและปัจจุบันเป็นผู้ค้าไข่ไก่รายย่อย, 29 ตุลาคม 2561.

ไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อย	ไข่ไก่ของบริษัท
<p data-bbox="284 258 446 300">น้ำหนักไข่ไก่</p> 	<p data-bbox="863 258 1026 300">น้ำหนักไข่ไก่</p>

จากตัวอย่างที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในหนึ่งแผงของไข่ไก่ที่มาจากเกษตรกรรายย่อย จะมีน้ำหนักไข่ไก่ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ตั้งแต่สองฟองขึ้นไป จึงทำให้ไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะมีน้ำหนักที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด จาก

ข้อเท็จจริงพบว่าเหตุผลที่บางครั้งคุณภาพไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐานที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดไว้ในเรื่องคุณภาพของไข่ไก่นั้น เนื่องมาจากต้นทุนในการได้มาซึ่งผลผลิตไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะมีไม่มาก เช่น ในช่วงเวลาใดราคาของข้าวโพดมีราคาที่ต่ำ เกษตรกรรายย่อยจะนำข้าวโพดมาเลี้ยงแม่พันธุ์ไข่ไก่ หากช่วงเวลาใดมีราคาแพงก็อาจหาข้าวเปลือกหรือรำมาเลี้ยงไข่ไก่แทน ดังจะเห็นได้ว่าการใช้วัตถุดิบมาเลี้ยงเปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอ ซึ่งจะมีความแตกต่างกับบริษัทรายใหญ่ซึ่งมีอาหาร ข้าราชการโรค ยาบำรุง เป็นต้น⁹ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องศึกษาหาหนทางในการแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

ประเด็นที่สอง ปัญหาในเรื่องการตัดราคาสินค้าของไข่ไก่ในตลาด หรืออาจเรียกว่าการจำหน่ายไข่ไก่ตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การเกิดสภาวะทางการแข่งขันทางการค้าอย่างสูงระหว่างเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่ ซึ่งในกรณีนี้ได้เคยมีข้อร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ตามพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 เรื่องบริษัทรายใหญ่ขายไข่ไก่ต่ำกว่าผู้ค้าในตลาดท้องถิ่น¹⁰ การขายลูกไก่ฟวงกับอาหารสัตว์ของบริษัทถือว่าเป็นพฤติกรรมกีดกันทางการค้าอย่างหนึ่ง¹¹ หรือกรณีของบริษัทเบทาโกรที่ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมทุ่มตลาดโดยการขายไข่ไก่ถูกกว่าเกษตรกรรายย่อย¹² ซึ่งการกำหนดราคาไข่ไก่หน้าฟาร์มแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างกัน เช่น วันที่ 6 พฤศจิกายน 2561 ราคาไข่ไก่ของบริษัทเบทาโกรเบอร์ศูนย์จะอยู่ที่ราคา 3.1 บาทต่อฟอง เบอร์หนึ่งจะอยู่ที่ราคา 2.9 บาทต่อฟอง เบอร์สองจะอยู่ที่ราคา 2.6 บาทต่อฟอง เบอร์สามจะอยู่ที่ราคา 2.2 หรือฟาร์มไข่ไก่ท้องถิ่นบริเวณจังหวัดของผู้ศึกษาเบอร์ศูนย์จะอยู่ที่ราคา 2.6 บาทต่อฟอง เบอร์หนึ่งจะอยู่ที่ราคา 2.5 บาทต่อฟอง เบอร์สอง จะอยู่ที่ราคา 2.4 บาทต่อฟอง เบอร์สามจะอยู่ที่ราคา 2.3 บาทต่อฟอง¹³ หรือจะเป็นในกรณีดังตัวอย่างราคาไข่ไก่หน้าฟาร์มที่ประกาศราคาบนสื่อ

⁹ เพิ่งอ้าง.

¹⁰ สำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า, “ประมวลเรื่องข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า 2542 เรื่องการผลิตลูกไก่และจำหน่ายไข่ไก่ต่ำกว่าราคาทุน,” (27 เมษายน 2543).

¹¹ กฤติกร เสดิมเกื้อกุลพงศ์, พระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และการผูกขาดในภาคเกษตร: กรณีศึกษาตลาดไข่ไก่, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ openworlds), น.23.

¹² ข่าวธุรกิจ วอยซ์ทีวี (22 มีนาคม 2555), “เบทาโกร รับขายไข่ต่ำกว่าทุน เหตุไข่ล้นตลาด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/34483>

¹³ สัมภาษณ์ พิเชษฐ มุ่งธัญญา, อดีตพนักงานบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด และปัจจุบันเป็นผู้ค้าไข่ไก่รายย่อย, 6 พฤศจิกายน 2561.

อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ประจำวันที่ 30 ตุลาคม 2561 ที่แนบไว้¹⁴ ดังตัวอย่างที่ผู้ศึกษาได้สืบค้นมาต่อไปนี้

ราคาไข่ไก่ประจำวัน 30 ตุลาคม 2018			
ไข่ไก่		ไข่เปิด	
เบอร์ 0	3.30	ไข่เปิดใหญ่	4.10
เบอร์ 1	2.60	ไข่เปิดกลาง	3.60
เบอร์ 2	2.40		
เบอร์ 3	2.30	อื่นๆ	
เบอร์ 4	2.10	ไข่เค็ม	5.10
เบอร์ 5	1.90	ไข่เยี่ยวม้า	5.60
เบอร์ 6	1.40		

อัปเดตราคาไข่ไก่ทุกวันที่ ราคาไข่ไก่.com

จำหน่าย ไข่ไก่ ไข่เปิด ไข่เค็ม ไข่เยี่ยวม้า ราคาส่ง
โทร 081987-7291, 089-882-9944
www.prapanfarm.com | fb.com/PraphanthFarm

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ราคาไข่ไก่คอตคอม

ประจำวันที 30 ตุลาคม 2561		
ประเภท	ราคาเฉลี่ย	หน่วย
(A) ไข่ไก่เบอร์ 0	4.08	บาท/ฟอง
(B) ไข่ไก่เบอร์ 1	3.58	บาท/ฟอง
(C) ไข่ไก่เบอร์ 2	3.32	บาท/ฟอง
(D) ไข่ไก่เบอร์ 3	3.00	บาท/ฟอง
หน้า 1		หน้า 2

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์เกษตรไพรัชคอตคอม

¹⁴ “ราคาไข่ไก่ประจำวันที 30 ตุลาคม 2561,” สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561, จาก ราคาไข่ไก่.com และ <https://www.kasetprice.com>

เมื่อการกำหนดราคาที่ทำให้เกิดสภาวะการแข่งขันทางการค้าระหว่างเกษตรกรรายย่อย และบริษัทรายใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยไม่สามารถจำหน่ายได้ซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะไข่ไก่ล้นตลาด นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นที่ยังทำให้ไข่ไก่เหลือล้นตลาดโดยข้อเท็จจริงพบว่าราคาไข่ไก่ตกต่ำมากในรอบหลายสิบปี เนื่องมาจากเทศกาลกินเจ การปิดภาคเรียนของนักเรียนหรือนักศึกษา จึงเป็นเหตุให้ไข่ไก่มีสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก แม้ว่าราคาไข่ไก่หน้าฟาร์มจะตกต่ำที่สุดในรอบหลายสิบปีที่ผ่านมา แต่ผู้บริโภคก็ยังรับประทานไข่ไก่ในราคาที่แพงที่สวนทางกับภาวะไข่ล้นตลาดอยู่¹⁵ จากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ถึงแม้ผู้บริโภคจะบริโภคไข่ไก่ในราคาที่แพงสวนทางกับภาวะไข่ไก่ล้นตลาด มุมมองทางด้านเกษตรกรรายย่อยกลับต้องเผชิญกับราคาไข่ไก่หน้าฟาร์มที่ตกต่ำมาก และที่สำคัญเมื่อกลางปี 2561¹⁶ ที่ผ่านมามีบอร์ดบริหารของไข่ไก่ (Egg Board หรือคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่ และผลิตภัณฑ์) ได้มีการประชุมเพื่อสกัดปัญหาการท่วมตลาดของไข่ไก่ จะเห็นได้ว่ามีปัญหาเกิดมาเรื่อย ๆ ทั้งในท้องถิ่นต่าง ๆ ในเรื่องของการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การท่วมตลาด และนำไปสู่การแข่งขันทางการค้า แม้ว่าปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560 ที่มีการปรับปรุงแก้ไขออกมาแล้วแต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่และเกิดขึ้นให้พบเห็นได้เสมอ ๆ

และประเด็นสุดท้าย ไข่ไก่ถือเป็นรายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ตามประกาศวันที่ 22 มกราคม 2561¹⁷ ซึ่งประกาศนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมการค้าภายใน สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ถือว่าไข่ไก่เป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ (Sensitive List : SL) กล่าวคือ เป็นสินค้าที่ติดตามราคาและภาวะทั้งในประเทศ และต่างประเทศเป็นประจำทุกวัน พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการตรวจสอบราคาจำหน่ายเข้มงวดและต่อเนื่อง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และหากเกิดภาวะวิกฤตอาจกำหนดมาตรการเพิ่มเติม คือ 1. กำหนดรายการสินค้าและบริการควบคุมเพิ่มเติม 2. ควบคุมราคาจำหน่ายอย่างเข้มงวด 3. กำหนดให้มีการปันส่วนสินค้า 4. จัดหาสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ และ

¹⁵ “ซงเอ็กบอร์ดลดนำเข้าแม่พันธุ์ ไข่ไก่ราคาตกต่ำหนักสุดในรอบ 30 ปี กระทรวงเกษตรโวไข่ไก่หน้าฟาร์มราคาพุ่ง,” เดลินิวส์ (6 พฤศจิกายน 2561) : หน้า 1 และ 13.

¹⁶ “บอร์ดไข่ขออำนาจเบ็ดเสร็จ บริหารจัดการไข่ทั้งระบบ-สกัดท่วมตลาด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2561, จาก <https://www.thaigreenagro.com/บอร์ดไข่ขออำนาจเบ็ดเสร็จ/>

¹⁷ กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์, “รายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.dit.go.th/content.aspx?m=105&c=2680>

จัดระบบการจำหน่าย ให้มีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการ ถึงแม้ว่าไข่ไก่จะเป็นสินค้าที่ติดตามดูแลเป็นรายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ แต่สินค้าเกษตรประเภทไข่ไก่เป็นรายการสินค้าที่ติดตามดูแลประเภทที่ไม่มีมาตรการกฎหมาย เมื่อพิจารณารายการสินค้าที่ติดตามดูแลประเภทที่ไม่มีมาตรการกฎหมาย ในปี 2561 ตั้งแต่เดือนมกราคม จนถึงเดือนตุลาคม¹⁸ ไข่ไก่ยังคงเป็นรายการสินค้าที่ติดตามดูแลประเภทที่ไม่มีมาตรการกฎหมาย ตามสิ่งที่ได้แนบไว้ภายใต้ข้อความที่กล่าวมาข้างต้นนี้

รายการสินค้าที่ติดตามดูแล ๒๐๕ สินค้า
ประจำเดือน มกราคม ๒๕๖๑

มาตรการ Sensitive List (SL) - จำนวน ๒๖ รายการ			
สินค้าควบคุมมีมาตรการกฎหมาย จำนวน ๑๔ รายการ		สินค้าไม่มีมาตรการกฎหมาย จำนวน ๑๐ รายการ	
๑ น้ำตาลทราย	๑๑ เหล็กเส้น	๑๕ ไข่ไก่	๒๕ น้ำมันเบนซิน
๒ น้ำมันพืช	๑๒ ก๊าซ LPG ชุดต้ม	๒๐ สุกรชำแหละ	๒๖ น้ำมันดีเซล
๓ นมผง	๑๓ ก๊าซ LPG รถยนต์	๒๑ ข้าวสารบรรจุถุง	๒๗ เหล็กแผ่นรีดร้อน
๔ นมสด	๑๔ ปูนซีเมนต์	๒๒ อาหารปรุงสำเร็จ	๒๘ กระดาษออร์ดูมู
๕ อาหารสำเร็จรูปบรรจุภาชนะผนึก	๑๕ ยาป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือโรคพืช	๒๓ สบู่/สบู่เหลว	
๖ อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท	๑๖ ยารอยนต์	๒๔ อาหารสัตว์	
๗ ปูนซีเมนต์	๑๗ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		
๘ เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ	๑๘ ข้าวสาลี		
๙ เหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี			
๑๐ เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม			

รายการสินค้าที่ติดตามดูแล ๒๐๕ สินค้า
ประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๖๑

มาตรการ Sensitive List (SL) - จำนวน ๒๗ รายการ				
สินค้าควบคุมมีมาตรการกฎหมาย จำนวน ๑๔ รายการ			สินค้าไม่มีมาตรการกฎหมาย จำนวน ๑๓ รายการ	
๑ น้ำตาลทราย	๘ เหล็กเส้น	๑๔ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๐ ไข่ไก่	๒๖ น้ำมันดีเซล
๒ น้ำมันพืช	๙ เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ	๑๕ ข้าวสาลี	๒๑ สุกรชำแหละ	๒๗ อาหารสัตว์
๓ นมผง	๑๐ ก๊าซ LPG ชุดต้ม	๑๖ เหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี	๒๒ อาหารปรุงสำเร็จ	
๔ นมสด	๑๑ ก๊าซ LPG รถยนต์	๑๗ เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม	๒๓ ข้าวสารบรรจุถุง	
๕ สบู่/สบู่เหลว	๑๒ ปูนซีเมนต์	๑๘ อาหารสำเร็จรูปบรรจุภาชนะผนึก	๒๔ เหล็กแผ่นรีดร้อน	
๖ ยารอยนต์	๑๓ ยาป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือโรคพืช	๑๙ อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท	๒๕ น้ำมันเบนซิน	
๗ ปูนซีเมนต์				

จากประเด็นทางข้อเท็จจริงและประเด็นทางกฎหมายที่ผู้ศึกษาได้กล่าวมาในข้างต้น ทั้งสามประเด็นปัญหา ผู้ศึกษาเห็นควรแสวงหามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ หน่วยงานใดที่จะเป็นหน่วยงานที่เข้ามาดูแลสามารถช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ เพื่อให้เขาทั้งหลายเหล่านั้น สามารถผลิตผลผลิต และให้มีคุณภาพ ให้สามารถอยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่

¹⁸ กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์, “รายการสินค้าที่ติดตามดูแลประเภทที่ไม่มีมาตรการกฎหมาย เดือนมกราคม 2561,” สืบค้นเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.dit.go.th/Content.aspx?m=105&c=14473>

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับไข่ไก่และเกษตรกรรายย่อย ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หลักการการแข่งขันทางการค้า หลักการทางเศรษฐศาสตร์

2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายรวมถึงกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่

4. เพื่อเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายและแนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

เนื่องจากมาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ในปัจจุบันนี้ ไม่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยทั้งในประเด็นทางด้านการกำหนดและการตั้งราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรรายย่อยมิได้มีส่วนร่วมในการกำหนด การแข่งขันกันทางการค้าในตลาดไข่ไก่ หรือทางด้านคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่ที่เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิต และจำหน่ายไข่ไก่ไม่สามารถที่จะผลิตออกมาได้ให้ตรงกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ เพื่อให้สอดคล้องและช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ เพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับเกษตรกรรายย่อยผู้เป็นกำลังหลักของประเทศชาติต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ทั้งในประเด็นเรื่องการกำหนดราคาสินค้า การตั้งราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง การแข่งขันทางการค้า

ประเด็นในเรื่องของมาตรฐานสินค้าเกษตร ตลอดจนประกาศ ขอร้องเรียนต่าง ๆ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติว่าด้วยสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ และขอร้องเรียนต่าง ๆ และนอกจากนี้ยังศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมาย ดังที่กล่าวของประเทศไทยกับของกฎหมายต่างประเทศ เช่น กฎหมายของสหราชอาณาจักร สหภาพ ยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สาธารณรัฐนามิเบียว่าสามารถนำมาปรับใช้กับกฎหมายไทย เพื่อให้ สอดคล้องและช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือ ทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ เพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับเกษตรกรรายย่อยผู้เป็นกำลังหลักของประเทศชาติ ต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราวิชาการต่าง ๆ ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ต่าง ๆ ทั้งในส่วนกฎหมายของประเทศไทย และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือ ทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ รวมทั้งสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ให้ได้มาซึ่งข้อสรุป และแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประวัติ ความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับไข่ไก่และเกษตรกรรายย่อย ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หลักการการแข่งขันทางการค้า หลักการทางเศรษฐศาสตร์
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ
3. ทำให้ทราบผลของการวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายรวมถึงกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่

4. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายและแนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

ความหมาย ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรายย่อย ผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่

เนื่องจากไข่ไก่เป็นผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นสินค้าซึ่งในทุกครัวเรือนจัดเตรียมไว้เพื่อการบริโภคเป็นหลักเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าเกษตรอื่น ๆ ถึงแม้ว่าไข่ไก่จะเป็นสินค้าที่หาซื้อได้ง่าย และมีราคาซึ่งค่อนข้างถูก แต่เบื้องหลังกระบวนการการผลิตและการจำหน่ายไข่ไก่ กลับกลายเป็นว่ามีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบในการผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ บุคคลหรือกลุ่มคนเหล่านั้น คือ เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ต้องแบกรับภาระและเผชิญกับปัญหาทั้งในเรื่องของราคาไข่ไก่ การแข่งขันทางการค้า การตัดราคาไข่ไก่เพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การทุบตลาด หรือคุณภาพของไข่ไก่ให้ได้ผลผลิตที่สามารถอยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมกับบริษัทรายใหญ่ จนอาจเป็นเหตุให้เกษตรกรรายย่อยบางรายหรือบางกลุ่มได้รับความเสียหาย หรือขาดทุนจนถึงขั้นยกเลิกการทำกิจการผลิตและการจำหน่ายไข่ไก่ ในเบื้องต้นผู้ศึกษาเห็นควรศึกษาถึงความหมาย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ เพื่อให้ได้ทราบถึงความเป็นมาของไข่ไก่ เกษตรกรรายย่อย และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า แนวคิด ทฤษฎีหลักการทางเศรษฐศาสตร์ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ดังที่กล่าวมานั้นว่ามีแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญใดบ้างที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมาย ความเป็นมาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับไข่ไก่

2.1.1 ความหมายของไข่ไก่

ไก่ (chicken, hen, cock) เป็นคำนาม มีความหมายตามพจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถานว่า ชื่อสัตว์ปีกจำพวกนก มีหลายวงศ์ บินได้ในระยะสั้น หากินตามพื้นดิน ตกไข่ก่อนแล้วจึงฟักเป็นตัว ตัวผู้มีหงอนใหญ่และเดือยยาว ตัวเมียหงอนเล็กไม่มีเดือย เช่น ไก่ป่า ไก่ตอก ไก่ฟ้า¹

¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554, หน้า 161.

ไก่ (chicken, hen, cock) เป็นคำนาม มีความหมายตามพจนานุกรมแปล ไทย-ไทย อาจารย์ เปลื้อง ณ นครว่า ชื่อสัตว์ปีกจำพวกนก มีหลายวงศ์ บินได้ในระยะสั้นหากินตามพื้นดิน ตกไข่ก่อนแล้วจึงฟักเป็นตัว ตัวผู้หงอนใหญ่และเดือยยาว เช่น ไก่แจ้ ไก่อยู่ ไก่ตะเภา²

ไข่ (egg) เป็นคำนาม มีความหมายตามพจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน ว่า ตัวสืบพันธุ์ประกอบด้วยเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย อาหาร และสิ่งห่อหุ้มซึ่งอาจจะเป็นไข่ขาววุ้น เยื่อถุงไข่หรือเปลือก ส่วนมากมีรูปร่างกลมจะมีตัวอ่อนภายในหรือไม่ก็ได้³

ไข่ (egg) เป็นคำนาม มีความหมายตามพจนานุกรมแปล ไทย-ไทย อาจารย์ เปลื้อง ณ นครว่า ฟองสัตว์⁴

2.1.2 ความเป็นมา และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับไข่ไก่

ประวัติศาสตร์ของไข่ไก่ (History of Egg) มนุษย์เริ่มต้นบริโภคไข่ตั้งแต่เมื่อประมาณหกล้านปีก่อน โดยเริ่มแรกนั้นมนุษย์บริโภคไข่ดิบ แต่เมื่อเริ่มการใช้ไฟเมื่อประมาณหนึ่งล้านปีที่แล้ว มนุษย์มักจะคั่วไข่ในถ่านหินด้วยการคิดค้นเครื่องปั้นดินเผา ประมาณห้าพันปีก่อนคริสตกาล ไข่ต้มค่อย ๆ กลายเป็นเรื่องปกติในการนำมาบริโภคมากขึ้น ในกรุงโรมยุคโบราณ ไข่ลวกเป็นอาหารธรรมดาที่คนพูดว่า " ab ova ad mala " ซึ่งมีความหมายว่า คนก็เริ่มใช้ไข่ผสมในขนมปัง เค้ก และคัสตาร์ด⁵

ในประวัติศาสตร์ของอินเดียตะวันออกมีการถูกค้นพบและได้ระบุไว้ว่า ไก่ป่า (Wild Fowl) ถูกค้นพบเมื่อ 3,200 ปีก่อนคริสตกาล นักประวัติศาสตร์ได้พบว่าไข่จะถูกนำมารับประทานมากกว่าไข่ เนื่องจากมนุษย์ในยุคนั้นจะเก็บไข่ไว้เพื่อให้ไข่ฟักออกมา เพื่อให้ไก่ได้มีชีวิตอยู่ต่อ⁶

เมื่อช่วง 1,400 ปีก่อนคริสตกาลในบันทึกของอียิปต์และจีน แสดงให้เห็นว่าไก่ออกไข่เพื่อไว้ให้มนุษย์ได้ใช้ และชาวจีนยังได้อธิบายว่าไก่เป็นสัตว์ที่รู้เวลา เนื่องจากการขันในเวลาเช้า

² “ไก่,” พจนานุกรมอาจารย์ เปลื้อง ณ นคร (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute/ไก่>

³ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554, หน้า 218.

⁴ “ไข่,” พจนานุกรมอาจารย์ เปลื้อง ณ นคร (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-pleang/ไข่>.

⁵ Karen Carr (2017), “History of eggs – Where did eggs come from?,” สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://quatr.us/southeast-asia/history-eggs-eggs-come.htm>

⁶ American Egg Board, “History of Egg,” สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.incredibleegg.org/eggyclopedia/h/history/>

และการออกไข่ที่สม่ำเสมอ และบางหลักฐานของทวีปอเมริกาเชื่อกันว่า เรือโคลัมบัสได้นำไข่เข้ามาเป็นครั้งแรก ซึ่งไก่นั้นมีถิ่นกำเนิดสายพันธุ์มาจากทางทวีปเอเชีย⁷

ในช่วงต้นทศวรรษที่ 1900 การเลี้ยงไก่จะเป็นการเลี้ยงในบริเวณบ้าน การค้าการจำหน่ายไข่ของเกษตรกรจะอยู่ในรูปการจำหน่ายเฉพาะในท้องถิ่น ต่อมาการจำหน่ายไข่กลายเป็นการได้ผลกำไร เกษตรกรบางแห่งจึงเริ่มทำการสร้างฝูงแม่ไก่ประมาณ 400 ตัว ต่อมาช่วงปี ค.ศ. 1920 ได้เกิดปัญหาบางอย่างโดยส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องของสภาพอากาศ และโรคในสัตว์ ซึ่งเป็นปัญหามากและได้มีการปรับปรุงสายพันธุ์ คัดเลือกสายพันธุ์ไก่ที่แข็งแรงและมีสุขภาพดีที่สุด โดยผ่านปัจจัยทางพันธุกรรมที่ดีที่สุด มียารักษาเป็นพิเศษที่ได้รับการพัฒนาเพื่อช่วยในการต่อสู้กับปรสิตต่าง ๆ เช่น ไรขา (Leg Mites) ในขณะที่ความก้าวหน้าต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยให้ไก่สามารถไข่ได้ประมาณ 150 ฟองต่อปี และอัตราการตายเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 40 ในช่วงทศวรรษที่ 1930 มีการวิจัยเกี่ยวกับการย้ายแม่ไก่ไปไว้ในที่ร่มการกระทำนี้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์มากมาย ที่ส่งผลให้ไก่มีสุขภาพดี การมีที่อยู่อาศัยในร่มจะช่วยป้องกันการระบาดของปรสิตต่าง ๆ และลดการแพร่กระจายของโรคจากหนู และแม้กระทั่งการแพร่กระจายโรคมนุษย์ การให้อาหารที่ดีสำหรับไก่จะช่วยให้อายุขัยของไก่ และผลผลิตของไก่ออกมาได้ดีขึ้น เห็นได้ชัดว่าการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ช่วยลดการตายของไก่ถึงร้อยละ 18 ต่อปี แต่ยังคงมีปัญหาอยู่ในเรื่องการสุขาภิบาลการควบคุมขยะ ต่อมาในช่วงปลายทศวรรษ 1940 มีการจัดการสุขาภิบาลดีขึ้นเนื่องจากไก่หรือไข่จะไม่ได้รับการสัมผัสกับของเสีย และการกำจัดของเสียทำได้ง่ายยิ่งขึ้น การให้อาหารไก่เริ่มสม่ำเสมอมากขึ้น ไก่จะออกไข่เป็นจำนวนมาก ไก่ไข่ในแคลิฟอร์เนียแต่ละตัวจะสามารถผลิตไข่ไก่ได้ประมาณ 250 ฟองต่อปี และอัตราการตายลดลงเหลือร้อยละ 5 และในช่วงต้นทศวรรษที่ 1960 เทคโนโลยีได้มีการพัฒนา และมีการพัฒนาเครื่องจักรกล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่ การปรับปรุงสุขภาพของไก่ให้ดียิ่งขึ้น โดยการป้องกันที่อยู่อาศัยมากขึ้น และมีสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้อาหารที่ดีขึ้น ปริมาณไข่ไก่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขึ้นอัตโนมัติในการจัดการไข่ ต้นทุนแรงงานลดลงทำให้ผู้บริโภคมีต้นทุนที่ต่ำลง นอกเหนือจากสุขภาพไก่ที่ดีขึ้นการออกไข่ก็สม่ำเสมอมากยิ่งขึ้น⁸

⁷ American Egg Board, "History of Egg," สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.incredibleegg.org/egg-nutrition/history-of-the-egg>

⁸ เติ้งฮ้าง.

ในปัจจุบันนี้รัฐที่ผลิตไข่ไก่รายใหญ่จะมีฝูงไข่ไก่ 100,000 ตัว และมีฝูงไข่ไก่จำนวนมากกว่าหนึ่งล้านตัว ในสหรัฐอเมริกาไก่สามารถผลิตไข่ไก่ 250 ถึง 300 ฟองต่อปี โดยรวมแล้วสหรัฐอเมริกาผลิตไข่ประมาณ 75 พันล้านฟอง โดยเฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 10 ของปริมาณทั่วโลก ในแต่ละปีประมาณร้อยละ 60 ของไข่ไก่ที่ผลิตจะถูกใช้โดยผู้บริโภคประมาณร้อยละ 9 ถูกใช้โดยอุตสาหกรรมด้านอาหาร และส่วนที่เหลือจะกลายเป็นผลิตภัณฑ์ไข่ซึ่งส่วนใหญ่ใช้โดยผู้ให้บริการด้านอาหารเพื่อทำอาหารที่ผู้บริโภคใช้บริโภค หรือผู้ผลิตที่ใช้ไข่ไก่เพื่อเป็นวัตถุดิบของการทำอาหาร เช่น มายองเนสและส่วนผสมของเค้ก การใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนสูงทำให้ผู้ผลิตสามารถผลิตไข่ให้มีราคาต่ำ แม้ว่าค่าอาหารอื่น ๆ จะพุ่งสูงขึ้น⁹

ประวัติและความเป็นมาของการเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทย ในอดีตการเลี้ยงไก่ภายในประเทศไทย จะทำการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติ โดยการเลี้ยงไก่ที่ให้พื้นที่การอาศัยอยู่ตามใต้ถุนบ้าน ชายคา โรงนา และต้นไม้ พันธุ์ไก่ที่นำมาเลี้ยงจะเป็นไก่พันธุ์เมือง เช่น ไก่แจ้ ไก่อยู่และไก่ตะเภา เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2467 หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤษดากร ได้นำไก่พันธุ์เล็กฮอร์นมาเลี้ยงแบบทันสมัยเพื่อการค้าเป็นครั้งแรก แต่การเลี้ยงไก่ไม่ได้เกิดการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากในสมัยนั้นไม่มีวัคซีนและยาเพื่อป้องกัน และรักษาโรคในไก่ได้เท่าที่ควร

ต่อมาในปี พ.ศ. 2484 หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์กรมปศุสัตว์ ได้ร่วมมือกันทดลองเลี้ยงไก่พันธุ์ต่าง ๆ ที่แผนกสัตวเล็กบางเขน และเมื่อเริ่มมีไก่ออกมาเต็มโรงเรือน จึงได้มีการแข่งขันไก่ไข่ตกเป็นทางการขึ้นเป็นครั้งแรก แต่ต่อมาก็ได้เกิดสงครามหาเอเชียบูรพาขึ้น เป็นเหตุให้การเลี้ยงไก่ไข่ตกต้องหยุดชะงักไประยะหนึ่ง ในเวลาต่อมาเมื่อถึงปีพ.ศ. 2492 ได้มีการส่งไก่พันธุ์โรดไอส์แลนด์แดง จากประเทศสหรัฐอเมริกา และไก่พันธุ์ออสเตรเลียจากประเทศออสเตรเลีย เข้ามาทดลองเลี้ยงและส่งเสริมให้ประชาชนเลี้ยงไก่เป็นอาชีพ รวมทั้งได้ส่งไก่พันธุ์อื่น ๆ เข้ามาเลี้ยง เช่น พันธุ์ไก่พันธุ์บาร์พลิมัทหรือค ไก่พันธุ์นิวแฮมเชียร์ เป็นต้น และในปี พ.ศ. 2489 เป็นปีที่มีการตื่นตัวในการเลี้ยงไก่อย่างมาก เนื่องจากจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นและจอมพลผิน ชุณหะวัณ รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและประธานกรรมการการส่งเสริมปศุสัตว์แห่งชาติ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเลี้ยงไก่เป็นอย่างมาก และต่อมาในราวปี พ.ศ. 2494 จนถึงปีพ.ศ. 2495 ได้มีการเลี้ยงไก่ลูกผสม เพื่อให้ได้ไข่ตกและทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศของเมืองไทย เช่น พันธุ์ออสเตรียไวท์โรดบาร์ เป็นต้น นอกจากนี้

⁹ American Egg Board, "History of Egg Production," สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.aeb.org/farmers-and-marketers/history-of-egg-production>

องค์การอาหารและเกษตรขององค์การสหประชาชาติยังได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงไก่และโรคไก่เข้ามาช่วยเหลือและส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่ในประเทศไทย อีกทั้งกรมปศุสัตว์ได้ทำการศึกษา ทดลองและผลิตอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเลี้ยงไก่ ได้มีการศึกษาการใช้ตู้ฟักไฟฟ้าขนาดใหญ่ ทดลองใช้ใบกระถิน และน้ำมันตับปลาเป็นส่วนผสมของอาหารไก่ ทดลองการเลี้ยงไก่แบบขังกรง และผลิตวัคซีนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นเลี้ยงไก่ขึ้น ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การเลี้ยงไก่เริ่มเป็นที่ยอมรับของประชาชนมากขึ้น จนกลายเป็นอาชีพที่สำคัญอาชีพหนึ่งของคนไทยในปัจจุบัน¹⁰

2.1.3 สถานการณ์ไข่ไก่ปี 2558 ถึงปี 2560

การผลิตไข่ไก่ในปี 2554 ถึง 2558 ปริมาณของการผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 5.00 ต่อปี โดยมีปริมาณการผลิตไข่ไก่ในปี 2558 จำนวน 12,399.74 ล้านฟอง ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 11,705.65 ล้านฟองในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 5.93 เนื่องจากในปี 2557 และราคาไข่ไก่ค่อนข้างดี เกษตรกรจึงมีการขยายการเลี้ยงไก่และการผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้น

การตลาดและความต้องการของการบริโภคไข่ไก่ ในปี 2554 ถึง 2558 การบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยทั้งประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.84 ต่อปี โดยในปี 2558 ปริมาณการบริโภคไข่ไก่ 12,212.96 ล้านฟองซึ่งเพิ่มจาก 11,562.06 ล้านฟองของปี 2557 ในอัตราร้อยละ 5.63 เนื่องจากไข่ไก่มีราคาถูกเมื่อเทียบกับโปรตีนชนิดอื่น อีกทั้งรัฐบาลมีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้น

การส่งออกไข่ไก่ ในปี 2554 ถึง 2558 การส่งออกไข่ไก่มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.60 ต่อปี โดยในปี 2558 การส่งออกไข่ไก่สดมีปริมาณ 186.77 ล้านฟองคิดรวมเป็นมูลค่า 558.23 ล้านบาท โดยเพิ่มจาก 445.62 ล้านบาทในปี 2557

การนำเข้าไข่ไก่ในปี 2554 ถึง 2558 ปริมาณของการนำเข้าและมูลค่าของการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 7.98 ต่อปี โดยในปี 2558 มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ปริมาณ 2,388 ตัน คิดเป็นมูลค่า 728.47 ล้านบาท เพิ่มการนำเข้าขึ้นจากในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 30.36 และคิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.91

ราคาที่เกษตรกรขายได้ในปี 2554 ถึง 2558 ลดลง 0.29 ต่อปี โดยในปี 2558 ราคาไข่ไก่ที่ขายได้เฉลี่ยฟองละ 2.70 บาท โดยลดลงมาจากฟองละ 3.09 บาท ของปี 2557 เนื่องจากในปี 2558 มีผลผลิตของไข่ไก่เพิ่มขึ้นในช่วงต้นปี 2558

¹⁰ Punn ChiMi, “ประวัติและความเป็นมาของการเลี้ยงไก่ในประเทศไทย,”

สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก http://komtong.blogspot.com/2015/10/blog-post_56.html

ราคาส่งออกของไข่ไก่สดในปี 2554 ถึง 2558 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.89 ต่อปี โดยในปี 2558 ราคาส่งออกไข่ไก่สดเฉลี่ยฟองละ 2.99 บาท ลดลงจากปี 2557 ในอัตราร้อยละ 3.69

ราคานำเข้าไข่ไก่ปี 2554 ถึง 2558 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8.98 ต่อปี และราคาไข่ไก่นำเข้าในปี 2555 – 2559 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.51 ต่อปี ในปี 2559¹¹

การผลิตไข่ไก่ในปี 2555 ถึง 2559 ต่อปี โดยมีความต้องการในการบริโภคไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้น การผลิตไข่ไก่ในปี 2559 มีปริมาณการผลิต 14,915.82 ล้านฟอง ซึ่งจะเพิ่มจาก 13,724.42 ล้านฟองของปี 2558 อัตราร้อยละ 8.68 เนื่องจากเกษตรกรมีการจัดการการเลี้ยงไก่ไข่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ผลผลิตไข่ไก่มีเพิ่มมากขึ้น

การตลาดและความต้องการของการบริโภคไข่ไก่ ในปี 2555 ถึง 2559 การบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยทั้งประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.13 ต่อปี โดยในปี 2559 มีปริมาณไข่ไก่ 14,823.24 ล้านฟอง เพิ่มจาก 13,534.98 ล้านฟอง 63 เนื่องจากไข่ไก่มีราคาถูกเมื่อเทียบกับโปรตีนชนิดอื่น และสามารถนำไข่ไก่มาปรุงอาหารได้ง่าย อีกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนยังมีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้น

การส่งออกไข่ไก่ ในปี 2555 ถึง 2559 ปริมาณและมูลค่าของการส่งออกไข่ไก่ลดลงในอัตราร้อยละ 8.59 ต่อปี โดยในปี 2559 การส่งออกไข่ไก่สดมีปริมาณ 92.58 ล้านฟอง คิดเป็นมูลค่า 319.42 ล้านบาท ลดลงจากปริมาณ 189.45 ล้านฟอง มูลค่า 587.70 ล้านบาท ของปี 2558 เนื่องจากระดับราคาไข่ไก่สดในประเทศมีราคาที่สูง และไม่มีกิจกรรมการส่งออกเพื่อระบายการผลิตไข่ไก่ ซึ่งตลาดที่ส่งออกที่สำคัญ คือฮ่องกง โดยมีสัดส่วนการส่งออกประมาณร้อยละ 98 ของปริมาณการส่งออกไข่ไก่สดทั้งหมด

การนำเข้าไข่ไก่ในปี 2555 ถึง 2559 ปริมาณของการนำเข้าและมูลค่าของการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8.71 ต่อปี และ 10.35 ต่อปีตามลำดับ โดยในปี 2559 มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ ปริมาณ 2,614.19 ตัน คิดเป็นมูลค่า 717.71 ล้านบาท ปริมาณไข่ไก่เพิ่มขึ้นจาก 2,453.31 ตัน ของปี 2558 คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.56 แต่มูลค่าลดลง ในอัตราร้อยละ 3.01

ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ในปี 255 ถึง 2559 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.90 ต่อปี โดยในปี 2559 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยต่อฟอง 3.00

¹¹ สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้ส่งออกไข่ไก่. สถานการณ์ไข่ไก่ไทย 2558(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/สถานการณ์ไข่ไก่/ไข่%202559.pdf>

บาท เพิ่มขึ้นจากฟองละ 2.69 บาท ของปี 2558 เป็นอัตราร้อยละ 11.52 อันเนื่องมาจากราคาไข่ไก่ปรับตัวตามต้นทุนของการผลิต และผลกระทบจากการชะลอการนำเข้าแม่พันธุ์ไข่ไก่อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกในปี 2558 ส่งผลให้ราคาลูกไก่ไข่และไก่ไข่สาวต้องปรับให้สูงขึ้น¹²

ราคาส่งออกของไข่ไก่สดในปี 2555 ถึง 2559 ราคาส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 7.39 ต่อปี โดยราคาไข่ไก่สดเฉลี่ยฟองละ 3.45 บาทเพิ่มขึ้นจากฟองละ 3.10 บาท ของปี 2558 ในอัตราร้อยละ 11.21

2.2 ความหมาย ความเป็นมาที่เกี่ยวกับเกษตรกรและเกษตรกรรายย่อย

2.2.1 ความหมายของเกษตรกรและเกษตรกรรายย่อย

เกษตร (Farm Agriculture) เป็นคำนามมีความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานว่า ที่ดิน ทุ่ง นา ไร่

เกษตรกร (Farmer, Husbandman, Agriculturist, Agriculturalist) เป็นคำนามมีความหมายตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานว่า ผู้ทำงานในที่ดินหรือที่นา หมายถึง ผู้ที่อาศัยที่นาที่นา เพื่อเพาะปลูกพืชผล เลี้ยงสัตว์ ต่อมาขยายความรวมถึง ผู้ที่ใช้แหล่งน้ำทำประมงด้วย เกษตรกรเป็นคำรวมที่ใช้เรียก ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ชาวประมง และผู้เลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า¹³

เกษตรกรรายย่อย (Small Farmers) คำนิยาม ตามระเบียบคณะกรรมการสรรหาสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่าด้วยการสรรหาสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 3 ได้กำหนดว่า

- (1) ในกรณีทำนาต้องมีที่ดินที่ใช้สำหรับทำนาไม่เกิน 50 ไร่
- (2) ในกรณีทำไร่ต้องมีที่ดินที่ใช้สำหรับทำไร่ไม่เกิน 50 ไร่
- (3) ในกรณีการทำสวนต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้
 - (ก) กรณีทำสวนผลไม้ ต้องมีที่ดินที่ใช้ปลูกผลไม้ไม่เกิน 15 ไร่
 - (ข) กรณีทำสวนปาล์ม น้ำมัน ต้องมีที่ดินที่ใช้ปลูกปาล์ม น้ำมันไม่เกิน 50 ไร่

¹² สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้ส่งออกไข่ไก่, “สถานการณ์ไข่ไก่ไทย 2559 (ออนไลน์),” สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/สถานการณ์ไข่ไก่/ไข่%202560.pdf>

¹³ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554, หน้า 146.

.....

(4) ในกรณีที่เป็นผู้เลี้ยงสัตว์ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- (ก) กรณีเลี้ยงโคเนื้อ ต้องมีโคเนื้อไม่เกิน 30 ตัวต่อครัวเรือน
- (ข) กรณีเลี้ยงโคนมแม่พันธุ์ ต้องมีโคนมแม่พันธุ์ ไม่เกิน 10 ตัวต่อครัวเรือน
- (ค) กรณีกระบือ ต้องมีกระบือไม่เกิน 30 ตัวต่อครัวเรือน

.....

(จ) กรณีสัตว์ปีก ต้องมีสัตว์ปีกไม่เกิน 1,000 ตัวต่อครัวเรือน

2.2.2 ความเป็นมาเกี่ยวกับการเกษตรและเกษตรกร

การเกษตรได้รับการพัฒนาอย่างน้อย 10,000 ปี และได้รับการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญ ตั้งแต่ช่วงการเพาะปลูกที่เก่าแก่ที่สุด โดยหลักฐานชี้ไปที่ความอุดมสมบูรณ์ของตะวันออกกลางเป็นที่ตั้งของการหว่านและเก็บเกี่ยวพืช เกษตรมีการพัฒนาอย่างเป็นอิสระและยังมีความเชื่อว่าจะเกิดขึ้นในภาคเหนือ และภาคใต้ของจีน และแอฟริกา นิวกินีและหลายภูมิภาคของทวีปอเมริกา¹⁴

ต่อมาในยุคกลาง (Middle Age) เกษตรกรชาวมุสลิมในแอฟริกาเหนือและตะวันออกได้พัฒนา และเผยแพร่เทคโนโลยีทางการเกษตร รวมถึงระบบชลประทาน ตามหลักการไฮดรอลิกและระบบความชุ่มชื้นการใช้เครื่องจักร จัดทำคู่มือการทำฟาร์มแบบเฉพาะที่เฉพาะเจาะจงและเป็นเครื่องมือสำคัญในการปลูกพืช ได้แก่ อ้อย ข้าว ผลไม้ส้ม แอปริคอต มะเขือ ส้ม ฟ้ายาว อัลมอนต์ มะเดื่อ และพืชกึ่งเขตร้อน เช่น กัญชง การประดิษฐ์ของระบบสามด้านการปลูกพืชหมุนเวียนในช่วงยุคกลาง และการนำเข้าของจีนคิดค้นไถ ที่มีประสิทธิภาพทางการเกษตรดีขึ้นอย่างมากมาย¹⁵

ยุคสมัยใหม่ (Modern Era) เกิดขึ้นหลังจากปี ค.ศ. 1492 ได้มีการแลกเปลี่ยนพืชผล และสายพันธุ์ปศุสัตว์ พืชหลักที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนนี้ ได้แก่ มะเขือเทศ ข้าวโพด โกโก้ ยาสูบ ข้าวสาลี เครื่องเทศ กาแฟ และน้ำตาลทรายหลายชนิด การส่งออกสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ สัตว์เลี้ยงคชฉนวน และสุนัข ต่อมาด้วยการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของการใช้เครื่องจักร ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และ 20 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของรถแทรกเตอร์งานเกษตรกรรมสามารถทำได้ด้วยความเร็ว และระดับที่ไม่สามารถทำได้ก่อนหน้านี้ ความก้าวหน้าเหล่านี้นำไปสู่

¹⁴ “History of Agriculture,” สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.crystalinks.com/agriculturehistory.html>

¹⁵ เพิ่งอ้าง.

ประสิทธิภาพในการทำให้ฟาร์มที่ทันสมัยในสหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา อิสราเอล สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศอื่น ๆ ¹⁶

สำหรับประวัติของการเกษตรไทย เกษตรกรรมในประเทศไทยอาจสืบย้อนไปได้ผ่านแง่ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมซึ่งได้ก่อให้เกิดการเข้าถึงเกษตรกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยสมัยใหม่ หลังการปฏิวัติยุคหินใหม่ สังคมในพื้นที่ได้พัฒนาจากการล่าสัตว์และหาของป่า ผ่านระยะนครเกษตรไปเป็นจักรวรรดิรัฐศาสนา การอพยพเข้ามาของคนไทยนำไปสู่การเข้าถึงเกษตรกรรมแบบยั่งยืนอย่างชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับกรอบกิจกรรมเกษตรกรรมอื่นส่วนมากของโลก ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรมมายาวนาน เนื่องจากประเทศไทยนั้นตั้งอยู่ในเขตรมสุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทางการเกษตร แม้ว่าในหลาย ๆ ครั้งประเทศไทยจะพยายามพัฒนาไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรม แต่ก็ยังคงพึ่งพาอาศัยเกษตรกรรมอยู่เช่นเดียวกับประเทศที่ได้พัฒนาไปแล้วทั้งหลาย วิชาการและพัฒนาการเกษตรของไทยได้เปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย และตามกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกมาตามลำดับ นับตั้งแต่ในปี พ.ศ. 1543 วัฒนธรรมการผลิตข้าวเหนียวของชาวไทยเป็นตัวกำหนดโครงสร้างการบริหารในสังคมที่เน้นการปฏิบัติซึ่งผลิตส่วนเกินที่สามารถจำหน่ายได้ จวบจนถึงปัจจุบันระบบดังกล่าวได้รวมเป็นหนึ่งกับความมั่นคงของชาติและความอยู่ดีกินดีทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของชาวจีนและชาวยุโรปก่อให้เกิดธุรกิจการเกษตร และเริ่มต้นความต้องการที่ทำให้เกิดการขยายตัวของเกษตรกรรมผ่านการเพิ่มจำนวนของประชากร จนกระทั่งดินแดนที่เข้าถึงได้ขยายออกในสมัยกรุงสุโขทัย (พ.ศ. 1781 ถึง 1893) สมัยพ่อขุนรามคำแหงทรงมีรัฐประศาสน์นโยบายในทางส่งเสริมและบำรุงการเกษตร โดยประชาชนมีอิสระเสรีในการประกอบอาชีพตามถนัด ที่ดินที่ได้ปลูกสร้างทำประโยชน์ขึ้นก็ให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ปลูกสร้าง และให้เป็นมรดกตกทอดไปถึงลูกหลาน ในสมัยนั้นก็มีระบบปลูกพืชเป็นแปลงขนาดใหญ่ นักโบราณคดีได้สันนิษฐานว่าคงมีระบบการท่อน้ำ และระบายน้ำเป็นอย่างดีทำให้สามารถปลูกพืชเป็นแปลงใหญ่ ๆ ได้ เพราะเมืองสุโขทัยเป็นที่ดอนแปลงปลูกพืชที่เป็นป่าก็มีทั้งป่าหมาก ป่าตาล ป่าพลู ป่าผลไม้ เช่น มะม่วง

¹⁶ เพิ่งอ้าง.

มะขาม มะพร้าว ตลอดไปจนถึงไร่และนาซึ่งมีอยู่มากมาย อีกทั้งไม่คิดภาษีจังกอบ เป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการทำการเกษตร และทำให้การเกษตรพัฒนาไปโดยตลอด¹⁷

ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893 ถึง พ.ศ. 2310) ในสมัยนั้นมีการบริหารราชการแผ่นดินแบบจตุสดมภ์ ประกอบด้วยกรมเวียง กรมวัง กรมคลัง และกรมนา กรมนามีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการไร่นาและสัตว์พาหนะ ต่อมาได้ขยายหน้าที่ไปประจำตามหัวเมืองด้วย มีหน้าที่จัดการกับที่ดินรกร้างว่างเปล่าให้มีการใช้ประโยชน์ มีการจัดการเกี่ยวกับการชลประทาน และได้มีการเก็บภาษีที่เป็นภาษีทางข้าวขึ้นจนหลวง แสดงให้เห็นว่าการเกษตรได้เจริญขึ้นในแผ่นดินนี้ การขยายตัวของกรมนาแสดงว่าข้าวกลายเป็นพืชสำคัญที่มีการปลูก และขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ในสมัยกรุงศรีอยุธยาข้าวได้มีส่วนทำให้กรุงศรีอยุธยามีความมั่งคั่งเพราะเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ นอกจากนี้ยังมีพวกของป่า หนังสัตว์ ไม้หอม และผลไม้ ในจดหมายเหตุของลาอูแบร์ผู้ที่ได้เดินทางมายังกรุงศรีอยุธยา และบันทึกไว้ ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชมีบันทึกไว้ว่า เมื่อล่องเรือผ่านเมืองธนบุรีอันเป็นเมืองหน้าด่านในสมัยนั้น ได้เห็นสวนผลไม้ใหญ่น้อยของชาวบ้านที่ปลูกกันเป็นชนิดเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดทาง¹⁸

2.3 แนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางเศรษฐศาสตร์

คำว่า “ เศรษฐศาสตร์ ” หรือเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “ Economic ” มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำรวมกัน คือ คำว่า “ Oikos ” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า House (บ้าน , ครัวเรือน) และคำว่า “ Nemein ” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “ To manage ”¹⁹ หรือ “ Oikonomikos ” แปลว่า การบริหารจัดการของครัวเรือน ดังนั้นวิชาเศรษฐศาสตร์จึงมีต้นกำเนิดมาจากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมของครัวเรือน (Household Management)²⁰ คำว่า เศรษฐศาสตร์ อาจอธิบายได้ว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาทำหรือก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ สังคม และประเทศ

¹⁷ “ประวัติของการเกษตรไทย(ออนไลน์),” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://sites.google.com/site/agricultureandtechnology3278/home/prawati-khxng-karkestr-thiy>

¹⁸ เพิ่งอ้าง.

¹⁹ ทรงธรรม ปิ่นโต, จริยา เปรมศิลป์และคณะ, เศรษฐศาสตร์...เล่มเดียวอยู่, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2555).

²⁰ “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์,” สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2561, จาก http://www.pccpl.ac.th/pccpl10/images/stories/imgfiles/economic_m5.pdf.

2.3.1 ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการกำหนดราคาและดุลยภาพของตลาด (Price Determination and Market Equilibrium)

กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจแบบปัจจุบันจะเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม²¹ กล่าวคือ กลไกภายใต้เศรษฐกิจนี้มีการแข่งขันซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กลไกราคานี้จะเป็นตัวควบคุมระบบเศรษฐกิจให้เกิดประสิทธิภาพ โดยอาศัยพื้นฐานของหลักการอุปสงค์หรือตามความต้องการของคนส่วนใหญ่ให้มากที่สุด การผลิตสินค้าของผู้ผลิตนั้นในเรื่องของกลไกราคาจะอาศัยหลักเศรษฐศาสตร์ที่ว่า จะทำอย่างไรให้ต้นทุนของการผลิตมีต้นทุนที่ต่ำที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุดของสินค้านั้น ๆ นอกจากนี้กลไกราคายังเป็นตัวช่วยในการจัดการทรัพยากร หรือสินค้าอีกด้วย เช่น ในบางช่วงไข่ไก่มีภาวะที่สั้นตลาด เนื่องจากเป็นฤดูที่อุณหภูมิเหมาะสม เหมาะแก่การผลิตไข่ไก่ ส่งผลทำให้ไข่ไก่สั้นตลาด มีมากกว่าความต้องการของผู้บริโภค เช่นนี้ ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการหรือผู้ผลิต อาจต้องลดราคาไข่ไก่เพื่อระบายไข่ไก่ เป็นต้น

การเกิดขึ้นของราคาสินค้านั้นจะเกิดจากอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ในทางเศรษฐศาสตร์ ที่เรามักจะท่องจำกันมาตั้งแต่สมัยเด็กว่า อุปสงค์ คือ ความต้องการซื้อ และอุปทาน คือความต้องการขายแท้จริงแล้วคำว่า อุปสงค์และอุปทาน มีความหมายดังนี้

อุปสงค์ (Demand) มีความหมายว่า ปริมาณผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ผู้บริโภคมีความเต็มใจที่จะซื้อ และสามารถซื้อหาในระดับที่ราคาตลาดกำหนดไว้ โดยความต้องการในแง่ของอุปสงค์จะเป็นความต้องการในแง่ของการซื้อสินค้าของผู้บริโภค กล่าวคือ ผู้บริโภคมีเงินเพียงพอและเต็มใจต่อการใช้จ่ายสินค้าหรือบริการนั้น ๆ

²¹ หรือทุนนิยม (Laissez-Faire or Capitalism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่ให้เสรีภาพแก่ภาคเอกชนในการเลือกดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เอกชนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน สามารถเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต เศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ตนหามาได้ มีเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งการเลือกอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการต่าง ๆ แต่ทว่าเสรีภาพดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย กล่าวคือ การดำเนินการใด ๆ จะต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของบุคคลอื่น ใช้ระบบของการแข่งขันโดยมีราคาและระบบตลาดเป็นกลไกสำคัญในการจัดสรรทรัพยากร โดยรัฐบาลจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จะมีหน้าที่เพียงการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและการป้องกันประเทศ แหล่งที่มา ; ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม, 2552(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://sites.google.com/site/economicssystem001/rabb-sersthkic-baeb-seriniym-hrux-thunniym>

อุปทาน (Supply) มีความหมายว่า ราคาความต้องการของผู้ประกอบการหรือผู้ผลิต ในการที่จะเสนอขายสินค้า หรือบริการ โดยการเต็มใจที่จะเสนอขายและสามารถจัดหาขาย หรือบริการได้ในขณะใดๆที่ระดับราคาต่าง ๆ ซึ่งตลาดกำหนดมาให้

กฎของอุปสงค์ (Law of Demand) และกฎของอุปทาน (Law of Supply) เป็นหลักการที่จะมาอธิบายในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างราคาสินค้า และปริมาณของความต้องการซื้อหรือขายสินค้านั้น ระหว่างผู้บริโภคกับผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ กฎของอุปสงค์ (Law of Demand)²² หมายถึง การที่ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของสินค้าหรือการบริการของผู้บริโภค กับราคาสินค้านั้น ๆ ตรงกันข้ามกัน หรือที่เรียกว่า แปรผกผัน (Inverse) เช่น ถ้าราคาของไข่ไก่มีราคาที่สูงแน่นอนที่ว่าความต้องการที่จะซื้อสินค้าของผู้บริโภคย่อมลดลงไป แต่หากราคาไข่ไก่มีราคาที่ต่ำ ความต้องการที่จะซื้อสินค้าของผู้บริโภคย่อมต้องการซื้อไข่ไก่เพิ่มมากขึ้นนั่นเอง ส่วนกฎของอุปทาน²³ (Law of Supply) หมายถึง ราคาสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิตต้องการจะขายซึ่งจะแปรผันโดยตรง (Direct variation) หรือมีผลโดยตรงกับราคาสินค้าหรือบริการนั้น ๆ เช่น ถ้าราคาของไข่ไก่มีราคาที่สูงผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการก็จะผลิตสินค้าเพื่อขายมากขึ้น หรือหากราคาไข่ไก่ลดลงผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการก็จะผลิตสินค้าเพื่อขายให้น้อยลง โดยการผลิตกับราคาจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์และอุปทานของการเลือกซื้อไข่ไก่

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ โดยมากปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอุปสงค์จะเป็นในเรื่องของราคาและบริการของสินค้า ดังที่กล่าวไว้ในกฎของอุปสงค์ (Law of Demand) ทางด้านรายได้ของผู้บริโภค เช่น ผู้บริโภคที่มีรายได้ค่อนข้างน้อยก็มักจะเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการที่ราคาต่ำซึ่งคุณภาพของสินค้าหรือบริการอาจจะต่ำตามลงไปด้วย กล่าวคือ สมมติว่าไข่ไก่ของนายพอมิเป็นไข่ไก่ที่เลี้ยงตามธรรมชาติเลี้ยงกันเองในครัวเรือนและได้นำมาขายในท้องถิ่น ย่อมจะมีราคาต่ำกว่าไข่ไก่ของบริษัท ดังนั้นผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยจึงมักเลือกซื้อไข่ไก่ที่มีราคาต่ำกว่า และในทางเดียวกันผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูงอาจเลือกซื้อสินค้าจากบริษัทอื่น เนื่องจากความสะดวกสบาย ในทางรสนิยมของผู้บริโภคหรือสมัยนิยม เช่น ปัจจุบันนี้มนุษย์เราหันมารักษาสุขภาพมากขึ้น การเลือกบริโภคก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีปัจจัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้าน

²² “กฎของอุปสงค์,” สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.thaieditorial.com/> ความหมายของอุปสงค์และอ/

²³ “กฎของอุปทาน,” สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://www.slideshare.net/OptimisticDelight/2-30076832>

อุปสงค์ด้วยเช่นกัน หรืออาจเป็นทางด้านการโฆษณา หรือในด้านความเชื่อวชาญทางด้านการตลาด การคาดคะเนการขึ้นราคาของผู้บริโภค พฤติกรรมหรือสถานการณ์ของผู้บริโภค เช่น ฤดูกาลหนาว เป็นฤดูกาลของการออกผลผลิตของส้ม หรือแม้กระทั่งภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้นก็เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปทาน โดยมากปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอุปทานจะเป็นในลักษณะเช่นเดียวกับทางด้านอุปทาน ซึ่งเป็นในเรื่องของราคาและบริการของสินค้า ดังที่กล่าวไว้ในกฎของทาน (Law of Supply) ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลง เช่น ในเดือนช่วงเดือนมีนาคมจนถึงต้นเดือนมิถุนายน หรือในช่วงฤดูฝน ผลผลิตของข้าวโพดจะได้ผลผลิตมีมาก จึงทำให้ข้าวโพดมีราคาต่ำ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่รายย่อย ก็อาจเลือกซื้อข้าวโพดมาเลี้ยงไก่ของตนเองในช่วงนั้น หรือเมื่อพ้นช่วงเดือนดังกล่าวไปแล้วราคาข้าวโพดมีราคาที่สูงขึ้นเกษตรกรรายย่อยอาจเปลี่ยนวัตถุดิบจากข้าวโพดไปเป็นรำหรือข้าวเปลือกแทน หรืออาจเป็นในเรื่องของฤดูกาล ภาวะของเศรษฐกิจหรือตลาดในขณะนั้น หรือจำนวนคู่แข่งที่เป็นผู้ผลิตสินค้าหรือบริการเดียวกันก็เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอุปทานด้วยเช่นกัน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งอุปสงค์และอุปทานทำให้เกิดราคาสินค้าหรือบริการ หรืออาจเรียกว่า ราคาคุลยภาพ (Equilibrium Price) กล่าวคือเป็นราคาจากผู้บริโภค และผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบกรหรือผู้ผลิตมีความพอใจตรงกัน โดยระดับราคานี้ไม่มีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงราบใดที่การอุปสงค์และการอุปทานไม่เปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ยังมีคำว่า คุลยภาพของตลาด (Market Equilibrium) หมายถึง ภาวะที่เกิดจากราคาที่มีความเหมาะสม ทำให้ปริมาณความต้องการซื้อของผู้บริโภค เท่ากับปริมาณความต้องการขายของผู้ประกอบการหรือผู้ผลิต ทำให้จำหน่ายหรือขายสินค้าได้หมดพอดี²⁴ กล่าวคือ ถ้าราคาสินค้ามีราคาสูงหรือแพงเกินไปต่อไปก็ต้องลดราคาสินค้านั้น ๆ ให้ต่ำลง หรือหากราคาสินค้าถูกหรือมีราคาที่ต่ำเกินไป ต่อไปก็ต้องกำหนดราคาสินค้าให้สูงหรือแพงขึ้น ในทางเศรษฐศาสตร์นั้นจะมีข้อยกเว้นในการพิจารณา คือ ใช้ไม่ได้กับสินค้าที่เป็นทรัพย์สิน²⁵ คือ ทรัพย์สินที่มีอยู่ตาม

²⁴ กัญญาภัค แหมมเกตุ , กุลธิดา พรหมภิบาลและญาณิศา แซ่ตั้ง, “ดุลยภาพของตลาด,” บทเรียนออนไลน์วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (2200-1001), สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://sites.google.com/site/yanisasae07/duly-phaph-khxng-t>

²⁵ Happyhew, “ดุลยภาพของตลาด (Market Equilibrium),” สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://happyhew.com/2015/06/20/ดุลยภาพของตลาด-market-equilibrium-หมายถ/>

ธรรมชาติเป็นจำนวนมากมายเกินกว่าความต้องการของมนุษย์ ที่มนุษย์นั้นสามารถบริโภคได้โดยไม่ต้องซื้อ หรือนำสิ่งใดไปแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้ทรัพย์สินชนิดนั้น เช่น อากาศ แสงแดด เป็นต้น และสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มของเก่า เช่น ถ้วยชามสังคโลก รถเก่า พระเครื่อง และวัตถุโบราณ เป็นต้น

2.3.2 การควบคุมราคา การแทรกแซงราคา และการแทรกแซงตลาดโดยภาครัฐ

การควบคุมราคาสินค้า และการแทรกแซงราคาสินค้าโดยภาครัฐ เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่ค่อนข้างไปทางเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมหรือทุนนิยม (Laissez-Faire or Capitalism) จึงทำให้เอกชนสามารถเข้ามามีบทบาทในการกำหนดราคาในตลาดได้อย่างมาก แต่หากว่าระดับราคาสินค้าในตลาดหรือราคาดุลยภาพนั้น ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่คนบางกลุ่ม รัฐสามารถที่จะเข้ามาแทรกแซงกลไกหรือควบคุมราคาสินค้าได้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือและสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ การที่รัฐจะเข้ามาแทรกแซงได้นั้น เช่น ในกรณีมีการผูกขาดของผู้ประกอบการหรือผู้ผลิต การมีอำนาจในการต่อรองที่สูงกว่าของผู้บริโภค เป็นต้น จึงทำให้เกิดการแทรกแซงหรือควบคุมราคาสินค้าโดยรัฐบาลเพื่อสร้างความเป็นธรรม และเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการแทรกแซงราคาสินค้าโดยภาครัฐ ได้แก่ การให้เงินอุดหนุนในการส่งเสริมการผลิตแก่เกษตรกร การกำหนดราคาขั้นต่ำของผลผลิตทางการเกษตร เช่น กรณีราคาขงพารามีราคาต่ำ เป็นต้น

การที่ภาครัฐเข้าแทรกแซงตลาดหรือเพื่อควบคุมราคาสินค้า รัฐมีความต้องการที่จะช่วยเหลือตลาด (Market) ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์จะเรียกตลาดประเภทนี้ว่า “ตลาดที่แข่งขันไม่สมบูรณ์” หรือ ในภาษาอังกฤษที่เรียกว่า (Imperfect Competition Market หรือ non-perfect competition market) ตลาดตามสภาพที่แท้จริงส่วนใหญ่จะเป็นตลาดที่มีการแข่งขันไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าที่มีการซื้อขายกันในท้องตลาดส่วนมาก จะมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน จึงอาจทำให้ผู้บริโภคเกิดความพอใจสินค้าของผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตคนหนึ่งมากกว่าอีกคนหนึ่ง นอกจากนี้ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิตในธุรกิจมีน้อยเกินไป จนกระทั่งมีอิทธิพลเหนือราคาที่กำหนด กล่าวคือ เป็นผู้กำหนดราคาเสียเอง สินค้าที่ซื้อขายในตลาดทั่ว ๆ ไปก็มักจะเคลื่อนย้ายไปยังที่ต่าง ๆ ไม่สะดวก เพราะถนนไม่ดี การติดต่อสื่อสารไม่ดี และอาจจะมีกฎหมายการห้ามส่ง

สินค้าเข้าออกนอกเขตอีกด้วย ประกอบกับผู้บริโภคไม่ค่อยจะรอบรู้ในสภาวะของตลาดอย่างดีจึงทำให้ตลาดเป็นตลาดที่มีการแข่งขันอย่างไม่สมบูรณ์²⁶ โดยสามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด²⁷ (Monopoly Competition Market) จะมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. มีผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตในตลาดเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มากเท่ากับตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ผู้ผลิตแต่ละรายได้ส่วนแบ่งตลาดน้อย จึงไม่สามารถมีอิทธิพลต่อการกำหนดราคา

2. สินค้ามีลักษณะแตกต่างกัน ความแตกต่างนี้อาจเกิดจากรูปลักษณ์หรือเกิดขึ้นในความรู้สึกรักของผู้บริโภค

และ 3. ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตสามารถเข้าออกจากตลาดได้อย่างเสรี ยกตัวอย่างเช่น สบู่ จะมียี่ห้อดังต่อไปนี้ เช่น นกแก้ว อิมพีเรียล ลักซ์ เป็นต้น หรือทางด้านแชมพู เช่น ชันซิล โดฟ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสินค้าอีกหลายหลาย เช่น ลูกอม ยาสีฟัน ฯลฯ

ตลาดที่มีผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตน้อยราย (Oligopoly)²⁸ ตลาดประเภทนี้จะมีผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตเพียงไม่กี่ราย และผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตแต่ละรายจะขายสินค้าเป็นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับปริมาณสินค้าทั้งหมดในตลาด ถ้าหากว่า ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตรายใดเปลี่ยนแปลงราคาหรือนโยบายการผลิตและการขายแล้วก็จะกระทบกระเทือนต่อผู้ผลิตรายอื่น ๆ เช่น บริษัทผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตน้ำมันในประเทศไทยซึ่งมีเพียงไม่กี่ราย ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตแต่ละบริษัทจะต้องวางนโยบายของตน ให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทอื่น ๆ เพื่อที่จะดำเนินการค้าร่วมกันอย่างราบรื่น และผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตทุกคนก็มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาและปริมาณสินค้าในตลาด ถ้าบริษัทใดเปลี่ยนนโยบายการขายย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อสินค้าชนิดนั้น ๆ ทั้งหมด เช่น ถ้าบริษัทใดบริษัทหนึ่งลดราคา สินค้าของคู่แข่งอื่นก็จะลดราคาลงด้วยเพื่อรักษาระดับการขายไว้

²⁶ ชาญณรงค์ บัวเข้มแสง, “หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://sagehouse.igetweb.com/articles/517676/หน่วยการเรียนรู้ที่--2-การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ.html>

²⁷ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “ความหมายและประเภทของตลาด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://social.obec.go.th/library/document/sumrit/economy-ppt-03.pdf>

²⁸ ชาญณรงค์ บัวเข้มแสง, “หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://sagehouse.igetweb.com/articles/517676/หน่วยการเรียนรู้ที่--2-การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ.html>

และตลาดผูกขาด (Monopoly)²⁹ คือ ตลาดที่มีผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตอยู่เพียงคนเดียว จึงทำให้ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตมีอิทธิพลเหนือราคาและปริมาณสินค้าอย่างสมบูรณ์ในการที่จะเพิ่มหรือลดราคาและควบคุมจำนวนขายทั้งหมด (Total Supply) ได้ตามต้องการ ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ใช้เงินลงทุนมาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กรายอื่น ๆ ไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ ตลาดประเภทนี้ ได้แก่ บริษัทผลิตเครื่องบิน เครื่องจักรกล หรือกิจการสาธารณูปโภค เช่น การเดินรถประจำทาง โรงงาน ยาสูบ ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

นอกจากนี้ในระบบตลาดในทางเศรษฐศาสตร์ยังมีตลาดที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ (Competitive Market หรือ Perfect Competition market) คือ ตลาดที่มีผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตแข่งขันขายสินค้า โดยสินค้าก็จะมีลักษณะที่เหมือนกัน แยกกันแทบไม่ออก โดยมีลักษณะดังนี้

1. มีจำนวนผู้บริโภค ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตในตลาดจำนวนมาก
2. สินค้าที่ขายในตลาดมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ จึงทำให้ไม่มีผู้บริโภค และผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตรายใดสามารถกำหนดราคาของสินค้าในตลาดได้ ดังนั้นผู้บริโภค ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตในตลาดแข่งขันสมบูรณ์จึงต้องยอมรับราคาที่ตลาดกำหนด (Price Taker)
3. ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการสามารถเข้าออกจากตลาดได้อย่างเสรี โดยมีกำไรเป็นแรงจูงใจ
4. มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างเสรี
- และ 5. ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรู้ และรับทราบข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะเรื่องราคาได้เป็นอย่างดี³⁰ สินค้าในตลาดที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ (Competitive Market หรือ Perfect Competition Market) ตัวอย่างเช่น ข้าวสาร ข้าวโพด ข้าวเปลือก ยางพารา มันสำปะหลัง โดยส่วนมากจะเป็นสินค้าเกษตร³¹

บทบาทของรัฐบาลในการแทรกแซงตลาด

1. การกำหนดราคาขึ้นสูงหรือการควบคุมราคา มักจะใช้ในกรณีที่ภาวะสินค้าขาดแคลนมาก เช่น ภาวะสงคราม ภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง คือแทรกแซงไม่ให้ราคาสูงเกินไป รัฐบาลจะเข้า

²⁹ เพิ่งอ้าง.

³⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “ความหมายและประเภทของตลาด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://social.obec.go.th/library/document/sumrit/economy-ppt-03.pdf>

³¹ SpaceBar©, “การแทรกแซงราคา,” สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561, จาก http://spacebarc.blogspot.com/2011/12/blog-post_6491.html

มากำหนดราคาขึ้นสูงเมื่อเห็นว่าราคาตลาดสูงเกินไปทำให้ผู้บริโภคร้อน จึงกำหนดราคาขึ้นสูง ณ ระดับที่ต่ำกว่าราคาคุณภาพของตลาด ซึ่งหมายความว่า ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตจะคิดราคาจากผู้บริโภคได้ไม่เกินกว่าระดับราคาที่รัฐบาลกำหนดนี้

2. การกำหนดราคาขึ้นต่ำหรือการประกันราคา นิยมใช้กับ ผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งมีความยืดหยุ่นของอุปสงค์น้อย แต่อุปทานควบคุมได้ยาก เพราะขึ้นกับ ดิน ฟ้า อากาศ ถ้าผลผลิตมีมาก ราคาที่จะตก กระทบกระเทือนต่อรายได้ของเกษตรกร ถ้าราคาสินค้าที่กำหนดจากตลาดต่ำเกินไปจนทำให้ผู้ผลิตเดือดร้อน รัฐบาลจะเข้ามาแทรกแซงราคาโดยการกำหนดราคาขึ้นต่ำ ณ ระดับราคาที่สูงกว่าราคาคุณภาพของตลาด รัฐบาลจะต้องรับซื้อผลผลิตส่วนเกินไว้ทั้งหมดในราคาประกันทำให้รัฐบาลต้องรับภาระหนัก เพราะสิ้นเปลืองงบประมาณมาก รัฐบาลจึงใช้วิธีอื่นแก้ปัญหา ได้แก่ การลดปริมาณการผลิต เพราะผลผลิตมีราคาตกต่ำเนื่องจากปริมาณผลผลิตมากกว่าความต้องการตลาด ปัญหาให้ลดการผลิตลงทำได้ยาก หรือการให้เงินอุดหนุนด้านราคา โดยรัฐจะกำหนดราคาขึ้นต่ำที่สูงกว่าราคาคุณภาพหรือราคาตลาดแล้วจ่ายเงินอุดหนุนต่อหน่วยสินค้าจากผลต่างของราคาคุณภาพและราคาประกันขึ้นต่ำ ข้อดีคือ ผู้บริโภคมีโอกาสซื้อสินค้าในราคาถูก และได้บริโภคสินค้าจำนวนมาก³²

2.3.3 การทุ่มตลาด (Dumping)

การทุ่มตลาดเกิดจากความแตกต่างทางกฎหมายและนโยบายทางเศรษฐกิจของตลาด ในทางเศรษฐศาสตร์ จะเป็นลักษณะของการที่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขาย ต้องการระบายสินค้าของตนเองให้ได้มากที่สุด และการกำหนดราคาดังกล่าวนั้นคือ การกำหนดราคาที่ต่ำที่สุด ถูกกว่าราคาท้องตลาด หรือเพื่อขจัดคู่แข่งขึ้นทางการค้า โดยการกระทำที่เป็นเพื่อการขจัดคู่แข่ง หรือการโจมตีคู่แข่งนั้น คู่แข่งขันทางการค้ามักจะสู้ไม่ค่อยได้เนื่องจากเหตุที่มีการนำสินค้าออกมาครั้งละมาก ๆ และขายในราคาที่ต่ำ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ก็มักจะเลือกซื้อเมื่อผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายมีส่วนลดราคาสินค้าก็เลือกที่จะมาซื้อสินค้านั้น ๆ การขายที่เป็นการขายเพื่อการแข่งขันในตลาด ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ทำได้มักจะเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ แม้ว่าการกระทำนี้ส่งผลให้กิจการของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายจะได้กำไรน้อยลง แต่ก็มิได้ทำให้ธุรกิจของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายต้องปิดตัวลง เพียงแต่ต้องการผลของสิ่งที่ทำ โดยการคาดหวังในการที่สามารถตีตลาด

³² ชาญวิทย์ ปรินาพาณิชพัฒนา, “04-การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา,” สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://sites.google.com/site/chanwid2555/khwam-rwm-mux-thang-sersthkic/04-karthaerksaeng-rakha-laekar-khwbkhum-rakha>

หรือสามารถทำให้ผู้บริโภครู้สึกสนใจสินค้าของเขาเป็นอันดับแรก สำหรับผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่นๆ ก็จะไม่มีการแข่งขันเพียงพอ อันเนื่องมาจากสินค้าของตนเองไม่สามารถขายได้ หรือขายได้ในปริมาณที่น้อย ทำให้ไม่มีต้นทุนในการที่จะผลิตสินค้าใหม่ ๆ ออกมาได้ ท้ายที่สุดก็ต้องปิดตัวลงไป เมื่อมีเหตุการณ์เช่นนี้แล้วผู้ที่ทำการทุ่มตลาดในคราวแรกก็จะสามารถผูกขาดสินค้าของตนเองได้ เนื่องจากคู่แข่งลดน้อยลง หรือเหตุที่คู่แข่งสินค้าของตนเองมาขอรับสินค้าจากผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการทุ่มตลาด โดยมักจะพบกับผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่เป็นรายใหญ่ หรือผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายในรายที่เป็นผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายต่างประเทศ³³

2.3.4 การอุดหนุน (Subsidy)

การอุดหนุนซึ่งสินค้า คือ การที่รัฐให้เงินอุดหนุน หรือการใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่ออุดหนุนสนับสนุนแก่ผู้ผลิตในประเทศ เพื่อให้ผู้ผลิตในประเทศมีความสามารถที่จะแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้ หรือสามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่น ๆ ได้ โดยการอุดหนุนรัฐอาจทำได้ให้เพียงเป็นเงินอุดหนุนเพียงเท่านั้น รัฐอาจทำเป็นมาตรการในทางภาษีคือการลดภาษีขาเข้าเครื่องจักร การอุดหนุนนั้นจะมีการอุดหนุนทางตรงและการอุดหนุนทางอ้อม การอุดหนุนทางตรง คือ การให้เงินอุดหนุน เช่น เกษตรกรที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับยางพาราต้องการเงินค่ายางพาราอันเนื่องจากการที่ยางพาราคงต่ำ รัฐจึงทำการอุดหนุนโดยการให้เงินจากภาษีของประชาชน สำหรับการอุดหนุนทางอ้อม คือ การที่รัฐออกมาตรการมาเอื้อประโยชน์ให้กับเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ เช่น การลดภาษี การช่วยเหลือทางการเงินการธนาคาร การจัดหาให้ เป็นต้น

2.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้านั้น จะมีสำนักทางความคิดที่สำคัญ ๆ อยู่ทั้งหมด 3 สำนักความคิด อันได้แก่ สำนักความคิดพหุนิยม (Pluralist School) สำนักความคิดเสรีนิยม (Chicago School) และสำนักความคิดเสรีนิยมใหม่ (Post – Chicago School)

³³ อภิญา เลื่อนฉวี, “ถอดคำบรรยายวิชาวิชากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ,” หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559, (26 พ.ค. 2559).

สำนักความคิดพหุนิยม³⁴ (Pluralist School) สำนักความคิดนี้เป็นสำนักความคิดที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากในบทบาทต่อกฎหมายที่ป้องกันการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานของบทบัญญัติในประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และกฎหมายของไทยในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า ผู้ก่อตั้งสำนักความคิดนี้คือ ศาสตราจารย์ เอ็ดเวิร์ด หรือ Edward Sagendorph Mason ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด โดยเขาได้มีบทความที่ได้มีการพัฒนาในบทความวิชาการที่เกี่ยวกับปัญหาการผูกขาดในสหรัฐอเมริกา (The Current Status of the Monopoly Problem in the United States)³⁵ เมื่อมีบทความทางวิชาการดังกล่าวก็ได้มีการขยายความแนวคิดนี้ต่อยอดทางแนวคิดนี้เป็นอย่างที่แพร่หลายโดย ศาสตราจารย์ Frederic Michael Scherer (Frederic M. Scherer/ F.M. Scherer) แห่ง John F. Kennedy School of Governments มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ดังนั้นสำนักความคิดพหุนิยม (Pluralist School) จึงอาจเรียกอีกชื่อว่า The Harvard School

สำนักความคิดนี้ได้มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางตลาดทางเศรษฐศาสตร์³⁶ พฤติกรรม และโครงสร้างของตลาด ในประเด็นทางด้านการแข่งขันทางการค้าของสำนักความคิดนี้เป้าหมายหลักของนโยบายการแข่งขัน คือ สร้าง ส่งเสริมกลไกการแข่งขันกำหนดรูปแบบพฤติกรรม และ จำกัดอำนาจของผู้ประกอบการรายใหญ่ และทำให้สวัสดิการของผู้บริโภคสูงขึ้นผ่านโครงสร้างทางอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ³⁷

³⁴ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.51.

³⁵ Edward Sagendorph Mason, *The Current Status of the Monopoly Problem in the United States*, HARVARD LAW REVIEW, (June, 1949), Vol.62 No.8

³⁶ ตลาด หมายถึงสภาวะการณ์ที่ผู้ซื้อและผู้ขายติดต่อกันได้โดยสะดวก จนสามารถทำการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้ากันได้ ตลาดในความหมายทางเศรษฐศาสตร์จึงไม่ได้เน้นถึงสถานที่ที่ทำการซื้อขายกัน แม้ผู้ซื้อและผู้ขายจะอยู่คนละมุมโลกและไม่มีสถานที่ซื้อขายกัน ก็อาจสร้างตลาดให้เกิดขึ้นได้โดยติดต่อซื้อขาย กันทางจดหมาย อีเมล โทรเลข โทรศัพท์ วิทยุ หรือทางโทรสารก็ได้ การซื้อขายโดยไม่ต้องมีตลาดเป็นตัวเป็นคน ไม่มีสถานที่ตั้งแน่นอนนี้ จึงทำให้สามารถขยายอาณาเขตการซื้อขายได้สะดวก แหล่งที่มา : ตลาดในทางเศรษฐศาสตร์. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2561, จาก

http://119.46.166.126/self_all/selfaccess11/m5/economics5_2/socialeconomic/lesson2/item2_3.php

³⁷ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542,

สำนักความคิดเสรีนิยม (Chicago School) สำนักความคิดนี้เชื่อว่าประโยชน์ของผู้บริโภคจะได้รับการคุ้มครองและปกป้องโดยกลไกตลาดเสรี (Free-Market) มากกว่าการแทรกแซงตลาดโดยรัฐ³⁸ แนวความคิดของสำนักความคิดนี้ทางการแข่งขัน มีหลักเกณฑ์เบื้องต้น คือ การแข่งขันนั้นต้องชั่งน้ำหนักระหว่างการแข่งขันกับประสิทธิภาพเพื่อสวัสดิการของผู้บริโภคที่ดีขึ้น นโยบายทางการแข่งขันควรมีเป้าหมายเพื่อปกป้องกระบวนการแข่งขันมิใช่เพื่อผู้ประกอบการรายใด เป็นต้น³⁹

สำนักความคิดเสรีนิยมใหม่ (Post – Chicago School) แนวคิดที่เกี่ยวกับนโยบายทางการแข่งขันนี้ ได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับองค์กรอุตสาหกรรมสมัยใหม่ (Modern Industrial Organization Theory) โดยรากฐานทางแนวคิดมาจากทฤษฎีเกมส์ (Games Theory) เน้นผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ แต่ก็ได้มีผลกระทบต่อหลักเกณฑ์เบื้องต้นของทางสำนักความคิดเสรีนิยม (Chicago School) เนื่องจากยังคงใช้กรอบแนวความคิดที่ว่าการแข่งขันต้องมีประสิทธิภาพ⁴⁰

2.4.1 การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (Predatory Pricing)

การแข่งขันด้านราคาในตลาดระหว่างผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายในตลาด ถือว่าเป็นการกระทำที่ต้องการกันในตลาด เนื่องจากผู้บริโภคสามารถที่จะหาซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลงสำหรับราคาสินค้าในราคาที่ใกล้เคียงกับต้นทุนในการผลิตของสินค้านั้น และผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายก็ต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพของสินค้าและประสิทธิภาพการผลิตอย่างเต็มที่ วัตถุประสงค์เพื่อที่จะสามารถผลิตสินค้าที่ดีขึ้น โดยมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลง อันจะทำให้สามารถขายสินค้าแข่งขันกับผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายอื่น ๆ ได้ และท้ายที่สุดผู้ที่ได้รับประโยชน์ก็คือผู้บริโภค จึงอาจกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายมีการแข่งขันกันในเรื่องราคามากเท่าไร ผู้บริโภคก็จะได้รับประโยชน์มากเท่านั้น แต่การแข่งขันกันทางด้านราคานี้ หากมีการแข่งขันมากจนกระทั่งผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายบางรายมีการตัดราคาสินค้าต่ำ

พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.55.

³⁸ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.57.

³⁹ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.7-58.

⁴⁰ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.61.

กว่าราคาต้นทุนในการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ส่งผลทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่น ๆ ขาดทุนจนไม่สามารถที่จะประกอบธุรกิจของตนต่อไปได้ เนื่องจากผู้บริโภคที่เลือกที่จะซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ได้มีการตัดราคาสินค้า ดังนั้น การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (Predatory Pricing) จึงมีความหมายว่า กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายลดราคาสินค้าหรือการบริการของตนเอง ถึงขนาดที่ราคาสินค้ามีราคาต่ำกว่าต้นทุนในการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ จุดประสงค์เพื่อที่จะทำให้ผู้บริโภคที่เลือกที่จะซื้อสินค้าของตนเองมากกว่าเลือกที่จะซื้อสินค้าของผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งของผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคาสินค้าเพื่อทำลายคู่แข่ง ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่นได้รับผลกระทบขาดทุนจนบางรายไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้⁴¹

ผลกระทบของการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง

1. ทำให้สามารถกำจัดคู่แข่งบางราย และมีอำนาจเหนือตลาดมากขึ้น กล่าวคือ เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขาย ทำการตัดราคาสินค้า ผู้บริโภคย่อมเลือกที่จะซื้อสินค้าของผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายนั้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว หากว่าผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่กระทำการดังกล่าว โดยการที่ตัดราคาสินค้าให้ต่ำกว่าราคาต้นทุนการผลิตของตนเอง ท้ายที่สุดแล้วผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายนั้นก็จะเกิดสภาวะการขาดทุน ยิ่งสามารถขายสินค้าได้ในปริมาณที่มากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้ขาดทุนมากตามไปด้วย ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคาสินค้าบางรายอาจต้องล้มเลิกการดำเนินธุรกิจไปได้ การที่จะสามารถหลีกเลี่ยงสถานการณ์นี้ได้ นั้น เมื่อผู้ที่เป็นคู่แข่งของผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคาสินค้าขาดทุน จนเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายนั้นต้องล้มเลิกการดำเนินธุรกิจไปเนื่องมาจากการขาดทุน และได้ออกจากตลาดไป ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคาสินค้าก็จะมีคู่แข่งลดน้อยลงและโดยปกติแล้วผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคาสินค้าก็จะมีอำนาจเหนือตลาดมากขึ้น เนื่องจากคู่แข่งลดน้อยลง สามารถรับส่วนแบ่งจากตลาดได้มากขึ้น ต่อมาผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคา ก็จะทำการขึ้นราคาสินค้าให้สูงขึ้น เพื่อชดเชยส่วนที่ต้องขาดทุนไปอันเนื่องมาจากการตัดราคาสินค้า และเป็นการที่ผู้

⁴¹ สรวิศ ลิ้มปรีงยี, กฎหมายการแข่งขันทางการค้า : แนวคิดพื้นฐาน เจตนารมณ์และปัญหา ฉบับรวมบทความ, (กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2543), น.184 – 186.

ประกอบธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายนั้นสามารถแสวงหาผลกำไรได้สูงสุดจากการแข่งขันที่มีผู้แข่งขันน้อยลง และมีอำนาจเหนือตลาดอีกด้วย⁴²

2. เป็นการกำราบผู้ประกอบการเพื่อลดราคาสินค้ามากในตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย (Oligopolistic Market) โดยปกติแล้วผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายจะกำหนดราคาสินค้าในลักษณะที่มีการอิงกับราคาสินค้าของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่น ๆ ในตลาด โดยเฉพาะผู้ที่เป็นผู้นำตลาดเนื่องจากทำให้ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายทุกรายต่างได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้น ไม่มีผู้ใดสูญเสียผลประโยชน์ โดยผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายมักจะไม่นำแข่งขันกันลดราคาสินค้าหรือตัดราคาสินค้า เนื่องจากเป็นวิธีการที่ไม่ได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้น หากว่าเกิดเหตุการณ์ที่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายใดต้องการที่จะได้กำไรจากส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มมากขึ้นก็จะทำการลดราคาสินค้าหรือตัดราคาสินค้า แต่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่นก็จะต้องลดราคาสินค้าลงเพื่อที่จะได้ไม่ทำให้สูญเสียส่วนแบ่งกำไรจากตลาด ท้ายที่สุดแล้วผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายทุก ๆ รายก็จะได้รับส่วนแบ่งกำไรจากตลาดเท่า ๆ กัน แต่จากการที่ขายสินค้าต่ำลงส่วนแบ่งกำไรก็จะลดน้อยลงไป การกระทำที่เป็นการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งนั้นอาจถูกนำมาใช้เพื่อที่จะกำราบผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายที่ไม่ยอมกำหนดราคาสินค้าในลักษณะที่อิงกับราคาซึ่งกันและกันในตลาด ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่นอาจจะตัดราคาสินค้าให้มีราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต เพื่อที่จะให้ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการลดราคาสินค้าไม่สามารถขายสินค้าได้และยอมที่จะขึ้นราคาสินค้าในตลาด หรือยอมที่จะขายสินค้าในราคาที่อ้างอิงกันและกันในตลาด⁴³

2.5 แนวคิดและทฤษฎีการคุ้มครองผู้บริโภค

กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค นั้นเกิดมาจากสภาพสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงโดยกฎหมายที่ใช้กันอยู่มีช่องว่างทางกฎหมาย และความล้าหลังทางกฎหมาย เกิดขึ้นมาจากสาขาหนึ่งของกฎหมายมหาชนที่ถือว่า รัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจปกครองย่อมที่จะบริหารจัดการผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจปกครองของตนเองได้ แต่ต้องกระทำโดยกฎหมายที่ให้อำนาจและการกระทำนั้นจะต้อง

⁴² ศรีวิศ ลิ้มปรีงยี, กฎหมายการแข่งขันทางการค้า : แนวคิดพื้นฐาน เจตนารมณ์และปัญหา ฉบับรวบรวมบทความ, (กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2543), น.187 – 189.

⁴³ ศรีวิศ ลิ้มปรีงยี, กฎหมายการแข่งขันทางการค้า : แนวคิดพื้นฐาน เจตนารมณ์และปัญหา ฉบับรวบรวมบทความ, (กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2543), น.189 – 190.

ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประโยชน์สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน เมื่อมีการกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของประชาชน รัฐต้องทำการชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ของสาธารณะและปัจเจกบุคคลว่าสิ่งใดสำคัญกว่ากัน⁴⁴

ทฤษฎีการคุ้มครองผู้บริโภค

1. หลักเสรีภาพในการทำสัญญา (Freedom of Contract) คือ การที่บุคคลแต่ละคนนั้นจะเข้าทำสัญญากัน ในทางกฎหมายมิได้มีการห้ามที่จะไม่ให้บุคคลเข้าเป็นคู่สัญญากัน แต่กับเปิดทางให้โดยมีอิสระ มีเสรีภาพที่บุคคลเหล่านั้นจะเข้ามาเป็นคู่สัญญากัน⁴⁵ โดยหลักนี้เป็นหลักหนึ่งที่อยู่ภายใน หลักอิสระในทางแพ่ง (Private of Autonomy) เป็นหลักที่วางเอาไว้โดยเป็นตัวเคารพการแสดงเจตนาของคู่สัญญาที่จะเข้าทำสัญญาระหว่างกัน ให้ความอิสระแก่บุคคลที่จะเลือกตัวคู่สัญญา หรือมีอิสระเลือกในวัตถุประสงค์ในสัญญา หรือแม้แต่มีอิสระที่จะเลือกแบบของการทำสัญญา และแม้แต่วิธีการทำสัญญาเองก็มีอิสระว่าจะเลือกทำโดยลักษณะใดก็ตาม และรัฐก็ไม่สามารถที่จะเข้ามาแทรกแซงได้เพราะถ้าหากเข้ามาแทรกแซงก็จะเป็นการขัดกับหลักเสรีภาพในการทำสัญญาได้

2. ทฤษฎีความรับผิดชอบในทางละเมิดซึ่งใช้บทสันนิษฐานความผิด (Presumption of Fault) หลักความรับผิดชอบในทางละเมิดมีทฤษฎีความรับผิดชอบที่เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปอยู่ 2 ประการ คือ หลักมีความรับผิดชอบเมื่อมีความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำจงใจหรือประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหาย และหลักความรับผิดชอบโดยกฎหมายสันนิษฐานว่ามีความผิดแม้มิได้มีการจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือที่เรียกโดยทั่วไปว่าหลักความรับผิดชอบโดยเคร่งครัด บางกรณีก็เป็นการสันนิษฐานเด็ดขาด บางกรณีก็มีข้อยกเว้น ให้มีการนำสืบหักล้างบทสันนิษฐานที่กฎหมายบัญญัติได้

หลักกฎหมายความรับผิดชอบโดยเคร่งครัดเป็นที่ยอมรับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีความเสียหายเกิดจากผลิตภัณฑ์ที่มีความซับซ้อนในการผลิต ผู้ใช้ได้รับความเสียหายไม่อาจที่จะพิสูจน์ถึงเหตุแห่งความเสียหายได้ว่าเป็นความผิดของผู้ใด ซึ่งในการคุ้มครองผู้บริโภคนำเอาหลัก

⁴⁴ “แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคดีผู้บริโภคสินค้าส่วนบุคคล,” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562, จาก <http://dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/4865/7/07%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%202.pdf>

⁴⁵ อริยะ เพ็ชรสาคร, “หลักเสรีภาพในการทำสัญญา,” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/54786>

ความรับผิดชอบโดยเคร่งครัดมาปรับใช้ และการพิสูจน์ว่ามีความบกพร่องในการผลิตไม่อยู่ในวิสัยที่ผู้บริโภคมองจะพิสูจน์ได้โดยง่าย⁴⁶

⁴⁶ “แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคดีผู้บริโภคสินค้าส่วนบุคคล,” สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562, จาก <http://dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/4865/7/07%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%202.pdf>

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตไข่ไก่ และจำหน่ายไข่ไก่ ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

จากสถานการณ์การผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเกษตรกรรายย่อยจะต้องเผชิญกับปัญหาทั้งทางด้านราคาไข่ไก่ ด้านการแข่งขันทางการค้า การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การทุ่มตลาด คุณภาพของไข่ไก่ หรือสินค้าควบคุมที่ไม่มีมาตรการทางกฎหมาย จึงทำให้เกิดประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่ต้องพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาดังที่กล่าวมาในข้างต้นนั้น กฎหมายที่ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเปรียบเทียบนั้น ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า ข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร ตลอดจนประกาศกฎกระทรวง และประกาศจากทางกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ทั้งกฎหมายประกาศ ระเบียบหรือข้อร้องเรียนต่าง ๆ ภายในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตไข่ไก่ และจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ตามกฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

3.1 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตไข่ไก่ และจำหน่ายไข่ไก่ ตามกฎหมายต่างประเทศ

3.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา

3.1.1.1 สหราชอาณาจักร

พระราชบัญญัติราคา พ.ศ. 2517 (Prices Act 1974)¹

พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้อำนาจการจ่ายเงินอุดหนุนอาหาร เพื่อหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศเพื่อกำหนดราคาอาหารและสินค้าอื่น ๆ และคณะกรรมการราคามีอำนาจเพิ่มเติมสำหรับการป้องกันหรือ จำกัดการเพิ่มขึ้นของราคาและค่าธรรมเนียม เพื่อจัดทำข้อกำหนดสำหรับการกำหนดราคาที่จะระบุหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าที่เสนอ หรือเพื่อการค้าปลีกและสำหรับข้อมูลที่ต้องการในช่วงที่อาหารและสินค้าอื่น ๆ ถูกขายโดยค้าปลีกภายใน สหราชอาณาจักร โดยผู้ค้าปลีกที่ซื้อขายสินค้าเหล่านั้น

มาตรา 1 การอุดหนุนอาหาร

(1) ภายใต้บทบัญญัติของมาตรานี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาจจ่ายเงินจำนวนไม่มากที่รัฐสภาจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการลดหรือป้องกันหรือ จำกัด การเพิ่มขึ้นของราคาอาหารใน สหราชอาณาจักร

(2) การอุดหนุนเงินในส่วนนี้ใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าต่อไปนี้

- (เอ) นม เนย ชีส แบริ่งสำหรับผลิตขนมปังเพื่อขาย และแบริ่งสำหรับใช้ในครัวเรือน
- และ (บี) อาหารที่ระบุโดยคำสั่งของรัฐมนตรีต่างประเทศ

(3) อำนาจที่จะอุดหนุนเงินตามมาตรานี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนมจะต้องใช้ในกรณีที่ผลิตนมในพื้นที่การตลาดที่กำหนดไว้ในข้อ 2 (1)

มาตรา 2 อำนาจของรัฐมนตรีต่างประเทศในการกำหนดราคาอาหารและสินค้าอื่น ๆ

(1) เลขานุการแห่งรัฐอาจสั่ง

(เอ) กำหนดราคาที่จะเรียกเก็บสำหรับการขายอาหารที่ได้รับเงินอุดหนุนหรืออาหารสด

(2) ใน(1)ข้างต้น

“อาหารที่ได้รับเงินอุดหนุน” หมายถึงอาหารที่ระบุไว้ในหรือภายใต้ส่วนย่อย (2) ของมาตราที่ 1 ข้างต้น รวมถึงขนมปังและหากคำสั่งซื้อตามวรรค (บี) ของส่วนย่อยนั้นอธิบายอาหารที่ใช้โดยการอ้างอิงถึงการใช้งานสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ใด ๆ ผลิตภัณฑ์นั้น”

¹ Prices Act 1974, สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562, จาก [www.legislation.gov.uk /](http://www.legislation.gov.uk/).

"อาหารสด" หมายถึง อาหารที่ผลิตในการเกษตรพืชสวนหรือการประมงซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในผลิตภัณฑ์แปรรูปใด ๆ และไม่มีการใช้กระบวนการใด

(7) ในการพิจารณาว่าในลักษณะที่จะใช้อำนาจที่ได้รับ ใน (1) (เอ) เลขานุการของรัฐจะต้องคำนึงถึงสถานการณ์ของการขายอาหารและการขายสินค้าอื่น ๆ และเพื่อผลของการใช้อำนาจเหล่านั้นที่มีต่อผลกำไรของการซื้อขายเหล่านั้น

มาตรา 5 การประกาศเกี่ยวกับราคา

(1) เลขานุการของรัฐอาจสั่งให้มีการกำหนดราคาสินค้าสำหรับบุคคลที่ค้าปลีก ตามราคาที่ปรากฏต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา 6 อำนาจในการยกเลิกการจ่ายเงิน

(1) เลขานุการของรัฐอาจสั่งให้ยุบคณะกรรมการจ่ายโดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการต่อต้านเงินเพื่อ พ.ศ. 2516 (The Counter-Inflation Act 1973) และคำสั่งดังกล่าวอาจมีการยกเลิกและแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติดังกล่าว

มาตรา 9 การตีความ

(1) พระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติราคาปี 1974

(2) ในพระราชบัญญัตินี้ "อาหาร" หมายถึงอาหารและเครื่องดื่มเพื่อการบริโภคของมนุษย์ กำหนดการบังคับใช้

ข้อ 2(1) เลขานุการของรัฐหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรการประมงและอาหารอาจมีคำสั่งใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินอุดหนุน กำหนดเงื่อนไขที่บุคคลอื่นต้องปฏิบัติตาม

(เอ) เรียกร้องหรือรับเงินช่วยเหลือ หรือ

ข้อ 3(1) เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจของรัฐมนตรีต่างประเทศหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรการประมงและอาหารสามารถใช้อำนาจตามที่ระบุใน (2) เพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณา

(เอ) การชำระเงินใด ๆ ที่เป็นการทำอย่างถูกต้องภายใต้ส่วนที่ 1 ของพระราชบัญญัตินี้หรือตกลงที่จะได้รับการชำระคืนตามเงื่อนไข

3.1.1.2 สหรัฐอเมริกา

กฎหมายการกำหนดราคาขายปลีกและระเบียบสหรัฐอเมริกา 2009(U.S. Retail Pricing Laws and Regulations 2009)²

² U.S. Retail Pricing Laws and Regulations 2009, สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562, จาก <https://www.nist.gov/si>

1. รัฐบัญญัติอิริโซนาแก้ไขใหม่ ข้อที่ 41 หน่วยงานภาครัฐ

มาตรา 41-2065 อำนาจและหน้าที่ ; คำนิยาม

ซึ่งผู้มีอำนาจอาจกำหนดมาตรฐานสำหรับการนำเสนอข้อมูลราคา

มาตรา 41-2081 การขายสินค้า (Arizona Revised Statutes Title 41 State Government § 41-2081 Sale of commodities)³

ซึ่ง บุคคลจะต้องไม่บิดเบือนราคาสินค้าหรือบริการใด ๆ ที่ขายหรือเสนอขาย เปิดเผยหรือโฆษณาเพื่อขายโดยน้ำหนักวัดหรือนับหรือเป็นตัวแทนของราคาในลักษณะใด ๆ ที่ คำนวณหรือมีแนวโน้มที่จะหลอกลวงหรือล่อลวงบุคคล

2. หลักเกณฑ์ทางธุรกิจและวิชาชีพรัฐแคลิฟอร์เนีย (California Business and Professions Code)⁴

มาตรา 12024.2 (เอฟ) การกำหนดราคาอาจมีเงื่อนไขของการขาย เช่น การสมาชิกในกลุ่มสโมสร ผู้ค้าปลีกอาจได้รับการซื้อในปริมาณขั้นต่ำ

3. กฎหมายสหรัฐอเมริกา (United States Code)⁵ หัวข้อที่ 7 การเกษตร มาตรา 602 การประกาศนโยบาย การกำหนดระยะเวลาการกำหนดราคา มาตรฐานการตลาด การไหลของอุปทาน อย่างเป็นระเบียบ สถานการณ์สำหรับการควบคุมอย่างต่อเนื่อง

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร มีอำนาจกำหนดและรักษาเงื่อนไขทางการตลาด ที่เป็นระเบียบสำหรับสินค้าเกษตรในการค้าระหว่างรัฐตามที่กำหนด เช่น ราคา เป็นต้น

(เอ) มาตรา 1301 คำจำกัดความทั่วไปสำหรับวัตถุประสงค์ของบทบัญญัตินี้

“ราคาความเท่าเทียมกัน” สำหรับสินค้าเกษตรใด ๆ ณ วันที่ใด ๆ จะถูกกำหนด โดยการคูณราคาฐานที่ปรับของสินค้าดังกล่าว ณ วันนั้นด้วยดัชนีความเท่าเทียมกัน ณ วันนั้น

“ราคาฐานที่ปรับ” ของสินค้าเกษตรใด ๆ ณ วันที่ใด ๆ คือ (หนึ่ง) ค่าเฉลี่ยของ ราคาที่เกษตรกรได้รับสำหรับสินค้าดังกล่าวในช่วงเวลาที่เลขาธิการอาจเลือกได้ในแต่ละปีของรอบ

tes/default/files/documents/2017/04/28/US-Pricing-Laws-All-States_2.pdf

³ Arizona Revised Statutes, Title 41 State Government § 41-2081 Sale of commodities, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562, จาก <https://law.justia.com/codes/arizona/2015/title-41/section-41-2081/>

⁴ California Business and Professions Code, For sales 12024.2, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562, จาก <https://www.nist.gov/sites/default/files/documents/2017/05/09/CALIFORNIA-2015.pdf>

⁵ 7 US Code § 291 - Authorization of associations, สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2562, จาก <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/7/291>

ระยะเวลาสิบปี สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคมล่าสุด สองอัตราส่วนของราคาทั่วไปที่เกษตรกรได้รับ สำหรับสินค้าเกษตรในช่วงระยะเวลาดังกล่าวต่อระดับราคาทั่วไปที่เกษตรกรได้รับสำหรับสินค้าเกษตร

มาตรา 291 การอนุญาตของสมาคม บุคคลที่มีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าเกษตรในฐานะเกษตรกร เลี้ยงโคนม เกษตรกรผู้ปลูกถั่วหรือผลไม้ อาจทำงานร่วมกันในสมาคมองค์กรหรืออื่น ๆ โดยมี หรือไม่มีหุ้นทุนในการดำเนินการร่วมกันเตรียมตลาดการจัดการและการตลาด การค้าระหว่างรัฐ และต่างประเทศผลิตภัณฑ์ดังกล่าวของบุคคลมีส่วนร่วม ดังนั้น สมาคมดังกล่าวอาจมีหน่วยงาน ด้านการตลาดร่วมกัน และสมาคมดังกล่าวและสมาชิกอาจทำสัญญาและข้อตกลงที่จำเป็นเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

3.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า

ความเป็นมาของกฎหมายแข่งขันทางการค้า

กฎหมายแข่งขันทางการค้าเริ่มมีพัฒนาการมาจากข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของระบบกฎหมายจารีตประเพณี หรือระบบกฎหมายไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หรือระบบกฎหมายแบบแองโกลโกลแซกซอน (Anglo-Saxon) หรือที่เรียกกันว่ากฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law System) ของประเทศอังกฤษ⁶ โดยได้มีการวางหลักการตัดสินที่ศาลวางไว้ว่าด้วยการห้ามจำกัดการค้า (Prohibition to Restraint of trade) ซึ่งเป็นการวางกรอบของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่มีแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน⁷ ซึ่งมาจากหลักคำตัดสินในคดี Dyer's case 1414⁸ และคดีต่อ ๆ มานำสู่การพัฒนาการพยายามปกป้องการแข่งขันของตลาดในทางกฎหมาย พร้อมด้วยหลักการและแนวคิด

⁶ เนื่องจากประเทศอังกฤษเป็นต้นกำเนิดของระบบกฎหมายนี้ได้ยึดถือจารีตประเพณีเป็นหลักในการตัดสินคดี ฉะนั้น เมื่อได้มีการตัดสินคดีไปแล้วย่อมกลายเป็นคำพิพากษา และนำคำพิพากษาดังกล่าวมาใช้เป็นกฎหมาย

⁷ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.21.

⁸ คดีนี้ นายจอห์น คายเออร์ ผู้มีอาชีพย้อมผ้าทำสัญญากับคู่สัญญาว่าจะไม่ทำการค้าขายหรือย้อมสีผ้าในเมืองเดียวกับคู่สัญญาเป็นเวลา 6 เดือน ต่อมาคู่สัญญาของเขาได้ทำการละเมิดสัญญา ศาลได้ตัดสินว่าการผิดสัญญาของคู่สัญญานายจอห์น คายเออร์ไม่ถือเป็นความผิด เนื่องจาก สัญญาดังกล่าวขัดต่อหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ ในห้ามจำกัดการค้าอันนำไปสู่การขัดต่อนโยบายประโยชน์สาธารณะ แหล่งที่มา : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.21.

ของอดัม สมิท (Adam Smith) นักเศรษฐศาสตร์ ในงานเขียนของเขา⁹ ซึ่งได้กล่าวถึงการที่รัฐมีข้อจำกัดการค้าในตลาดที่ไม่สมเหตุสมผล และไม่เป็นประโยชน์ต่อการค้าโดยในงานเขียนมีข้อเสนอที่สำคัญทางเศรษฐกิจคือการให้มีการเปิดตลาดเสรีและให้มีการแข่งขันตามกลไกตลาดภายใต้แนวคิดของมือที่มองไม่เห็น ทำให้ให้เกิดพื้นฐานของเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี (Free Market Economics) , การแบ่งงานของแรงงาน (Division of Labor) , การสร้างผลประโยชน์ของแต่ละคน (Self Interest) และเสรีภาพการค้า (Freedom of Trade)

จากหลักคำตัดสินและหลักแนวคิดของ Adam Smith ได้ก่อให้เกิดการตระหนักถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างเศรษฐกิจเสรีที่มีการแข่งขัน รวมถึงการพยายามปกป้องการแข่งขันของตลาดที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่าการพัฒนากฎหมายการแข่งขันทางการค้ามีมาอย่างยาวนานจากการวางกรอบข้อกำหนดผ่านการพิพากษาของศาลภายใต้ระบบคอมมอนลอว์ ซึ่งมีการใช้คำพิพากษาของศาลเป็นฐานในคดีอื่น ๆ ต่อมา ทั้งนี้โดยฐานคำพิพากษาได้ถูกนำไปผนวกกับแนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญทำให้เกิดการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยในหลายประเทศที่ดำเนินนโยบายการเปิดตลาดเสรีภายใต้ระบบการแข่งขันของตลาดที่เป็นธรรม ได้มีการบัญญัติเป็นข้อกำหนดเพื่อใช้คุ้มครองการแข่งขันทางการค้า¹⁰

ต่อมาในหลาย ๆ ประเทศจึงมีการบัญญัติกฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยประเทศอุตสาหกรรมตะวันตกที่ได้มีระบบเศรษฐกิจแบบกลไกตลาด ให้ความสำคัญและความจำเป็นที่รัฐต้องเข้ามาแทรกแซงตลาดโดยการใช้กฎหมายป้องกันการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้า ประเทศแรกที่ได้มีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า คือประเทศแคนาดา (Canada) คือ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการร่วมกันจำกัดการแข่งขันทางการค้า (The Act for the Prevention and Suppression of Combination in Restraint of Trade) โด ย มีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษทางอาญากับผู้ประกอบการที่ร่วมกันกำหนดราคาสินค้า แต่กฎหมายฉบับนี้ยังมีจุดอ่อนในการรวบรวมพยานหลักฐานมาพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริง

⁹ An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations ในปี ค.ศ. 1789 แหล่งที่มา: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.22.

¹⁰ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.23.

หรือไม่¹¹ ต่อมาปีค.ศ. 1985 ประเทศแคนาดามีการบัญญัติกฎหมายการแข่งขัน ค.ศ. 1985 (Competition Act 1985) ซึ่งในบทบัญญัตินี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจัดตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ข้อห้ามการกระทำและ บทลงโทษหากละเมิดข้อห้ามไว้¹²

วัตถุประสงค์ของกฎหมายการแข่งขัน ค.ศ. 1985 บัญญัติไว้ในมาตรา 1.1 ว่า

“กฎหมายการแข่งขันนี้ตราขึ้นเพื่อรักษาและสนับสนุนการแข่งขันในประเทศแคนาดา ใน การที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพ และการปรับเปลี่ยนของเศรษฐกิจประเทศแคนาดา อันจะนำไปสู่ การขยายโอกาสของประเทศแคนาดาไปสู่ตลาดการค้าโลก ในขณะที่มีการตระหนักถึงบทบาทของ การแข่งขันจากธุรกิจต่างชาติ ทั้งนี้รวมถึงการตระหนักถึงธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลางในการมี โอกาสที่เท่าเทียมกันในการร่วมดำเนินธุรกิจ เศรษฐกิจของประเทศแคนาดา อันจะก่อให้เกิดการ แข่งขันราคาสินค้าและทางเลือกสินค้าแก่ผู้บริโภค”¹³

ในปีค.ศ. 1890 กฎหมายการแข่งขันของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการตราขึ้น โดยใช้ ชื่อกฎหมายว่า Sherman Act 1890 ซึ่งมีจุดประสงค์เบื้องต้นเพื่อจัดการกับการประกอบธุรกิจที่ไม่ เป็นธรรมของทรัสต์ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า แอนไททรัสต์ (Antitrust) เนื่องจากในช่วงนั้นบริษัท ทรัสต์มักเป็นผู้ผูกขาดในธุรกิจในประเทศสหรัฐอเมริกา¹⁴ โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นการ คุ่มครองวิสาหกิจขนาดย่อมไม่ให้ถูกกลืนแก่งจากบริษัทขนาดใหญ่ กล่าวคือว่ามีกรณีที่บริษัท น้้ามันขนาดเล็กที่อยู่ในรัฐโอไฮโอ (Ohio) รวมตัวกันเพื่อขอให้วุฒิสภาเซอร์แมน (Senator Sherman) ของมลรัฐดังกล่าวร่างกฎหมายป้องกันการผูกขาดและร่วมกันจำกัดการแข่งขันเข้าสู่ สภาคองเกรส เพื่อปกป้องธุรกิจจากการที่ถูกแข่งขันทางธุรกิจของบริษัทแอสตันดาร์ด ออยล์ (Standard Oil)¹⁵ การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันในครั้งนี้ ถือเป็นการใช้กฎหมายการแข่งขันทาง การค้าเพื่อจัดการกับการผูกขาดตลาด และการใช้อำนาจการผูกขาดนั้นจำกัดการแข่งขันซึ่งจะส่งผล เสียต่อเศรษฐกิจและต่อผู้บริโภคในประเทศสหรัฐอเมริกา Sherman Act 1890 ประกอบด้วยข้อ

¹¹ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ ครั้งที่ 2(กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.17.

¹² มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า”, (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.24.

¹³ เพ็งอ้าง.

¹⁴ เพ็งอ้าง.

¹⁵ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ ครั้งที่ 2(กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2553), น.18.

กฎหมายที่สำคัญคือ 1) ห้ามมิให้ธุรกิจมีการร่วมกันจำกัดการแข่งขันตลาด ในมาตราที่ 1 Sherman Act 1890 , 2) ห้ามมิให้ธุรกิจทำการผูกขาดและใช้อำนาจผูกขาดนั้นในการจำกัดการแข่งขัน ในมาตราที่ 2 Sherman Act 1890¹⁶

การตรากฎหมายเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าของสหรัฐอเมริกา ขึ้นมาอีก 2 ฉบับ คือ The Federal Trade Commission Act และ The Clayton Act ในปีค.ศ. 1914 โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายทั้งสองค่อนข้างชัดเจนคือ คุ้มครองผู้ประกอบการรายย่อยจากพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรม หรือพฤติกรรมที่กีดกันทางธุรกิจของบริษัทรายใหญ่¹⁷ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีการพัฒนากฎหมายการแข่งขันทางการค้ามาอย่างต่อเนื่องและมีการใช้หลักการใช้คำพิพากษาเป็นบรรทัดฐานทางกฎหมายการแข่งขันทางการค้าทำให้มีการพัฒนากฎหมายอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกาก็ถือเป็นต้นแบบสำคัญสำหรับหลาย ๆ ประเทศ ในการตรากฎหมายการแข่งขันของแต่ละประเทศ¹⁸

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ประเทศทางเยอรมัน ตะวันตกและประเทศญี่ปุ่นตรากฎหมายป้องกันการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้าออกมาบังคับใช้ โดยได้อาศัยบทบัญญัติ The Sherman Act มีการปรับปรุงแก้ไขที่เข้ากับเศรษฐกิจในประเทศ ญี่ปุ่น จนกระทั่งประมาณปีค.ศ. 1990 กฎหมายป้องกันการผูกขาดและการแข่งขันทางการค้า กลายเป็นกฎหมายที่สำคัญมากในทางเศรษฐกิจและเป็นศูนย์กลางของกฎหมายเศรษฐกิจ¹⁹

¹⁶ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.26.

¹⁷ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2(กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2553), น.19.

¹⁸ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.26.

¹⁹ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2(กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2553), น.19.

3.1.2.1 สหภาพยุโรป

Article 82²⁰ สนธิสัญญาอีซี(EC Treaty) เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (predatory pricing) เป็นการห้ามมิให้บริษัท ดำเนินการซึ่งส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิก ในข้อที่ 82 ของสนธิสัญญาอีซี

(เอ) ห้ามกำหนดราคาและเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมในทางการค้า

(ซี) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติทางด้านราคา การกำหนดราคาที่ต่ำ ลงโทษ การที่ตัดราคาในแต่ละตลาด

ภายใต้ข้อที่ 82 บริษัทที่มีอำนาจเหนือตลาด จะถูกลงโทษจากพฤติกรรมที่ตัดราคาลินค้า ตามที่ศาลยุติธรรมสหภาพยุโรป (The European Court of Justice : ECJ) บริษัทที่มีอำนาจเหนือตลาดที่ทำการกำหนดราคาอย่างอิสระทำให้ตลาดอื่น ๆ โดยปราศจากข้อจำกัดจากการแข่งขัน เพื่อที่จะกำหนดเงื่อนไขเบื้องต้นจะต้องกำหนดราคาโดยคำนึงถึงส่วนแบ่งตลาดและปัจจัยอื่น ๆ

3.1.2.2 สหรัฐอเมริกา

1. The Sherman Antitrust Act 1890 : (รัฐบัญญัติต่อต้านการผูกขาด ค.ศ. 1890) ของสหรัฐอเมริกา กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายแม่แบบของกฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่มีการบัญญัติกฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจของกิจการขนาดใหญ่ ที่ได้ใช้อำนาจเหนือตลาดตามอำเภอใจ ผูกขาดสินค้าในตลาด เป็นการกำหนดข้อห้ามหรือข้อจำกัดอันเกี่ยวกับการกระทำที่เกิดการผูกขาด

มาตรา 2 การผูกขาดทางการค้า หรือพยายามที่จะผูกขาดทางการค้า หรือร่วมกันสมคบคิดกันเพื่อผูกขาดทางการค้าหรือบริการ ในส่วนใดส่วนหนึ่งของรัฐหลายรัฐ หรือกับต่างประเทศ ถือเป็นความผิดทางอาญา สำหรับบริษัทมีโทษปรับไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือหากเป็น

²⁰ มาตรฐานสินค้า EC ได้ถูกกำหนดขึ้นโดยสหภาพยุโรป (EU) เพื่อให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้าและบริการต่าง ๆ มาตรฐานนี้เกิดขึ้นมาจากสนธิสัญญากรุงโรม (Treaty of Rome) ในปี 1957 (พ.ศ. 2500) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ยกเลิกอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ซึ่งอาจเกิดจากวิธีการทดสอบและการรับรองสินค้าและอุปกรณ์หลายครั้งก่อนวางจำหน่ายเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของตลาดในประเทศสมาชิก EU แต่ละประเทศ

การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรับรองสินค้าอย่างอิสระตามมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่ได้รับการรับรองและเห็นชอบโดยผู้ปกครองในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น และต้องแจ้งให้คณะกรรมการยุโรป (European Commission) รับทราบ แหล่งที่มา (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561 จาก <http://Irqa.in.th/standards-and-schemes/ec-directives/>.

บุคคล มีโทษปรับ 350,000 เหรียญสหรัฐ อเมริกา หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งจำและปรับ การลงโทษเป็นไปตามดุลยพินิจของศาล²¹

ตามมาตรา 2 ของ The Sherman Antitrust Act 1890 โดยทั่วไปการผูกขาดของมาตรา 2 และบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการผูกขาดใช้กับพฤติกรรมการตัดราคาสินค้าของบริษัทที่มีอำนาจเหนือตลาด²²

2. The Clayton Act 1914 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับต่อต้านการผูกขาด ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2 (เอ) เรื่องของราคาสินค้า การเลือกปฏิบัติต่อผู้บริโภค การแบ่งแยกราคาจะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายสำหรับบุคคลที่ประกอบการค้าพาณิชย์ในขณะนั้นทั้งทางตรงและทางอ้อมในการเลือกปฏิบัติในราคาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกปฏิบัติ เช่น การตัดราคา ในระดับท้องถิ่น ถือว่าเป็นการทุจริต²³

3. Federal Trade Commission Act

มาตรา 5 แห่งรัฐบัญญัติคณะกรรมการการค้าแห่งสหพันธรัฐประกาศว่า วิธีการแข่งขัน และการกระทำที่ไม่เป็นธรรม เป็นการหลอกลวง สามารถใช้บังคับภายใต้คณะกรรมการ กระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะครอบคลุม The Sherman Antitrust Act 1890 และ The Clayton Act 1914

3.1.2.3 ประเทศญี่ปุ่น

The Antimonopoly Act (AMA) พระราชบัญญัติการต่อต้านการผูกขาด หมวดที่ 1 บทบัญญัติทั่วไป²⁴

ข้อที่ 1 วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อการส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและมีเสรี สนับสนุนกิจกรรมทางธุรกิจเพิ่มระดับการจ้างงาน ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค โดยการห้ามเอกชนผูกขาด กีดกันที่ไม่สมควรต่อการค้าและการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม

ข้อที่ 2(4) คำว่า "การแข่งขัน" ที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง รัฐที่มีสองรัฐหรือวิสาหกิจอื่น ๆ ภายในขอบเขตปกติของกิจกรรมทางธุรกิจของตน โดยไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

²¹ The Sherman Antitrust Act (1890), สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2561 จาก http://www.linfo.org/sherman_txt.html.

²² Jeff Miles, *Principles of Antitrust Law*, (April 2016), P.80.

²³ Christian Barthel, *Predatory Pricing Policy under EC and US Law*. University of Lund, (2002), P.23.

²⁴ Act on Prohibition of Private Monopolization and Maintenance of Fair Trade, P.2-4.

ใด ๆ เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับกิจกรรมทางธุรกิจมีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมในการกระทำใด ๆ ที่ระบุไว้ใน รายการต่อไปนี้

(หนึ่ง) จัดหาสินค้าหรือบริการเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้กับผู้ขายเดียวกัน

(สอง) การรับสินค้าหรือบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันจากที่เดียวกัน

ข้อที่ 2(5) คำว่า "การผูกขาดแบบส่วนตัว" ที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจโดยที่องค์กรใด ๆ เป็นรายบุคคลหรือโดยการรวมกันหรือ สมคบกับ บริษัท อื่นหรือโดยวิธีการอื่นใดควบคุม กิจกรรมทางธุรกิจของวิสาหกิจอื่นซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขันทางการค้า

ข้อที่ 2(6) คำว่า "การขยับยั้งการค้าที่ไม่สมควร" ตามที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจโดยที่องค์กรใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงบริษัทอื่น ๆ หรือดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจร่วมกันในลักษณะที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผลประโยชน์ของสาธารณชน

ข้อที่ 2(7) คำว่า "สถานการณ์ผูกขาด" ที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง สถานการณ์ในโครงสร้างการตลาดแต่ละรูปแบบและผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธุรกิจ หมวดที่ 2 การผูกขาดของเอกชนและการขยับยั้งการค้าที่ไม่สมควร²⁵

ข้อที่ 3 สถานประกอบการจะต้องไม่ผูกขาดทางการค้า

ข้อ 7(1) เมื่อใดก็ตามที่เป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติของข้อ 3 หรือข้อก่อนหน้านี้อาจเกิดขึ้นคณะกรรมการการค้าอาจตามทำขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในหมวด 2 ของหมวด 8 ให้สั่งกิจการที่เกี่ยวข้อง เพื่อยุติและระงับการกระทำที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของ บริษัท หรือใช้มาตรการอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อลดกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว

3.1.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่

3.1.3.1 สหรัฐอเมริกา

รัฐบัญญัติการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ไข่ (Egg Products Inspection Act)²⁶

CFR Title 9 Chapter III Subchapter I Part 590 มาตรา 590.5 คำนิยาม

“ผู้จัดการ” หมายถึง ผู้จัดการของการเกษตรการตลาด บริการของ กรมหรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ หรือลูกจ้างของ กรมผู้ที่ได้มีการมอบหมาย

“กรม” หมายถึง กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา

²⁵ Act on Prohibition of Private Monopolization and Maintenance of Fair Trade, P.6 – 7.

²⁶ Egg Products Inspection Act , CFR Title 9 Chapter III Subchapter I Part 590.

“ไข่” หมายถึง ไข่เปลือกของไก่บ้าน ไก่วง เป็ดห่าน เงื่อนไขบางประการที่ใช้กับเปลือกไข่มีดังนี้

(เอ) “การตรวจสอบ” หมายถึง ไข่ที่มีเปลือกแตก แต่มีเชื้อหุ้มเปลือกเหมือนเดิม และเนื้อไข่ไม่รั่วไหล

(บี) “ไข่ที่สะอาด” หมายถึง ไข่ที่เปลือกไม่มีสิ่งสกปรกหรือสิ่งแปลกปลอมติดอยู่และไม่แตกหรือหัก

(ซี) “ไข่สกปรก” หมายถึง ไข่ที่มีคราบสกปรกที่เปลือก

“การตรวจสอบ” หมายถึง การใช้วิธีการและเทคนิคการตรวจสอบตามที่เลขานุการผู้รับผิดชอบเห็นว่าจำเป็น เพื่อปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐและ ข้อบังคับภายใต้ส่วนนี้

(เอ) พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่ได้รับอนุญาตให้ตรวจสอบ ไข่หรือ ผลิตภัณฑ์ไข่ภายใต้รัฐบัญญัตินี้

(บี) พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลของรัฐใด ๆ หรือเขตอำนาจศาลท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาตจาก เลขานุการในการตรวจสอบ ไข่หรือ ผลิตภัณฑ์ไข่ภายใต้รัฐบัญญัตินี้ มาตรา 590.17 การไม่เลือกปฏิบัติ

การออกใบอนุญาต ผู้ตรวจสอบภายใต้กฎระเบียบเหล่านี้ จะต้องกระทำโดยไม่เลือกปฏิบัติ

กฎหมายไข่ของจอร์เจียและระเบียบ (The Georgia Egg Law and Supporting Regulation)²⁷

เรื่องที่ 26 บทที่ 2 มาตรา 8 ไข่ (Title 26 Chapter 2 Article 8 :Eggs)

มาตรา 26-2-260 บทนิยาม ตามที่ใช้ในมาตรานี้

(1) “ห้องเย็น” หมายถึงห้องเย็นที่ได้รับการป้องกันในที่เย็น

(5) “ไข่” หมายถึง ไข่ที่มีเปลือกของไก่ ไก่วง ห่าน

(6) “ผู้ดูแลไข่” หมายถึง บุคคลใด ๆ ในการค้าที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายไข่ ในฐานะที่เป็นผู้ผลิตสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่จะทำการแปรรูปจากไข่

(8) “คุณภาพ” หมายถึง คุณสมบัติโดยเนื้อแท้ของสินค้าที่เป็นตัวกำหนดว่ามีระดับเป็นที่ยอดเยี่ยม

มาตรา 26-2-261 การจำแนกประเภทของไข่

(เอ) วัตถุประสงค์ของมาตรานี้ ไข่สามารถแยกได้ดังนี้

²⁷ The Georgia Egg Law and Supporting Regulation, Georgia Department of Agriculture.

(1) การเก็บรักษาไข่ หมายถึง ไข่ที่ถูกเก็บรักษาในห้องเย็น ตู้เย็น เป็นระยะเวลา 30 วันหรือมากกว่านั้น

(2) ไข่สด หมายถึง ไข่ที่ถูกเก็บไว้ในห้องเย็นหรือตู้เย็นมานานกว่า 30 วันนับแต่วันที่ยังสด

(บี) ตู้สินค้าของไข่แต่ละตู้ ตู้สินค้า จะต้องติดฉลากเพื่อแสดงขนาดหรือระดับน้ำหนักและมาตรฐานคุณภาพ

(ซี) ไข่ที่ทำการขายจะต้องมีคุณภาพมาตรฐานดังนี้

(1) ขนาดหรือน้ำหนักต้องมีดังนี้

ขนาด	น้ำหนักที่ต่ำที่สุดต่อฟอง (กรัม)	น้ำหนักขั้นต่ำสุทธิของไข่แต่ละฟอง (กรัม)	น้ำหนักที่ต่ำที่สุดต่อโหล (กรัม)
จัมโบ้	70.87	68.51	850.48
ใหญ่พิเศษ	63.78	61.42	765.43
ใหญ่	56.69	54.33	680.38
กลาง	49.61	47.24	595.34
เล็ก	42.52	40.16	510.29
จิ๋ว	35.43	33.07	425.24

หมายเหตุ ค่าความคลาดเคลื่อนน้ำหนักต่อโหลที่วางขายในร้านค้าปลีก จะต้องมีน้ำหนักขั้นต่ำไม่เกินน้ำหนักขั้นต่ำสุทธิของไข่แต่ละฟอง ในอัตราต่อโหลไม่เกินร้อยละ 5

(1) การจำแนกคุณภาพไข่

(เอ) เกรด เอเอ

(2) เปลือก สะอาดไม่แตกร้าว

(3) เซลล์อากาศ มีความลึกหนึ่งในแปดนิ้วหรือน้อยกว่าหนึ่งในสี่ของพื้นที่

(4) ไข่แดง ปราศจากขอบกพร่อง

(5) ไข่ขาว หนาแน่น

(บี) เกรด เอ

(1) เปลือก สะอาดไม่แตกร้าว

(2) เซลล์อากาศ มีความลึกสามในสิบหกนิ้วของพื้นที่

(3) ไข่แดง ปราศจากช็อกพว่อง

(4) ไข่ขาว หนาแน่น

(ซี) เกรด บี

(1) เปลือก เปื้อนเล็กน้อย แตก

(2) เซลล์อากาศ มีความลึกสามในสิบหกนิ้วของพื้นที่

(3) ไข่แดง มองเห็นปกติ แบน มองเห็นเชื้อโรค แต่ปราศจากเลือดและช็อกพว่องอื่น

(4) ไข่ขาว มีน้ำเลือด มีจุดเนื้อแต่ไม่เกินหนึ่งในแปดนิ้ว

มาตรา 26-2-263 การลงทะเบียน

ผู้ค้าปลีกและตัวแทนจำหน่ายทุกประเภทที่จะขายหรือเสนอขายไข่ในรัฐ ต้องยื่นต่อกรมวิชาการเกษตรตามรูปแบบที่ได้รับ โดยมีชื่อของบริษัท หรือบุคคลที่ต้องการเสนอขาย หรือโดยตัวแทน ชนิดของไข่ที่จะเสนอขาย

มาตรา 26-2-266 ผู้ตรวจสอบ การทำลายเมื่อพบไข่ที่ไม่เหมาะสมต่อการบริโภคของผู้บริโภค

(เอ) คณะกรรมการเกษตรเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเพิ่มเติมในกรณีที่เห็นสมควรในการบังคับใช้บทนี้

(บี) เจ้าหน้าที่ทุกคนของกรมวิชาการเกษตร ได้รับอนุญาตให้ยึด และทำลายไข่ในกรณีที่พบว่าไม่เหมาะสมต่อการบริโภค

รัฐบัญญัติผลิตภัณฑ์ไข่และไข่ของรัฐอิลลินอยส์ (Illinois Egg and Egg Products Act)²⁸

รัฐบัญญัตินี้ได้มีการประกาศให้เป็นนโยบายของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ เพื่อตรวจสอบผลิตภัณฑ์ไข่และผลิตภัณฑ์ไข่ เพื่อให้มีการจัดการกับคุณภาพของไข่และให้ความสม่ำเสมอ มาตรฐานสำหรับไข่และควบคุมการแปรรูปการจัดการ การติดฉลากของไข่และผลิตภัณฑ์ไข่ตามที่กำหนดไว้ในที่นี้ เพื่อป้องกันการปลอมปนของไข่และผลิตภัณฑ์ไข่ หรือมีการตีความที่ผิดหรือเป็นอย่างอื่นที่ฝ่าฝืนรัฐบัญญัตินี้ และให้ความร่วมมือกับรัฐบาลกลางหลายรัฐ เพื่อที่จะดำเนินการตามรัฐบัญญัตินี้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 3 คำนิยาม

“ไข่ที่สะอาดและสมบูรณ์” หมายถึง ไข่ที่ไม่แตกหักปราศจากสิ่งสกปรก

“ผู้บริโภค” หมายถึง บุคคลใด ๆ ที่ซื้อไข่เพื่อการบริโภคในครัวเรือน และไม่ได้มีสำหรับเพื่อขายต่อ

²⁸ Illinois Egg and Egg Products Act, Department of Agriculture.

“ผู้จัดจำหน่าย” หมายถึง บุคคลใด ๆ ที่ขายไข่ให้กับผู้ค้าปลีก หรือผู้บริโภค รวมถึงบุคคลที่แจกจ่ายไข่ ไปยังร้านค้าปลีกหรือร้านค้าของตนเอง แต่ไม่รวมถึงบุคคลใดที่มีส่วนร่วมในการขนหรือขนส่งไข่

“ไข่” หมายถึง ไข่ของไก่ ไก่วง หรือ ห่าน

“ไข่สกปรก” หมายถึง ไข่ที่มีเปลือกที่ไม่แตก และมีการเกาะติดสิ่งสกปรกหรือคราบสกปรกที่เด่นชัดบนเปลือก พื้นผิวหรือคราบปานกลางครอบคลุมมากกว่า 1/4 ของพื้นผิวเปลือก

“ไข่คัดเกรด” หมายถึง ไข่ที่จำแนกประเภทตามมาตรฐานที่กำหนด โดยกรมวิชาการเกษตร โดยพิจารณาจากขนาดหรือน้ำหนัก ปัจจัยคุณภาพ (ภายในและภายนอก) รวมถึงเงื่อนไขของสีขาและไข่แดงขนาดและสภาพของเซลล์อากาศ ความสะอาดและความแข็งแรงของเปลือก

“ผู้ดำเนินการ” หมายถึง บุคคลใด ๆ รวมถึงผู้จัดจำหน่าย ผู้ผลิต ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจำหน่ายหรือแปรรูปไข่หรือผลิตภัณฑ์ไข่ และอาจรวมถึงการรับคัดแยก เกรด บรรจุหรือเตรียมสำหรับตลาดและการขายของไข่และผลิตภัณฑ์ไข่

“ผู้ตรวจสอบ” หมายถึง พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาต ตรวจสอบไข่หรือผลิตภัณฑ์ไข่และใช้บังคับมาตรการทางกฎหมายอื่น ๆ จำเป็นต่อการดำเนินการตามรัฐบัญญัตินี้ อย่างมีประสิทธิภาพ

“ผู้ผลิต” หมายถึง บุคคลที่เลี้ยงไก่, ไก่วง, เป็ด หรือห่าน และได้รับไข่ แต่จะไม่รวมถึงบุคคลที่ขนส่ง

“ผู้ค้าปลีก” หมายถึง บุคคลที่ซื้อไข่จากผู้ผลิตที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายต่อผู้บริโภคเท่านั้น

มาตรา 8 ใบอนุญาตสำหรับการซื้อขายไข่ และการยกเว้น

บุคคลหรือธุรกิจใด ๆ ที่ซื้อขายไข่ในรัฐนี้ ตัวแทนจำหน่าย ผู้จัดการบรรจุหีบห่อผู้ผลิต หรือผู้แทนจำหน่าย ผู้ผลิตตามที่กำหนดไว้ในรัฐบัญญัตินี้ต้องได้รับใบอนุญาตในรัฐนี้ มาตรา 9 ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

(เอ) ผู้ผลิตที่ได้รับไข่จากกลุ่มของตัวเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงขนาดของไข่ในกลุ่ม และขายไข่แต่ละให้กับผู้บริโภคแต่ละครัวเรือนในสถานที่ที่มีการถือใบอนุญาตในรัฐอื่น

(บี) โรงฟักไข่

(ซี) สถานประกอบการที่ขายไข่ไก่

(ดี) ผู้ผลิตอาหารที่ใช้ไข่ เช่น ร้านขนมหวาน ผู้ผลิตไอศกรีม เป็นต้น

(อี) ตัวแทนที่ได้รับการว่าจ้างจัดจำหน่ายที่ได้รับอนุญาต

(เอฟ) ผู้บริโภครที่ซื้อไข่เพื่อการบริโภคเอง

(จี) ผู้ค้าปลีกที่ซื้อไข่จากผู้จัดจำหน่ายที่ได้รับอนุญาตจำหน่ายเฉพาะขายปลีกเท่านั้น

3.1.3.2 ความตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measure : SPS)

ความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชมีบทบัญญัติทั้งหมด 14 มาตรา กล่าวถึงสิทธิและพันธกรณีทั้งหลายที่สมาชิก องค์การการค้าโลก ได้ตกลงร่วมกันไว้ ความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มี 3 ภาคผนวก ซึ่งให้คำนิยามของคำศัพท์ และรายละเอียดเกี่ยวกับพันธกรณีบางเรื่องเป็นพิเศษ ตามที่ปรากฏในเนื้อหาของความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures-SPS) คือ มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ควบคุมสินค้าเกษตรและอาหาร ไม่ให้เกิดโทษต่อชีวิต และหรือผลเสียต่อสุขภาพของชีวิตมนุษย์ พืช และสัตว์ โดยไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้า ซึ่งอยู่ภายใต้ความตกลง SPS ขององค์การการค้าโลก WTO เพื่อเหตุผลด้านความปลอดภัย ประเทศนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร จะใช้มาตรการนี้ต่อสินค้านำเข้า แต่มีบางกรณีที่ประเทศนำเข้าอาจใช้มาตรการนี้เพื่อซ่อนเร้น และใช้เป็นเครื่องมือในการกีดกันการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร ซึ่งการกำหนดมาตรการ SPS จะต้องมีข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์และโดยเฉพาะการกำหนดให้ประเทศสมาชิกใช้มาตรฐานระหว่างประเทศที่กำหนด โดย 3 องค์การ คือ CODEX ว่าด้วยมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร, IPPC ว่าด้วยมาตรฐานการอารักขาพืช, และ OIE ว่าด้วยมาตรฐานการควบคุมโรคของสัตว์²⁹

มาตรการ SPS³⁰

1. เพื่อปกป้องชีวิตมนุษย์และสัตว์ จากสารปรุงแต่งสารปนเปื้อน สารพิษ หรือเชื้อโรคในอาหาร
2. เพื่อปกป้องชีวิตมนุษย์จากโรคที่ติดมากับพืชหรือสัตว์
3. เพื่อปกป้องชีวิตพืชและสัตว์จากศัตรูพืชและศัตรูสัตว์
4. เพื่อปกป้องอาณาเขตประเทศจากการแพร่ระบาดของโรคแมลง

²⁹ องค์การและข้อตกลงระหว่างประเทศ, “สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ.” สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2561 จาก <http://www.acfs.go.th/foodsafety/sps.php>.

³⁰ เพิ่งอ้าง.

มาตรการ SPS ไม่ครอบคลุมเรื่องสิ่งแวดล้อม ความกังวลของผู้บริโภคและสวัสดิการ (animal welfare)

วัตถุประสงค์ของความตกลง SPS³¹

1. สิทธิที่ให้กับประเทศสมาชิกในการกำหนดมาตรการที่จะคุ้มครองมนุษย์ พืช และสัตว์
2. มีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์อ้างอิงในการกำหนดมาตรการ
3. ไม่ก่อให้เกิดการบิดเบือนทางการค้า และการเลือกปฏิบัติ

มาตรา 1 บทบัญญัติทั่วไป³²

ความตกลงนี้ประยุกต์ใช้กับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่พ่วงซึ่งอาจกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศโดยตรงหรือทางอ้อม มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้จะมีการพัฒนาและนำไปใช้ตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้

มาตรา 3 การทำให้สอดคล้อง³³

เพื่อจะทำให้มาตรการสุขภาพอนามัยและสุขอนามัยพืชอยู่บนพื้นฐานที่สอดคล้องกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประเทศสมาชิกจะกำหนดมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชอยู่บนพื้นฐานมาตรฐาน แนวทาง หรือคำแนะนำระหว่างประเทศที่มีอยู่ เว้นแต่ที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงนี้

มาตรา 8 วิธีการควบคุม การตรวจสอบ และการอนุมัติ³⁴

ประเทศสมาชิกต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของภาคผนวกซี ในการดำเนินการตามวิธีการควบคุม การตรวจสอบ และการอนุมัติ รวมทั้งระบบของประเทศในการอนุมัติการใช้

³¹ เพิ่งอ้าง.

³² สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544), น. 11.

³³ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544), น. 15.

³⁴ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544), น. 33.

วัตถุเจือปน หรือในระดับที่ยอมรับได้ของสิ่งปนเปื้อนอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารสัตว์ และ มิฉะนั้นจะทำให้มั่นใจว่าวิธีการเหล่านั้นไม่ขัดกับบทบัญญัติของความตกลงนี้

มาตรา 9 ความช่วยเหลือด้านวิชาการ³⁵

ประเทศสมาชิกต่าง ๆ ตกลงที่จะอำนวยความสะดวกแก่การให้ความช่วยเหลือทาง วิชาการแก่สมาชิกอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกประเทศกำลังพัฒนา ไม่ว่าจะในระดับทวิภาคีหรือโดย ผ่านองค์การระหว่างประเทศที่เหมาะสม การให้ความช่วยเหลือนั้นอาจไม่จำกัดเฉพาะกรณีที่จะ กล่าว เช่น ในด้านเทคโนโลยีของการแปรรูป การวิจัย และ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการจัดตั้ง องค์การด้านกฎหมายระดับชาติ และอาจอยู่ในรูปของคำปรึกษา เงินกู้ เงินบริจาคและเงินให้เปล่า รวมทั้งเพื่อจุดมุ่งหมายในการแสวงหาความชำนาญทางวิชาการ การฝึกอบรมและอุปกรณ์ เพื่อ ช่วยเหลือประเทศเหล่านั้นให้ปรับตัวต่อและปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่ จำเป็นเพื่อให้บรรลุถึงระดับที่เหมาะสมของการปกป้องสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชในตลาด ส่งออกของตน

ในกรณีที่จะต้องลงทุนจำนวนมากเพื่อให้ประเทศสมาชิกผู้ส่งออกเป็นประเทศกำลัง พัฒนาปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพอนามัยหรือสุขอนามัยพืชของประเทศสมาชิกผู้นำเข้าจะ พิจารณาให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อที่จะทำให้ประเทศสมาชิกประเทศกำลังพัฒนารักษาและ ขยายโอกาสเข้าสู่ตลาดของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก เอ คำจำกัดความ³⁶

1. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

มาตรการที่ใช้ :

(เอ) เพื่อปกป้องชีวิตหรือสุขภาพสัตว์หรือพืชภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิกจาก ความเสี่ยงซึ่งเกิดจากการเข้ามา การเกิดขึ้น หรือการแพร่ระบาดของศัตรูพืช โรค สิ่งมีชีวิตที่เป็น พากะของโรค หรือสิ่งมีชีวิตที่ทำให้เกิดโรค

³⁵ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการ สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544), น. 35.

³⁶ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการ สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544), น.51 – 53.

(บี) เพื่อปกป้องชีวิตหรือสุขภาพมนุษย์หรือสัตว์ภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิก จากความเสี่ยงซึ่งเกิดจากการใช้วัตถุเจือปน สิ่งปนเปื้อนสารพิษ หรือสิ่งมีชีวิตที่ทำให้เกิดโรคในอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารสัตว์

(ซี) เพื่อปกป้องชีวิตหรือสุขภาพมนุษย์ภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิกจากความเสี่ยงซึ่งเกิดจากโรคที่มีสัตว์ พืช หรือผลิตภัณฑ์จากสิ่งเหล่านั้นเป็นพาหนะ หรือจากการเข้ามา การเกิดขึ้น หรือการแพร่ระบาดของศัตรูพืช

(ดี) เพื่อป้องกันหรือจำกัดความเสียหายอื่นภายในอาณาเขตของประเทศสมาชิกจากการเข้ามา การเกิดขึ้น หรือการแพร่ระบาดของแมลงศัตรูพืช มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช รวมถึงกฎหมาย กฎศุลกากร

ข้อบังคับ ข้อกำหนด และวิธีการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะหลักเกณฑ์ พิจารณาผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย ขบวนการและวิธีการผลิต การทดสอบ การตรวจสอบ การออกใบรับรอง และวิธีการอนุมัติ การปฏิบัติทางด้านกักกันพืชหรือสัตว์ รวมทั้งข้อกำหนดซึ่งเกี่ยวข้องกับการขนส่งสัตว์หรือพืชหรือเกี่ยวกับ วัตถุที่จำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของสัตว์หรือพืชในระหว่างการขนส่ง การจัดหาวิธีการทางสถิติที่เกี่ยวข้อง วิธีการสุ่มตัวอย่าง และวิธีการประเมินความเสี่ยง และข้อกำหนดการบรรจุหีบห่อ และการปิดฉลากซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความปลอดภัยด้านอาหาร หมายเหตุ : เพื่อจุดมุ่งหมายของคำจำกัดความเหล่านี้ สัตว์ ให้รวมถึงปลาและสัตว์ป่า พืช ให้รวมถึงป่าไม้ และพืชพันธุ์ป่า ศัตรูพืช ให้รวมถึงวัชพืช และ สิ่งปนเปื้อน ให้รวมสารกำจัดศัตรูพืชและสารตกค้างในยาสัตว์ และสิ่งแปลกปลอมอื่น

3.1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมราคาสินค้า

3.1.4.1 กฎหมายสหรัฐอเมริกา (United States Code)³⁷

หัวข้อย่อที่ 3 การรายงานการควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์นม (มาตรา 1637 – 1637บี)

มาตรา 1637³⁸ วัตถุประสงค์ของบทย่อนี้ คือ การสร้างโปรแกรมสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดของผลิตภัณฑ์นม

³⁷ 7 U.S. Code Chapter 38 – Distribute and Marketing of Agricultural Products, Subchapter III— Dairy Product Mandatory Reporting (§§ 1637 – 1637b), สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2562, จาก <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/7/cha-38/subchapter-III>.

(1) ให้ข้อมูลที่สามารถเข้าใจได้อย่างง่ายดาย โดยผู้ผลิตและผู้ร่วมตลาดอื่น ๆ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับราคา ปริมาณขาย และสินค้าคงคลังของผลิตภัณฑ์นม

(2) การปรับปรุงราคาและบริการของกรมเกษตร รายงานการจัดการ และ

(3) ส่งเสริมให้การแข่งขันในตลาดให้ผลิตภัณฑ์นม

มาตรา 1637e³⁹ คำจำกัดความ

(1) ผลิตภัณฑ์นมคำว่า " ผลิตภัณฑ์นม " หมายถึง

(เอ) การผลิตผลิตภัณฑ์นมที่มีการใช้โดยเลขานุการในการสร้างราคาขั้นต่ำภายใต้แผนแห่งชาติด้านการตลาดเพื่อออกตามความในมาตรา 608ซี ของชื่อนี้ ; และ

(2) ผู้ผลิต หมายความว่า บุคคลที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจในการชื้อนมในการค้าเพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตผลิตภัณฑ์นม

(3) เลขานุการ หมายความว่า กระทรวงเกษตร

มาตรา 1637บี⁴⁰ รายงานบังคับสำหรับผลิตภัณฑ์นม

(เอ) เลขานุการต้องจัดโปรแกรมรายงานบังคับสำหรับผลิตภัณฑ์นม

(1) ให้ข้อมูลการตลาดที่ตรงเวลาถูกต้องและเชื่อถือได้

(2) อำนวยความสะดวกในการตัดสินใจทางการตลาดที่มีข้อมูลมาก และ

(3) ส่งเสริมการแข่งขันในอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์นม

(บี) ข้อกำหนด

(1) โดยทั่วไปข้อกำหนดในการจัดทำโปรแกรมจะต้อง

(เอ)

(หนึ่ง) ภายใต้ (2) กำหนดให้ผู้ผลิตแต่ละรายรายงานข้อมูลเลขานุการเกี่ยวกับราคาปริมาณของผลิตภัณฑ์นมที่ผลิตโดยผู้ผลิต

³⁸ 7 U.S. Code § 1637 – Purpose, สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2562, จาก <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/7/1637>

³⁹ 7 U.S. Code § 1637a – Definitions, สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2562, จาก <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/7/1637a>

⁴⁰ 7 U.S. Code § 1637b - Mandatory reporting for dairy products, สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2562, จาก <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/7/1637b>

(บี) กำหนดให้ผู้ผลิตแต่ละรายและบุคคลอื่นที่จัดเก็บผลิตภัณฑ์นมต้องรายงานต่อเลขานุการตามระยะเวลาที่กำหนดโดยเลขานุการข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณของผลิตภัณฑ์นมที่จัดเก็บ

(2) เงื่อนไขอื่นที่อ้างถึงในวรรค (1) (เอ) (หนึ่ง) คือ

(เอ) ข้อมูลที่อ้างถึงในวรรค (1) (เอ) (หนึ่ง) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับขนาดบรรจุภัณฑ์ที่ใช้จริงเพื่อกำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับนมผง Class III หรือ Class IV ภายใต้คำสั่งการตลาดนมของรัฐบาลกลาง

(บี) ข้อมูลที่อ้างถึงในวรรค (1) (เอ) (หนึ่ง) จำเป็นเฉพาะในกรณีที่มีข้อมูลนั้นถูกใช้จริงเพื่อกำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับนมผง Class III หรือ Class IV ภายใต้คำสั่งการตลาดนมของรัฐบาลกลาง

3.1.4.2 รัฐบัญญัติการควบคุมราคา พ.ศ. 2507 สาธารณรัฐนามิเบีย (Price Control Act 1964)⁴¹

มาตรา 1 คำนิยาม

“ผู้ควบคุม” หมายถึง ผู้ควบคุมราคาซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 2

“สินค้า” รวมถึงสินค้าที่ใช้แล้ว

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

“ขาย” รวมถึง ตกลงขายหรือทำเครื่องหมายด้วยราคาขาย หรือเสนอขายหรือพยายามขาย หรือเก็บไว้ เปิดเผยแสดงหรือโฆษณาเพื่อขาย หรือส่งมอบตามการขายหรือส่งมอบหรือจำหน่าย เพื่อประกอบการพิจารณาหรือการขายโดยการประมูลหรือโดยวิธีการตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า รัฐบัญญัติการซื้อ 1942

“บริการ” หมายถึง บริการใด ๆ ที่ให้บริการในการทำธุรกรรมเชิงพาณิชย์ และรวมถึงเพื่อจัดเครื่องดื่มหอหรืออาหาร เพื่อการบริโภคในสถานที่ซึ่งเครื่องดื่มหอดังกล่าว

มาตรา 2 รัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งราคาได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริการสาธารณะ ผู้ควบคุมซึ่งจะอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐมนตรี อำนาจดังกล่าวที่อาจได้รับมอบหมายตามรัฐบัญญัตินี้

มาตรา 3 ผู้ควบคุมอาจกำหนดเจ้าหน้าที่ใด ๆ ในการบริการสาธารณะ

⁴¹ Price Control Act 1964, สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2562 จาก [http://www.lac.org.na/laws/annoSTAT/Price Control Act 25 of 1964.pdf](http://www.lac.org.na/laws/annoSTAT/Price%20Control%20Act%2025%20of%201964.pdf)

(เอ) ฐานะผู้ควบคุมราคาหรือซึ่งจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ควบคุม

(บี) ฐานะหัวหน้างานควบคุมราคาหรือผู้ตรวจสอบจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจที่อาจได้รับมอบหมาย ตามรัฐบัญญัตินี้

มาตรา 4(1) ผู้ควบคุมอาจประกาศเป็นครั้งคราวโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือด้วยอำนาจของรัฐมนตรีในกรณีของบุคคลใด โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

(เอ) กำหนดราคาสูงสุดที่ผู้อื่นอาจขายสินค้า

(บี) แก้ไขราคาสูงสุดที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถซื้อสินค้า

(2) แก้ไขอาหารราคาหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ

(เอ) ราคาที่ระบุหรือค่าใช้จ่ายคงที่โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนของสินค้าหรือ บริการที่เกี่ยวข้องหรือราคาหรือค่าบริการที่จะพิจารณาบนพื้นฐานเช่น ตัวควบคุมอาจจะระบุในแต่ละกรณี

(3) ราคาหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่ได้รับการแก้ไขอาจแตกต่างกันไปตามประเภทปริมาณหรือคุณภาพของสินค้าหรือบริการ

(4) เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น โดยผู้ควบคุมเมื่อใดก็ตามในส่วนนี้ราคาสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับสินค้าใด ๆ ที่ได้รับการแก้ไขราคาสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปริมาณของสินค้าใด ๆ ที่ราคาสูงสุดไม่ได้ถูกกำหนดโดยเฉพาะ

(หนึ่ง) ถ้าปริมาณเกินกว่าปริมาณที่ราคาสูงสุดได้รับการแก้ไขให้เป็นสัดส่วนกับราคาสูงสุดคงที่สำหรับปริมาณมากที่สุดที่น้อยกว่าปริมาณที่กล่าวถึงครั้งแรก

(สอง) ถ้าปริมาณน้อยกว่าปริมาณที่ต่ำที่สุดซึ่งราคาสูงสุดมี ได้รับการแก้ไขให้เป็นสัดส่วนกับราคาสูงสุดคงที่สำหรับปริมาณที่น้อยที่สุดดังกล่าว

3.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตไข่ไก่ และจำหน่ายไข่ไก่ ตามกฎหมายไทย

3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา

3.2.1.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542

ความเป็นมาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

การกำกับดูแลทางการค้าในประเทศไทย ได้มีการออกกฎหมายมาใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 โดยรัฐบาลในขณะนั้น ได้มีการตรากฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควรพ.ศ. 2480 ขึ้นมาใช้บังคับโดยมีมาตรการในการดูแลราคาสินค้าและต่อมาได้มีการออกกฎหมายเพิ่มเติม

อีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2483 และ พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2484 โดยมุ่งควบคุมราคาสินค้าที่จำหน่ายให้ กับประชาชนที่จำเป็นต้องซื้อสินค้าในเวลาฉุกเฉิน เกิดสงคราม หรือประกาศใช้กฎอัยการศึกเพื่อป้องกันผู้ขายมิให้ฉกฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้าอันจะทำให้เกิดความปั่นป่วนวุ่นวายในบ้านเมือง⁴²

ต่อมาการค้าในประเทศมีการพัฒนาและปรับตัวไปตามภาวะของตลาดโลก กฎหมายทั้งสามฉบับไม่สามารถกำกับดูแลระบบการค้าของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการยกเลิกกฎหมายทั้งสามฉบับและตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 ออกมาใช้บังคับ โดยกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการค้ากำไรเกินควร ซึ่งจะขยายมาตรการให้กว้างมากขึ้น การบังคับใช้กฎหมายจะมีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจประกาศกำหนดราคาสินค้า การห้ามการซื้อการขายสินค้า การปันส่วนสินค้าตามที่กฎหมายกำหนด การใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในวิธีใหม่นี้ จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการกำหนดมาตรการในการควบคุมให้รวดเร็วและทันกับสถานการณ์ทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถเพิ่มจำนวนสินค้าและมาตรการต่าง ๆ โดยอำนาจของคณะกรรมการซึ่งทำได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางขึ้น สำหรับสินค้าที่จะเกิดปัญหาและต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2517 เพื่อเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการในการออกมาตรการต่าง ๆ ได้มากขึ้น และเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของภาคการค้าของประเทศทำให้มาตรการต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควรไม่รัดกุมเหมาะสมและมีบทบัญญัติเพียงพอที่จะรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคในการป้องกันมิให้ราคาสินค้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งไม่ได้มีบทบัญญัติควบคุมผู้ประกอบการในการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ รวมถึงบทบัญญัติในเรื่องการดูแลบริการต่าง ๆ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ออกมาใช้บังคับเพื่อให้มี บทบัญญัติครอบคลุมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2522 จนถึง พ.ศ. 2542 ซึ่งมีการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ โดยคณะกรรมการกลางในการดูแลราคาสินค้าและบริการ ตลอดจนการใช้มาตรการในการป้องกันการผูกขาดและการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าอย่างได้ผลดีมาโดยตลอดจนถึงระหว่างปี พ.ศ. 2540 ที่

⁴² อุดลย์ ยุววิทยาพานิชย์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการพ.ศ. 2452, (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, 2556).

ได้เกิดปัญหาทางการค้าต่อเนื่องจากกระแสการค้าโลกที่ทะลักเข้ามาในประเทศไทย ระบบการค้าและบริการมีความเปลี่ยนแปลงรุนแรงขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด ให้มีความเหมาะสมและมีการแยกสาระสำคัญของกฎหมายฉบับดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการกำกับดูแลในเรื่องราคาสินค้าและปริมาณสินค้าและส่วนที่สองคือการป้องกันการผูกขาดและการแข่งขันที่เป็นธรรม เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายของทั้งสองส่วนมีสาระสำคัญแตกต่างกัน จึงควรแยกบทบัญญัติและองค์การบังคับใช้กฎหมายออกจากกัน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ขึ้นใช้บังคับ⁴³

ดังนั้นเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีความไม่เหมาะสม เพราะมีสาระเป็นสองส่วน คือ การกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาด ซึ่งทั้งสองส่วนมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายแตกต่างกัน แต่มีองค์กรที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้เพียงองค์กรเดียว ดังนั้น สมควรแยกบทบัญญัติและองค์การที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาดออกจากกัน เพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับบทบัญญัติเดิมในส่วนของ การกำหนดราคาสินค้ายังไม่ชัดเจนและเหมาะสม สมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้ชัดเจนขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้⁴⁴

พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของ

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงิน หรือผลประโยชน์อื่น

⁴³ อุดลย์ ยูวทยาพานิชย์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการพ.ศ. 2452, (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, 2556, น. 1-2.

⁴⁴ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542.

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน ให้ แจก โอนสิทธิการครอบครองสินค้าให้แก่บุคคลอื่น หรือให้บริการ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปูรง ประกอบ ประดิษฐ์ แปรสภาพ เปลี่ยนรูป คัดแปลง คัดเลือก แบ่งบรรจุ รวมบรรจุ หรือทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีขึ้นซึ่งสินค้าไม่ว่าด้วยวิธีใด รวมทั้งการทำให้มีขึ้นซึ่งชื่อทางการค้าหรือเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้านั้น ไม่ว่าจะทำเองหรือให้ผู้อื่นทำให้ก็ตาม

“ราคา” หมายความว่า ค่าตอบแทนสำหรับการจำหน่ายด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือ คณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 7 ให้มีคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรียกโดยย่อว่า “กกร.” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์และเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นรองประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ กกร. ทำหน้าที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการสำหรับ กรุงเทพมหานครด้วย

มาตรา 9 ให้ กกร. มีอำนาจหน้าที่ในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

(5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแสดงราคาสินค้าหรือบริการตามมาตรา

28

(6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกินสมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการตามมาตรา 29 วรรคสอง มาตรา 24 เพื่อป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาจำหน่ายหรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรม กกร. ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดให้ สินค้าหรือบริการใดเป็นสินค้าหรือบริการควบคุมได้

มาตรา 25 เมื่อได้มีการประกาศกำหนดสินค้าหรือบริการควบคุมตามมาตรา 24 แล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดราคาซื้อหรือราคาจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม ให้ผู้ซื้อซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนด หรือให้ผู้จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด หรือตรึงราคาไว้ในราคาใดราคาหนึ่ง

(2) กำหนดอัตรากำไรสูงสุดต่อหน่วยของสินค้าหรือบริการควบคุมที่ผู้จำหน่ายจะได้รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม หรือกำหนดอัตราส่วนแตกต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขายสินค้าหรือบริการควบคุมในแต่ละช่วงการค้า

มาตรา 26 ให้ กกร. มีอำนาจประกาศให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อจำหน่ายหรือผู้นำเข้าเพื่อจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมแจ้งชื่อ ราคาซื้อ ราคาจำหน่าย มาตรฐาน คุณภาพ ขนาด ปริมาณ น้ำหนักต่อหน่วย รวมทั้งชื่อและปริมาณวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการนั้น และลักษณะอย่างอื่นของสินค้าหรือบริการควบคุมตามที่เป็นอยู่ในวันที่ กกร. กำหนดต่อเลขาธิการ

เมื่อได้แจ้งรายการตามวรรคหนึ่งแล้ว กกร. อาจห้ามมิให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อจำหน่ายหรือผู้นำเข้าเพื่อจำหน่ายรายนั้นจำหน่ายสินค้าหรือบริการในลักษณะที่แตกต่างไปจากรายการตามที่ได้แจ้งไว้ หรือจำหน่ายในราคาที่สูงหรือต่ำกว่าราคาตามที่ได้แจ้งไว้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเลขาธิการตามระเบียบที่ กกร. กำหนด

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา 25 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 29 ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการใด ๆ โดยจงใจที่จะทำให้ราคาต่ำเกินสมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการใด

คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกินสมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการใดก็ได้ หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 37 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา 25(1) (2) หรือขัดขวางการดำเนินงานของ กกร. กจร. เลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9(8) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 38 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา 25(5) หรือไม่แจ้งตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละสองพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน หรือจนกว่าจะแจ้ง

มาตรา 39 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 26 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. 2509

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากในเวลานี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าโดยเฉพาะ สมาคมการค้าต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมธรรมดาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของสมาคมการค้าย่อมแตกต่างกับสมาคมธรรมดาเป็นอันมาก และสมาคมการค้าย่อมมีอิทธิพลสำคัญเกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ และอาจดำเนินการอันทำให้เกิดความปั่นป่วนแก่ตลาดการค้าหรือตลาดการเงินทั้งในประเทศและนอกประเทศ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนการครองชีพของประชาชนได้ จึงเป็นการสมควรที่จะแยกสมาคมการค้าออกจากสมาคมธรรมดา และวางระเบียบในการจัดตั้ง กำหนดขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการของสมาคมการค้า และการควบคุมการดำเนินงานของสมาคมการค้า ทั้งกำหนดข้อห้ามมิให้สมาคมการค้าดำเนินการใด ๆ อันจะเป็นผลกระทบกระเทือนการค้า เศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนกำหนดวิธีการลงโทษสมาคมการค้าเมื่อดำเนินการอันผิดกฎหมาย รวมทั้งการตั้งยุบเลิกสมาคมการค้า จึงเป็นการสมควรที่จะตรากฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าขึ้น โดยเฉพาะ

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“สมาคมการค้า” หมายความว่า สถาบันที่บุคคลหลายคนซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ จัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิชาชีพอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน

“ผู้ประกอบวิชาชีพ” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบธุรกิจทางการค้า อุตสาหกรรม หรือการเงิน และให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจอื่นใดในทางเศรษฐกิจที่รัฐมนตรีจะได้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 ให้สมาคมการค้ามีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมการค้า และเป็นผู้แทนของสมาคมการค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งคนใดหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา 21 สมาคมการค้าจะดำเนินการได้แต่เฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุประสงค์

(3) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ รวมทั้งเจรจาทำความเข้าใจกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุประสงค์ สอดส่องและติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดการค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศเกี่ยวกับสินค้าที่สมาชิกประกอบวิสาหกิจ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การค้า การเงิน เศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ

(5) ส่งเสริมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตหรือจำหน่ายโดยผู้ประกอบวิสาหกิจที่เป็นสมาชิกให้เข้ามาตรฐาน ตลอดจนวิจัยและปรับปรุงวิธีการผลิตและการค้าให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

(6) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม การเงิน หรือธุรกิจอื่นใดในทางเศรษฐกิจอันอยู่ในวัตถุประสงค์

(7) ส่งเสริมการผลิตเพื่อให้สินค้ามีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

3.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า

3.2.2.1 พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560

ความเป็นมาของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย

ตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์โบราณของประเทศไทยสมัยสุโขทัย⁴⁵ มีกฎหมายยอมรับหลักเสรีภาพแห่งการค้าที่ปรากฏในหลักศิลาจารึกว่า อาณาจักรสุโขทัยให้เสรีภาพในการค้าอย่างเต็มที่ ไม่มีการผูกขาดสินค้าแต่อย่างใด ดังปรากฏข้อความในหลักศิลาจารึกว่า “...เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองค้า...” แต่ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในสมัยสุโขทัย หรือแม้กระทั่งสมัยอยุธยาจนถึงในสมัยรัตนโกสินทร์ ก็มิได้ปรากฏหลักฐานว่ามีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่เป็นการจำกัดการแข่งขันทางการค้าหรือการผูกขาด ทั้ง ๆ ที่ในสมัยอยุธยากฎหมายของไทยได้มีการรับอิทธิพลทางกฎหมายมาจากประเทศอินเดีย เหตุผลคงจะมาจากที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมเพื่อยังชีพ มิใช่ในรูปแบบเพื่อใช้ในทางการค้า⁴⁶

⁴⁵ แสวง บุญเฉลิมวิภาส, ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย, พิมพ์ครั้งที่ 10, (กรุงเทพฯ : วิทยุชน, 2554).

⁴⁶ ศักดา ธนิตกุล, คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 2(กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน, 2553), น.20.

หากจะพิจารณาความเป็นมากฎหมายการแข่งขันของไทย หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองพ.ศ. 2475 โดยรัฐบาลทหารมีนโยบายในการป้องกันผู้ยากไร้จากการถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางหรือที่ธุรกิจที่ควบคุมเศรษฐกิจ และช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ได้มีการออกมาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดการการกักตุนสินค้าของธุรกิจโดยการตราเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค คือ พระราชบัญญัติป้องกันการเก็งกำไรเกินควรพ.ศ.2490 เพื่อควบคุมราคาสินค้าที่จำหน่ายในตลาดในกรณีฉุกเฉินเกิดสงครามหรือ ช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึกเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้ผู้จำหน่ายสินค้าจกฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้า แต่ก็ได้มีการใช้เฉพาะกรณีฉุกเฉินเท่านั้น⁴⁷

พ.ศ. 2502 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์เข้าควบคุมอำนาจรัฐและดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจตามคำแนะนำของประเทศสหรัฐอเมริกาในการดำเนินนโยบายการเปิดเสรีการค้าและการพึ่งพาวิสาหกิจในการดำเนินกิจการทางเศรษฐกิจ เปิดเสรีการค้า นำไปสู่การปรับเปลี่ยนประเทศเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม การร่วมกันของธุรกิจสัมพันธ์กับรัฐบาลทหารและสามารถร่วมกำหนดการนโยบายของภาครัฐเพื่อจำกัดการแข่งขันที่จะมีต่อธุรกิจของตน⁴⁸

พ.ศ. 2522 มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ขึ้นมาเพื่อควบคุมการ กำหนดราคาสินค้าที่ไม่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดทางเศรษฐกิจ แต่พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ระบุคำจำกัดความการทำธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม และไม่มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการห้ามการใช้อำนาจเหนือตลาดซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในกฎหมายการแข่งขันทางการค้า⁴⁹

จนกระทั่งในปีพ.ศ. 2534 กระทรวงพาณิชย์ ได้ริเริ่มที่จะมีการพิจารณาและปฏิรูปกฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาแล้วพบว่า พ.ร.บ. ป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ.2517 มีข้อเสียในหลายประเด็น กล่าวคือ จุดประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เน้นไปที่การควบคุมราคาในตลาดเป็นหลัก ไม่มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับคำจำกัดความเพื่อการพิจารณาการกระทำที่เป็นการจำกัดการแข่งขันในตลาด โดยมิได้มีคำจำกัดความของอำนาจผูกขาดและการใช้อำนาจเหนือตลาด เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้คณะกรรมการร่างกฎหมาย

⁴⁷ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.31.

⁴⁸ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.31-32.

⁴⁹ เพิ่งอ้าง.

แข่งขัน โดยอิงจากตัวแบบของประเทศ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ญี่ปุ่น เยอรมนี การพิจารณาร่างนั้นมีความยาวนาน ซึ่งเกิดขึ้นจากความไม่มั่นคงของรัฐบาลและสภารวมถึงความพยายามเข้าร่วมกำหนดข้อกฎหมายของการแข่งขันทางการค้าจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 จนทำให้ประเทศไทยต้องขอความช่วยเหลือจาก International Monetary Fund ซึ่งช่วยผลักดันให้มีปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ซึ่งกฎหมายการแข่งขันทางการค้าได้ตราออกมาในชื่อ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในปี พ.ศ. 2542⁵⁰

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในปี พ.ศ. 2542 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากได้มีการยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันในสมัยนั้น ซึ่งมีบทบัญญัติทั้งในส่วนการกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาดรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาด และตราเป็นกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าขึ้นไว้โดยเฉพาะ เพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นการส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้⁵¹

และล่าสุดได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในปี พ.ศ. 2542 และปัจจุบันจึงได้มีพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560⁵² ออกมาโดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์จึงไม่มีความคล่องตัวและขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า ทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า

⁵⁰ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, “เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า,” (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557), น.33-34.

⁵¹ สำนักงานงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หมายเหตุในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542.

⁵² สำนักงานงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หมายเหตุในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560.

ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีองค์รกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของรูปแบบและพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปกฎหมายแข่งขันทางการค้า

พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490

ควบคุมการกำหนดราคาสินค้า

พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.2522

ป้องกันการสร้างอำนาจผูกขาด

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542

คุ้มครองการแข่งขันแต่ไม่คุ้มครองคู่แข่ง

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2560

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการอันดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางการค้าในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึง กิจการอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการในธุรกิจ

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่ใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของนั้น

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการ จ้างแรงงาน

“ราคา” หมายความว่า ราคาสินค้า และ ให้หมายความรวมถึงค่าตอบแทนสำหรับการ ให้บริการด้วย

“ตลาด” หมายความว่า ตลาดที่เกี่ยวข้องในสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันหรือที่สามารถ ใช้ทดแทนกันได้ โดยให้พิจารณาด้านคุณลักษณะ ราคา หรือวัตถุประสงค์การใช้งานของสินค้าหรือ บริการ และด้านพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ

“ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบการรายหนึ่งหรือ หลายรายในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายเกินกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด โดยให้นำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดอย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี มาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนเกณฑ์ส่วนแบ่งตลาด และยอดเงินขายอย่างน้อยหนึ่งครั้งภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันออกประกาศ

การนับส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของผู้ประกอบการรายหนึ่งซึ่งมีอำนาจเหนือ ตลาด ให้นำรวมส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายในตลาดใดตลาดหนึ่งของบรรดาผู้ประกอบการที่ มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ด้วย และให้ถือว่าบรรดาผู้ประกอบการที่มีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายดังกล่าวเป็นผู้ประกอบ ธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

“ปัจจัยสภาพการแข่งขัน” หมายความว่า จำนวนผู้ประกอบการในตลาด จำนวนเงินลงทุน การเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ช่องทางการจัดจำหน่าย เครือข่ายในการประกอบธุรกิจ โครงสร้าง พื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ กฎระเบียบของภาครัฐ และปัจจัยอื่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

มาตรา 50 ห้ามมิให้ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม
- (2) กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบการอื่นซึ่งเป็นผู้ค้าของตน ต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อ หรือขายสินค้าการได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบการอื่น

(3) ระบุ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้า ทั้งนี้ เพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

(4) แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
มาตรา 54 ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่แข่งขันในตลาดเดียวกันกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดนั้น ในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายหรือเงื่อนไขทางการค้าใด ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ที่ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าหรือบริการ

(2) จำกัดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะผลิต ซื้อ จำหน่าย หรือบริการตามที่ตกลงกัน

(3) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูล หรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ

(4) กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่าย หรือลดการจำหน่าย หรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดผู้ซื้อหรือผู้ขายที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจอื่นจะไม่ซื้อหรือจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการนั้น

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการกระทำระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
มาตรา 55 ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดใดตลาดหนึ่งในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในมาตรา 55(1) (2) หรือ (4) ระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้คู่แข่งในตลาดเดียวกัน

(2) ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิตจำหน่ายหรือให้บริการ

(3) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการอย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน

(4) กำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ เพื่อให้ปฏิบัติตามที่ตกลงกัน

(5) ความตกลงร่วมกันในลักษณะอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด มาตรา 56 บทบัญญัติมาตรา 55 มิให้ใช้บังคับกับกรณีดังต่อไปนี้

(1) การกระทำระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(2) การตกลงร่วมกันในธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้า และการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคนิคหรือเศรษฐกิจ

(3) การตกลงร่วมกันในรูปแบบธุรกิจที่มีสัญญาระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจในต่างระดับกัน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้สิทธิในสินค้าหรือบริการ เครื่องหมายการค้า วิธีการดำเนินธุรกิจ หรือการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับสิทธิซึ่งมีหน้าที่ชำระค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม หรือให้ผลตอบแทนอื่นใดตามที่ระบุในสัญญา

(4) ลักษณะข้อตกลงหรือรูปแบบธุรกิจตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

การตกลงร่วมกันตามวรรคหนึ่ง (2) และ (3) ต้องไม่สร้างข้อจำกัดที่เกินกว่าความจำเป็นในการบรรลุประโยชน์ข้างต้น และไม่ก่อให้เกิดอำนาจผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดนั้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภคด้วย

มาตรา 57 ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) กีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม

(2) ใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าอย่างไม่เป็นธรรม

(3) กำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม

(4) กระทำการในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542⁵³

วันที่รับเรื่อง	เรื่องร้องเรียน	ประเด็นที่ร้องเรียน	มติคณะกรรมการ/ข้อยุติ
27 เมษายน 2543	การผลิตลูกไก่ไข่ และการจำหน่ายไข่ ไก่ต่ำกว่าทุน	บริษัทยักษ์ใหญ่ครบวงจร และบริษัทในเครือ ใน ฐานะผู้ผลิตลูกไก่รายใหญ่ มีพฤติกรรมดังต่อไปนี้ 1) ร่วมมือกับผู้ผลิตรายอื่น ตกลงจำนวนการผลิตลูกไก่ ไข่และไก่สาว และกำหนด ราคาจำหน่ายในราคาสูง ทำ ให้ผู้เลี้ยงรายย่อยได้รับ ความเสียหาย จนไม่อาจ ประกอบกิจการต่อไปได้ 2) กำหนดเงื่อนไขในการ จำหน่ายลูกไก่หรือไก่สาว จะต้องซื้ออาหารสัตว์ของ บริษัทด้วย หากไม่ซื้อ อาหารสัตว์ก็จะไม่จำหน่าย ลูกไก่ไข่หรือไก่สาวให้ 3) เข้าควบคุมตลาดจำหน่าย ไข่ไก่สด โดยการจำหน่าย ไข่ไก่ในราคาต่ำกว่าผู้ค้า รายอื่นเพื่อทำลายผู้ค้าไข่ไก่ ในท้องถิ่น	คณะกรรมการการแข่งขันทาง การค้ามีมติรับทราบการ ตรวจสอบและดำเนินการ ระหว่างผู้เกี่ยวข้องและมีข้อ ยุติแล้ว เนื่องจากหลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมี อำนาจเหนือตลาด อยู่ระหว่าง เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความ เห็นชอบ ยังไม่ได้ประกาศใช้ และจากการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงยังมีได้ปรากฏ พ ฤ ตិ ก ร ร ม ห รื อ พ ย า น ห ลั ก ส ฐ า น ว่า มี ผู้ประกอบการรายใดมี พ ฤ ติ ก ร ร ม ต ก ล ง กั น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าราคา จำหน่ายแต่ละรายแตกต่างกัน ตามภาระต้นทุนราคาซื้อขาย จริงมีการแข่งขันกันสูง อีกทั้ง ในตลาดมีการแข่งขันสูง ผู้ค้า ไข่ไก่ แต่ละรายจะกำหนด ราคาจำหน่ายอิงตามราคา ประกาศของสมาคมฯ ราคา จำหน่ายจริงเป็นไปตาม ภาวะการแข่งขันในตลาด ขณะเดียวกัน ผู้ซื้อ จะมี

⁵³ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า, ประมวลเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการ
แข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, (2543).

วันที่รับเรื่อง	เรื่องร้องเรียน	ประเด็นที่ร้องเรียน	มติคณะกรรมการ/ข้อยุติ
			เสรีภาพในการเลือกซื้อกับผู้จำหน่ายรายใดก็ได้ ภาวะการค้าเป็นไปตามกลไกตลาด

3.2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่

3.2.3.1 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

ความเป็นมาของกฎหมายคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2537 ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ในฐานะผู้ร่วมก่อตั้ง และได้มีการบังคับใช้ความตกลงด้านสุขภาพและอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures : PSP) โดยกำหนดกติกาให้ประเทศต่าง ๆ ใช้มาตรฐานและความปลอดภัยอาหารควบคุมการส่งออก นำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร จึงเป็นเหตุให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตระหนักถึงความสำคัญในการแข่งขันทางการค้าสินค้าเกษตรและอาหารในต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงมีการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยได้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและตรวจสอบสินค้าเกษตร (สมก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล⁵⁴

ต่อมาปีพ.ศ. 2545 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ... ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติและรับหลักการและได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาร่างร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ... เพื่อเสนอต่อรัฐสภา และได้ทำการดำเนินการต่อเนื่องจนสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบให้มีพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ... และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551⁵⁵

⁵⁴ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.), คำอธิบายพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551, (2558), น.1.

⁵⁵ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.), คำอธิบายพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551, (2558), น.2.

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เกิดพระราชบัญญัตินี้ได้อันเนื่องมาจากเหตุผลที่ประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และโดยที่ในปัจจุบันสินค้าเกษตรหลายชนิดทั้งที่ผลิตขึ้นในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศยังไม่มีมาตรฐานใช้บังคับ เป็นเหตุให้สินค้าเกษตรด้อยคุณภาพและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ประชาชนขาดความเชื่อถือ และส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการค้าสินค้าเกษตรของไทย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมควรมีกลไกในการกำหนดมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรขึ้น เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเพื่อความปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนหรือแก่กิจการค้าสินค้าเกษตรหรือเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้⁵⁶

ต่อมาในปีพ.ศ. 2556 ได้มีพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขชื่อตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติจากผู้อำนวยการเป็นเลขาธิการเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรมตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการวิชาการเพื่อให้สามารถแต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานของรัฐและผู้แทนหน่วยงานของเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรเข้าร่วมเป็นกรรมการวิชาการได้ นอกจากนี้สมควรแก้ไขคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน โดยให้นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งมีห้องปฏิบัติการของตนเองหรือสามารถใช้ห้องปฏิบัติการของผู้อื่น เว้นแต่ในกรณีที่การตรวจสอบมาตรฐานไม่จำเป็นต้องมีหรือใช้ห้องปฏิบัติการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานได้ ทั้งนี้ เพื่อให้มี

⁵⁶ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตรพ.ศ. 2551.

หน่วยงานที่ให้บริการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้⁵⁷

และล่าสุดพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อพ.ศ. 2559 ก็ออกมา โดยให้เหตุผลในการปรับปรุงและออกพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เนื่องจาก ศาตราจารย์ดร.มนูญ ได้มีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 มาตรา 54 เฉพาะในส่วนที่สนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความผิดของนิติบุคคล โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 250 มาตรา 39 วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 6 และต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในลักษณะดังกล่าวทำนองเดียวกัน คือ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 74 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 มาตรา 78 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 28/4 และพระราชบัญญัติปู้ย พ.ศ. 2518 มาตรา 72/5 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 39 วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 6 ดังนั้น เพื่อแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวและกฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ มาตรฐาน ” หมายความว่า มาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไป แล้วแต่กรณี

“ สินค้าเกษตร ” หมายความว่า ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากการกิจกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้ และผลพลอยได้ของผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

“ มาตรฐานบังคับ ” หมายความว่า มาตรฐานที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้สินค้าเกษตรต้องเป็นไปตามมาตรฐาน

“ มาตรฐานทั่วไป ” หมายความว่า มาตรฐานที่มีประกาศกำหนดเพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

⁵⁷ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556.

“ผู้ผลิต” หมายความว่า

- (1) ผู้ซึ่งทำการกสิกรรม การประมง การปศุสัตว์ หรือการป่าไม้เพื่อการค้า
- (2) ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าเกษตร คลังสินค้าเกษตร สะพานปลา ห้องเย็น โรงฆ่าสัตว์ หรือกิจการต่อเนื่องอื่นที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการกำหนด

(3) ผู้ซึ่งนำสินค้าเกษตรมาบรรจุหีบห่อ แปรรูป หรือกระทำด้วยวิธีการใด ๆ มาตรา 16 ในการกำหนดมาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไปสำหรับสินค้าเกษตรจะกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างก็ได้

(1) วิธีการ กรรมวิธี หรือกระบวนการจัดการการผลิตหรือคุณลักษณะของสินค้าเกษตร ที่เกี่ยวกับคุณภาพและความปลอดภัยทางเคมี ชีวภาพ กายภาพ ความปลอดภัยด้านสุขอนามัยหรือ สุขอนามัยพืช หรือลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) หีบห่อ การบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมายหรือฉลาก

(3) การตรวจสอบ ประเมิน ทดสอบ ทดลอง วิเคราะห์ หรือวิจัยที่เกี่ยวกับ (๑) หรือ (๒)

(4) ข้อกำหนดรายการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร⁵⁸ : ไข่ไก่
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย

ขอบข่าย : มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ใช้กับไข่ไก่ที่ได้จากแม่ไก่ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Gallus gallus domesticus ซึ่งเป็นไข่ที่ได้จากฟาร์มไก่ไข่สำหรับการบริโภคเป็นอาหาร โดยยังไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปอื่นใด

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีดังต่อไปนี้

ไข่ไก่ (Hen Egg) หมายถึง ไข่มีเปลือกหุ้มทั้งฟอง ที่เป็นผลผลิตและมีลักษณะตามพันธุ์ของแม่ไก่

ไข่แดง (Egg Yolk) หมายถึง ส่วนประกอบภายในไข่ที่เป็นรูปทรงกลม มีสีตามธรรมชาติลอยอยู่กลางไข่ขาว

⁵⁸ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ไข่ไก่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551, เล่ม 127 ตอนพิเศษ 150 ง, (2553).

ไข่ขาว (Egg White) หมายถึง ส่วนประกอบภายในไข่ ที่เป็นส่วนของเหลวชั้นหนืด (Firm) ล้อมรอบไข่แดง และส่วนของเหลวใส (Clear) โปร่งแสง (transparent) ล้อมรอบส่วนของเหลวชั้นหนืดอีกชั้นหนึ่ง

ไข่บุบร้าว (Check) หมายถึง ไข่ที่เปลือกภายนอกเป็นรอยบุบหรือร้าวโดยเชื้อหุ้มเปลือกไข่ (Shell Membrane) ไม่ฉีกขาด และไม่มีของเหลวภายในไข่ไหลออกมา

คุณภาพของไข่ไก่

คุณลักษณะ	ระดับชั้นคุณภาพ		
	คุณภาพเอเอ (AA)	คุณภาพเอ (A)	คุณภาพบี (B)
1. เปลือกไข่ -ภายนอก	- ไม่บุบร้าว - สะอาด ปราศจาก รอยเปื้อน - ผิวเปลือกไข่ลื่น เรียบ โดยไม่มีรอยหยาบ เป็น คลื่นหรือปุ่ม	เช่นเดียวกับ เอเอ	- ไม่บุบร้าว - สะอาด หรือมีรอย เปื้อน บ้าง หากรอยเปื้อน กระจาย ตัวต้องไม่เกิน 1/16 ของ พื้นที่หากรอยเปื้อน จุดเดียวต้องไม่เกิน 1/32 ของพื้นที่ และไม่เป็น คราบติดแน่น - ผิวเปลือกไข่อาจ หยาบ เป็นคลื่นหรือปุ่ม
ไข่ขาว	ไม่พบจุดเลือด จุดเนื้อ	ไม่พบจุดเลือด จุดเนื้อ	อาจพบจุดเลือด จุด เนื้อ*
ไข่แดง	เห็นขอบเงาไข่แดงไม่ ชัดเจน และลอยอยู่ กลาง ฟองไข่ ไม่พบจุดเลือด	เห็น ขอบเงาไข่แดง ชัดเจนขึ้น และลอย เกือบชิดเปลือกไข่ ไม่ พบจุดเลือด จุดเนื้อ	เห็นขอบเงาไข่แดง ชัดเจนและชิดเปลือก ไข่ อาจพบจุดเลือด จุด เนื้อ

คุณลักษณะ	ระดับชั้นคุณภาพ		
	คุณภาพเอเอ (AA)	คุณภาพเอ (A)	คุณภาพบี (B)
	จุดเนื้อ		
การตอกไข่ (ไข่แดง)	นูน อยู่กลางไข่ขาว ส่วนชั้น ไม่พบจุดเลือด จุดเนื้อ	นูน ไม่พบจุดเลือด จุดเนื้อ	ไข่แดงไม่นูน อาจพบจุดเลือด จุดเนื้อ
การตอกไข่ (ไข่ขาว)	ไข่ขาวส่วนชั้น มีความหนืดนูน และไข่ขาวส่วนใสไม่กระจายตัว ไม่พบจุดเลือด จุดเนื้อ	เหมือน เอเอ แต่ไข่ขาวส่วนชั้นหนืดน้อยลง	ไข่ขาวส่วนชั้นและส่วนใสไม่มีความหนืด เหลว และกระจายตัวแบนราบ อาจพบจุดเลือด จุดเนื้อ

หมายเหตุ * จุดเลือด จุดเนื้อ ที่อาจพบในไข่แดงและไข่ขาว ในชั้นคุณภาพบี ขนาดรวมกันแล้วเส้นผ่านศูนย์กลางต้องไม่เกิน 0.3 cm

ขนาดของไข่ไก่จะพิจารณาจากน้ำหนักต่อฟอง หากไม่มีการกำหนดเป็นอย่างอื่น ในทางการค้า

ขนาดของไข่ไก่ให้เป็นไปตามน้ำหนัก ดังนี้⁵⁹

เบอร์	ขนาด	น้ำหนักขั้นต่ำต่อฟอง (กรัม)
0	จัมโบ้ (Jumbo)	มากกว่า 70
1	ใหญ่พิเศษ (Extra Large)	มากกว่า 65 ถึง 70
2	ใหญ่ (Large)	มากกว่า 60 ถึง 65
3	กลาง (Medium)	มากกว่า 55 ถึง 60
4	เล็ก (Small)	มากกว่า 50 ถึง 55
5	จิ๋ว (Pewee)	มากกว่า 45 ถึง 50

เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องขนาด ไข่ไก่ทุกขนาดน้ำหนักจะมีจำนวนไข่ไก่ที่มีขนาดเล็กกว่าถัดไปหนึ่งขนาดปนมาได้ไม่เกินร้อยละ 3.4 โดยจำนวน⁶⁰

⁵⁹ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ไข่ไก่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551, เล่ม 127 ตอนพิเศษ 150 ง, (2553).

3.2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับราคาสินค้าและบริการ

3.2.4.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ และประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

ความเป็นมาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

การกำกับดูแลทางการค้าในประเทศไทย ได้มีการออกกฎหมายมาใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 โดยรัฐบาลในขณะนั้น ได้มีการตรากฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2480 ขึ้นมาใช้บังคับโดยมีมาตรการในการดูแลราคาสินค้าและต่อมาได้มีการออกกฎหมายเพิ่มเติมอีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2483 และพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2484 โดยมุ่งควบคุมราคาสินค้าที่จำหน่ายให้กับประชาชนที่จำเป็นต้องซื้อสินค้าในเวลาฉุกเฉิน เกิดสงคราม หรือประกาศใช้กฎอัยการศึกเพื่อป้องกันผู้ขายมิให้ฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้าอันจะทำให้เกิดความปั่นป่วนวุ่นวายในบ้านเมือง⁶¹

ต่อมาการค้าในประเทศมีการพัฒนาและปรับตัวไปตามภาวะของตลาดโลก กฎหมายทั้งสามฉบับไม่สามารถกำกับดูแลระบบการค้าของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการยกเลิกกฎหมายทั้งสามฉบับและตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 ออกมาใช้บังคับ โดยกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการค้ากำไรเกินควร ซึ่งจะขยายมาตรการให้กว้างมากขึ้น การบังคับใช้กฎหมายจะมีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจประกาศกำหนดราคาสินค้า การห้ามการซื้อการขายสินค้า การปันส่วนสินค้าตามที่กฎหมายกำหนด การใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในวิธีใหม่นี้ จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการกำหนดมาตรการในการควบคุมให้รวดเร็วและทันกับสถานการณ์ทางการค้าที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว สามารถเพิ่มจำนวนสินค้าและมาตรการต่าง ๆ โดยอำนาจของคณะกรรมการซึ่งทำได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางขึ้น สำหรับสินค้าที่จะเกิดปัญหาและต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2517 เพื่อเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการในการออกมาตรการต่าง ๆ ได้มากขึ้น และเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของภาคการค้าของประเทศทำให้มาตรการต่าง ๆ ใน

⁶⁰ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ไข่ไก่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551, เล่ม 127 ตอนพิเศษ 150 ง, (2553).

⁶¹ อุดลย์ ยุววิทยาพานิชย์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2452, (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, 2556).

พระราชบัญญัติป้องกันการค้ำกำไรเกินควรไม่รัดกุมเหมาะสมและมีบทบัญญัติเพียงพอที่จะรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคในการป้องกันมิให้ราคาสินค้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งไม่ได้มีบทบัญญัติควบคุมผู้ประกอบการในการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ รวมถึงบทบัญญัติในเรื่องการดูแลบริการต่าง ๆ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ออกมาใช้บังคับเพื่อให้มี บทบัญญัติครอบคลุมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2522 จนถึง พ.ศ. 2542 ซึ่งมีการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ โดยคณะกรรมการกลางในการดูแลราคาสินค้าและบริการ ตลอดจนการใช้มาตรการในการป้องกันการผูกขาดและการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าอย่างได้ผลดีมาโดยตลอดจนถึงระหว่างปี พ.ศ. 2540 ที่ได้เกิดปัญหาทางการค้าต่อเนื่องจากกระแสการค้าโลกที่ทะลักเข้ามาในประเทศไทย ระบบการค้าและบริการมีความเปลี่ยนแปลงรุนแรงขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด ให้มีความเหมาะสมและมีการแยกสาระสำคัญของกฎหมายฉบับดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการกำกับดูแลในเรื่องราคาสินค้าและปริมาณสินค้าและส่วนที่สองคือการป้องกันการผูกขาดและการแข่งขันที่เป็นธรรม เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายของทั้งสองส่วนมีสาระสำคัญแตกต่างกัน จึงควรแยกบทบัญญัติและองค์การบังคับใช้กฎหมายออกจากกัน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ขึ้นใช้บังคับ⁶²

ดังนั้นเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีความไม่เหมาะสม เพราะมีสาระเป็นสองส่วน คือ การกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาด ซึ่งทั้งสองส่วนมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายแตกต่างกัน แต่มีองค์กรที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้เพียงองค์กรเดียว ดังนั้น สมควรแยกบทบัญญัติและองค์กรที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดออกจากกัน เพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายเป็นไปอย่างมี

⁶² อุดุลย์ ยุววิทยาพานิชย์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการพ.ศ. 2452, (กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, 2556), น. 1-2.

ประสิทธิภาพ ประกอบกับบทบัญญัติเดิมในส่วนของกำหนดราคาสินค้ายังไม่ชัดเจนและเหมาะสมสมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้ชัดเจนขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ⁶³

พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค รวมทั้งเอกสารแสดงสิทธิในสิ่งของ

“บริการ” หมายความว่า การรับจัดทำกรงาน การให้สิทธิใด ๆ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงิน หรือผลประโยชน์อื่น

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน ให้ แจก แจก โอนสิทธิการครอบครองสินค้าให้แก่บุคคลอื่น หรือให้บริการ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปู รุ ง ประกอบ ประดิษฐ์ แปรสภาพ เปลี่ยนรูป ดัดแปลง คัดเลือก แบ่งบรรจุ รวมบรรจุ หรือทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีขึ้นซึ่งสินค้าไม่ว่าด้วยวิธีใด รวมทั้งการทำให้มีขึ้นซึ่งชื่อทางการค้าหรือเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้านั้น ไม่ว่าจะทำเองหรือให้ผู้อื่นทำให้ก็ตาม

“ราคา” หมายความว่า รวมถึง ค่าตอบแทนสำหรับการจำหน่ายด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 7 ให้มีคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรียกโดยย่อว่า “กกร.” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์และเลขาธิการ

⁶³ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542.

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นรองประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขานุการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ กกร. ทำหน้าที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการสำหรับกรุงเทพมหานครด้วย

มาตรา 9 ให้ กกร. มีอำนาจหน้าที่ในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

- (1) ประกาศกำหนดให้สินค้าหรือบริการใดเป็นสินค้าหรือบริการควบคุมตามมาตรา 24
- (2) กำหนดมาตรการที่ใช้สำหรับสินค้าหรือบริการควบคุมตามมาตรา 25
- (3) สั่งให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมแจ้งข้อเท็จจริงตามมาตรา 26
- (4) ให้ความเห็นชอบประกาศที่ออกตามมาตรา 27
- (5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแสดงราคาสินค้าหรือบริการตามมาตรา

28

(6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกินสมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการตามมาตรา 29 วรรคสอง มาตรา 16 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กกร.” ขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขานุการ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินงานธุรการของ กกร. และคณะอนุกรรมการ และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานกับ กกร.

(2) ศึกษา วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ราคาและการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอโครงการ แผนงานหรือมาตรการเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าและบริการต่อ กกร.

(3) ติดตามความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าหรือบริการควบคุม และสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ แล้วรายงานต่อ กกร.

มาตรา 17 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กกร.” ขึ้นในทุกจังหวัด มีพาณิชย์จังหวัดเป็นหัวหน้าสำนักงาน เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินงานธุรการของ กจร. และคณะกรรมการซึ่ง กจร. แต่งตั้ง และทำหน้าที่ประสานงานกับ กจร.

(2) ปฏิบัติการตามมาตรา 16(2) (3) และ (4) ในเขตจังหวัดนั้นแล้วเสนอต่อ กจร.

(3) กำหนดระเบียบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน กจร.

(4) ปฏิบัติการตามประกาศ ระเบียบ และมติของ กจร. และ กจร. และปฏิบัติการอื่นตามที่ กจร. มอบหมาย

มาตรา 24 เพื่อป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาจำหน่ายหรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรม กจร. ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดให้สินค้าหรือบริการใดเป็นสินค้าหรือบริการควบคุมได้

ให้ กจร. พิจารณาทบทวนการใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หากเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจหรือข้อเท็จจริงที่อาศัยเป็นหลักในการพิจารณาใช้อำนาจของ กจร. เปลี่ยนแปลงไปหรือสิ้นสุดลง ให้ กจร. ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการใช้อำนาจนั้นโดยไม่ชักช้า

มาตรา 25 เมื่อได้มีการประกาศกำหนดสินค้าหรือบริการควบคุมตามมาตรา 24 แล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดราคาซื้อหรือราคาจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม ให้ผู้ซื้อซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนด หรือให้ผู้จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด หรือตรึงราคาไว้ในราคาใดราคาหนึ่ง

(2) กำหนดอัตรากำไรสูงสุดต่อหน่วยของสินค้าหรือบริการควบคุมที่ผู้จำหน่ายจะได้รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม หรือกำหนดอัตราส่วนแตกต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขายสินค้าหรือบริการควบคุมในแต่ละช่วงการค้า

(3) กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า มาในราชอาณาจักร การส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร การซื้อ การจำหน่าย หรือการเก็บรักษาสินค้าหรือบริการควบคุม

(4) กำหนดท้องที่หรือระยะเวลาในการใช้บังคับประกาศของคณะกรรมการ

(5) กำหนดให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย แผนการผลิต แผนการนำเข้า มาในราชอาณาจักร แผนการส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร แผนการซื้อ แผนการจำหน่าย แผนการ

เปลี่ยนแปลงราคาหรือรายการอื่นใดหรือส่วนใดในการจำหน่าย กระบวนการผลิต และวิธีการจำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 37 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา 25(1) (2) (3) หรือขัดขวางการดำเนินงานของ กกร. กจร. เลขานุการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9(8) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

รายการสินค้าและบริการควบคุม คือ สินค้าห้ามเปลี่ยนแปลงราคาเกินกว่ากำหนดที่แจ้งไว้กับกระทรวงพาณิชย์ โครงสร้างราคาสินค้าที่อยู่ในการดูแลของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยหลักเกณฑ์สินค้าควบคุมมีดังนี้

- เป็นสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพ
- เป็นสินค้าที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตต่อเนื่อง
- โครงสร้างตลาดมีผู้ผลิตหรือผู้ขายน้อยราย สภาพตลาดไม่มีการแข่งขันกันเท่าที่ควร
- เป็นสินค้าที่มีเทคนิคการผลิตและการลงทุนสูง ส่งผลให้ผู้ผลิตรายใหม่เข้าสู่ตลาดได้

ค่อนข้างยาก

- เป็นสินค้าที่มีความเคลื่อนไหวด้านราคาบ่อยครั้งหรือขึ้นผิดปกติ และปริมาณขาดแคลนในบางครั้ง

- เป็นสินค้าที่มีความเชื่อมโยงและได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาในตลาดโลก

มาก
รายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการวันที่ 22 มกราคม 2561⁶⁴

ลำดับ	หมวดและรายการ	ลำดับ	หมวดและรายการ
	<u>หมวดอาหาร</u>		<u>หมวดปัจจัยทางการเกษตร</u>
1	กระเทียม	28	เครื่องสูบน้ำ
2	ไข่ไก่***	29	ปุ๋ย
3	ครีมเทียมข้นหวาน นมข้น	30	ยาป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือโรค

⁶⁴ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, “รายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ,” (2561).

ลำดับ	หมวดและรายการ	ลำดับ	หมวดและรายการ
4	ทุเรียน		พืช
5	นมผง ผลิตภัณฑ์นมพร้อมบริโภคชนิดเหลวไม่รวมถึงนมเปรี้ยว	31	รถเกี่ยวข้าว
6	น้ำตาลทราย	32	รถไถนา
7	น้ำมัน และไขมันที่ได้จากพืชหรือสัตว์ ทั้งที่บริโภคได้หรือไม่ได้	33	หัวอาหารสัตว์ อาหารสัตว์
8	แป้งสาลี		หมวดวัสดุก่อสร้าง
9	มันคูด	34	ท่อพีวีซี
10	ลำไย	35	ปูนซีเมนต์
11	สุกร เนื้อสุกร	36	สายไฟฟ้า
12	อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะผนึก	37	เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ เหล็กแผ่น เหล็กเส้น
13	อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท		หมวดกระดาษและผลิตภัณฑ์
	หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค	38	กระดาษทำลูกฟูก กระดาษเหนียว
14	กระดาษชำระ กระดาษเช็ดหน้า	39	กระดาษพิมพ์และเขียน
15	แชมพู	40	เยื่อกระดาษ
16	น้ำยาปรับผ้านุ่ม		หมวดบริษัทขนส่ง
17	ผงซักฟอก น้ำยาซักฟอก	41	แบตเตอรี่รถยนต์
18	ผลิตภัณฑ์ล้างจาน	42	ยางรถจักรยานยนต์ ยางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถยนต์นั่ง รถยนต์บรรทุก
19	ผ้าอนามัย	43	
20	ผ้าอ้อมสำเร็จรูปเด็กและผู้ใหญ่		หมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม
21	สบู่ก้อน สบู่เหลว	44	ก๊าสปิโตรเลียมเหลว
	หมวดสินค้าเกษตรที่สำคัญ	45	น้ำมันเชื้อเพลิง
22	ข้าวเปลือก ข้าวสาร	46	เม็ดพลาสติก
23	ข้าวสาลี		หมวดยารักษาโรค
24	ข้าวโพด	47	ยารักษาโรค
25	ผลปาล์มน้ำมัน		หมวดอื่น ๆ
26	มันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์	48	เครื่องแบบนักเรียน
27	ยางพารา ได้แก่ น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง น้ำยางข้น ยางแผ่น ยางแท่ง ยางเครพ	49	หมวดบริการ การให้สิทธิในการเผยแพร่ผลงานลิขสิทธิ์

ลำดับ	หมวดและรายการ	ลำดับ	หมวดและรายการ
		50	เพลงเพื่อการค้า
		51	บริการขนส่งสินค้าสำหรับธุรกิจ
		52	ออนไลน์
		53	บริการทางการเกษตร
			บริการรับชำระเงิน ณ จุดบริการ
			บริการให้เช่าสถานที่เก็บสินค้า

หมายเหตุ สินค้าและบริการควบคุมไข่มุ่อยู่ในหมวดอาหาร ในลำดับที่ 2

รายการสินค้าที่ติดตามดูแลในปีพ.ศ. 2560 โดยสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้า ควบคุมมี มาตรการ ทาง กฎหมาย	สินค้า ควบคุม ไม่มี มาตรการ ทาง กฎหมาย
มกราคม	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 18.ข้าวสาลี	19.ไข่มุ่ 20.สุกร ชำแหละ . . 28.กระเช้า ของขวัญ	1.ผงซักฟอก 2.สายไฟฟ้า	3.ไก่สด . . 10.คอนกรีต บล็อก	1.ครีมเทียม 2.นมข้น หวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132.เครื่อง กรองน้ำ
กุมภาพันธ์	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่น เคลือบ โครเมียม	18.ไข่มุ่ . . 25.อาหาร สัตว์	1.อาหารกึ่ง สำเร็จรูป บรรจุภาชนะ ผนึก . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 10.เครื่องแบบ นักเรียน	1.นมข้น หวาน 2.ครีมเทียม ข้นหวาน . . 20.เครื่อง สูบน้ำ	21.ไข่เป็ด . . 135. กระเช้า ของขวัญ

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้า ควบคุมมี มาตรการ ทาง กฎหมาย	สินค้า ควบคุม ไม่มี มาตรการ ทาง กฎหมาย
มีนาคม	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่น เคลือบ โครเมียม	18.ไข่ไก่ . . 25.อาหาร สัตว์	1.อาหารกึ่ง สำเร็จรูป บรรจุภาชนะ พนิก . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 10.เครื่องแบบ นักเรียน	1.นมข้น หวาน 2.ครีมเทียม ข้นหวาน . . 20.เครื่อง สูบน้ำ	21.ไข่เป็ด . . 133. กระเช้า ของขวัญ
เมษายน	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่น เคลือบ โครเมียม	18.ไข่ไก่ . . 27.รองเท้า นักเรียน	1.อาหารกึ่ง สำเร็จรูป บรรจุภาชนะ พนิก . . 6.สายไฟฟ้า	9.ไก่สด . . 11.ยาสีฟัน	1.นมข้น หวาน 2.ครีมเทียม ข้นหวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132. กระเช้า ของขวัญ
พฤษภาคม	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่น เคลือบ โครเมียม	18.ไข่ไก่ . . 27.รองเท้า นักเรียน/ถุง เท้านักเรียน	1.อาหารกึ่ง สำเร็จรูป บรรจุภาชนะ พนิก . . 6.สายไฟฟ้า	9.ไก่สด . . 11.ยาสีฟัน	1.นมข้น หวาน 2.ครีมเทียม ข้นหวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132. กระเช้า ของขวัญ
มิถุนายน	1.น้ำตาล ทราย	18.ไข่ไก่ . .	1.อาหารกึ่ง สำเร็จรูป	9.ไก่สด . .	1.นมข้น หวาน	19.ไข่เป็ด . .

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้า ควบคุมมี มาตรการ ทาง กฎหมาย	สินค้า ควบคุม ไม่มี มาตรการ ทาง กฎหมาย
	2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่น เคลือบ โครเมียม	. 27.รองเท้า นักเรียน/ถุง เท้านักเรียน	บรรจุภาชนะ พริก . . 8.สายไฟฟ้า	. 11.ยาสีฟัน	2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	. 132. กระเช้า ของขวัญ
กรกฎาคม	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่น เคลือบ โครเมียม	18.ไข่ไก่ . . 25.อาหาร สัตว์	1.อาหารกึ่ง สำเร็จรูป บรรจุภาชนะ พริก . . 8.สายไฟฟ้า	9.ไก่สด . . 11.ยาสีฟัน	1.นมชั้น หวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132. กระเช้า ของขวัญ
สิงหาคม	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 19.อาหารใน ภาชนะที่ปิด สนิท	20.ไข่ไก่ . . 27.อาหาร สัตว์	1.แฮมหมู . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 11.รองเท้า นักเรียน/ถุงเท้า นักเรียน	1.นมชั้น หวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132. กระเช้า ของขวัญ
กันยายน	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช .	20.ไข่ไก่ . . 27.อาหาร	1.แฮมหมู . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 9.ยาสีฟัน	1.นมชั้น หวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน	19.ไข่เป็ด . . 134.

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้าควบคุม ไม่มีมาตรการ ทางกฎหมาย	สินค้า ควบคุมมี มาตรการ ทาง กฎหมาย	สินค้า ควบคุม ไม่มี มาตรการ ทาง กฎหมาย
	. 19.อาหารใน ภาชนะที่ปิด สนิท	สัตว์			. 18.เครื่อง สูบน้ำ	รองเท้า นักเรียน/ ถุงเท้า นักเรียน
ตุลาคม	1.น้ำตาล ทราย 2.น้ำมันพืช . . 19.อาหารใน ภาชนะที่ปิด สนิท	20.ไข่ไก่ . . 27.อาหาร สัตว์	1.แชมพู . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 10.กะทิบรรจุ ภาชนะปิดสนิท	1.นมข้น หวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . . 18.เครื่อง สูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 133. รองเท้า นักเรียน/ ถุงเท้า นักเรียน

หมายเหตุ : มาตรการ Sensitive List (SL) , มาตรการ Priority Watch List (PWL) , มาตรการ Watch List (WL) มีลักษณะดังนี้⁶⁵

มาตรการ Sensitive List (SL) เป็นสินค้าและบริการที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ ติดตามราคาและภาวะทั้งในประเทศ และต่างประเทศเป็นประจำทุกวัน พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการตรวจสอบราคาจำหน่ายเข้มงวดและต่อเนื่อง ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และหากเกิดภาวะวิกฤตอาจกำหนดมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

1. กำหนดรายการสินค้าและบริการควบคุมเพิ่มเติม
2. ควบคุมราคาจำหน่ายอย่างเข้มงวด
3. กำหนดให้มีการปันส่วนสินค้า

⁶⁵ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, คำอธิบายการกำหนดระดับความสำคัญของสินค้าและบริการ, (ม.ป.ท: ม.ป.พ, 2559).

4. จัดหาสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ และจัดระบบการจำหน่าย ให้มีสินค้าเพียงพอกับความต้องการ

มาตรการ Priority Watch List (PWL) เป็นสินค้าที่ติดตาม ภาวะและสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยให้เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ ตรวจสอบราคาจำหน่ายและหากเกิดภาวะวิกฤตอาจกำหนดมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

1. เชื่อมโยงให้ผู้จำหน่ายปลีกรับสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย
2. จัดระบบการผลิตและจำหน่ายสินค้า รวมถึงสินค้าที่เป็นปัจจัยการผลิต
3. ป้องกันมิให้เกิดการกักตุนสินค้า

มาตรการ Watch List (WL) ในภาวะปกติ ได้กำหนดมาตรการในการกำกับดูแล ดังนี้

1. ติดตามภาวะราคาและสถานการณ์สินค้าและบริการเป็นประจำทุกปีกร์ รวมทั้งตรวจสอบและกำกับดูแลมิให้มีการฉวยโอกาสเอาเปรียบผู้บริโภคโดยสำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ
2. เปิดสายด่วน 1569 ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภค

3.2.5 สถานการณ์ไข่ไก่ในประเทศไทย

ข้อเท็จจริงที่ผ่านมาราคาขึ้นหรือลงของราคาของไข่ไก่สามารถเป็นตัวชี้วัดสภาพเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งในเรื่องราคาไข่ไก่นั้นยังสามารถมีผลต่อคะแนนนิยมในแต่ละรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัย โดยข้อเท็จจริงดังกล่าวมีการเปรียบเทียบออกมาดังนี้⁶⁶ ในสมัยที่นายชวน หลีกภัย อดีตรัฐมนตรีพาณิชย์ นายกรัฐมนตรีคนที่ 20 เมื่อปี 2536 ราคาไข่ไก่เบอร์จัมโบ้ (Jumbo) ที่ขายตามท้องตลาดราคาอยู่ระหว่าง 1.66 ถึง 2.70 บาทต่อหนึ่งฟอง ซึ่งจะมีราคาที่ถูกลงและแพงไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับว่าจะซื้อจากสถานที่ใด ต่อมาสมัยรัฐบาลพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 ในปี 2547 ราคาไข่ไก่ในสมัยนั้นมีความผันผวนเป็นอย่างมาก ราคาผันผวน 3 ครั้งโดยในช่วงต้นปี 2547 ไข่ไก่เบอร์จัมโบ้ (Jumbo) ราคาฟองละ 2.62 บาท ต่อมาเดือนมีนาคม 2547 เกิดโรคไข้หวัดนกระบาดที่ประเทศไทย ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ ตกลงมาอยู่ที่ฟองละ 2.40 บาท และเมื่อโรคไข้หวัดนกที่ระบาดเริ่มสงบลงในเดือนพฤษภาคมราคาไข่ไก่เบอร์จัมโบ้ (Jumbo) ก็พุ่งสูงขึ้นเป็นราคาฟองละ 3.20 บาท ราคาไข่ไก่เบอร์หนึ่ง (ใหญ่พิเศษ) ฟองละ 3.10 บาท ราคาไข่ไก่เบอร์ห้า (จิว) ฟองละ 2.70 บาทจึงทำให้ผู้เลี้ยงไก่เห็นว่าราคาไข่ไก่ที่ขายได้ราคาดีมากจึงหันมาเลี้ยงไก่ไข่ ทำให้นับแต่นั้นต่อมาจนกระทั่งในสมัยพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีไทย คนที่ 24 ไข่ไก่มีผลผลิต

⁶⁶ ไข่มาร์ค! ธงฟ้า ทูบสถิติไข่ทักษิณ, ไทยรัฐ, สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.thairath.co.th/content/24843>

ออกมาจากราคาไข่ไก่ถึงถูกลง โดยเมื่อปี 2550 ราคาไข่ไก่เบอร์จัมโบ้ (Jumbo) อยู่ที่ฟองละ 3 บาท ราคาไข่ไก่เบอร์หนึ่ง (ใหญ่พิเศษ) ฟองละ 2.80 บาท เบอร์สอง (ใหญ่) ฟองละ 2.60 บาท และเบอร์หก (เล็กสุด) ฟองละ 1.90 บาท ต่อมาในปี 2551 สมัยนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรีไทย คนที่ 25 ราคาไข่ไก่อยู่ที่ฟองละ 3 บาท จนกระทั่งในสมัยนายกรัฐมนตรีไทย คนที่ 27 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในเดือนกรกฎาคม 2552 ราคาไข่ไก่เบอร์จัมโบ้และอยู่ที่ฟองละ 3 บาท ถึงฟองละ 3.10 บาท และมีการปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยไข่ไก่เบอร์ 0 ราคาฟองละ 4.50 ถึง ฟองละ 5 บาท ไข่ไก่เบอร์หนึ่งราคาฟองละ 3.50 ถึงฟองละ 4 บาท เบอร์สามราคาฟองละ 3บาท ถึงฟองละ 3.50 บาท เบอร์สี่ราคาฟองละ 3 บาท เบอร์ห้าราคาฟองละ 2.80 บาท ถึงฟองละ 3 บาท และเบอร์หกซึ่งมีขนาดเล็กสุดราคาฟองละ 2บาท ถึงฟองละ 2.50 บาท⁶⁷ซึ่งเป็นราคาที่สูงมากโดยสาเหตุที่ราคาไข่ไก่แพงขึ้นนั้น อธิบดีกรมการค้าภายในแถลงว่า เนื่องมาจากวิกฤตภัยแล้ง สภาพอากาศร้อนและปัญหาขาดแคลนน้ำ ทำให้ไข่ไก่มีปริมาณลดลง นอกจากนี้อาหารไก่ก็ยังปรับราคาขึ้น ค่าน้ำมันที่ปรับตัวค่าขนส่งก็สูง กลุ่มผู้ค้าขายส่งจึงปรับราคาไข่ไก่ขึ้น โดยในขณะนั้นช่วงปี 2553 ประเทศไทยต้องประสบภาวะภัยแล้ง ขาดน้ำและสภาพอากาศที่ร้อนจัด โดยมีอุณหภูมิสูงขึ้นผิดปกติถึง 43 ถึง 44 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (2552) ขณะที่อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเลี้ยงไก่ไข่อยู่ที่ 28-30 องศาเซลเซียสเท่านั้น ส่งผลให้แม่ไก่เกิดอาการเครียด กินอาหารได้น้อย และทำให้ เปอร์เซ็นต์การให้ไข่ของแม่ไก่ลดลง รวมถึงผลผลิตไข่ไก่มีขนาดเล็กลง นอกจากนี้ บางพื้นที่ขาดน้ำสะอาดเพื่อให้ไก่กินก่อให้เกิดไก่ป่วยตามมา ผลผลิตจึงลดลงมากและในวงการเลี้ยงไก่กำลังประสบปัญหาโรคระบาดในไก่ไข่ คือ โรค IB หรือโรคหลอดลมอักเสบโดยเกิดการระบาดช่วงฤดูหนาวที่ผ่านมา ซึ่งเกิดในลูกไก่ไข่ที่มีอายุ 1-3 สัปดาห์ ซึ่งทำให้เมื่อลูกไก่ชุดนี้โตขึ้นเป็นแม่ไก่ในปัจจุบันจะทำให้รังไข่ฝ่อ ผลผลิตไข่ไก่ที่ได้เกิดความเสียหาย⁶⁸

⁶⁷ ไข่มาร์คโคตรแพง ผู้บริโภคอดแหลก, ไทยรัฐ 27 มิถุนายน 2553, สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.thairath.co.th/content/92171>

⁶⁸ เพิ่งอ้าง.

บทที่ 4

ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการ ช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่

ในความเห็นของผู้ศึกษามีความเห็นที่เห็นว่า อาหารเป็นปัจจัยซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีพของมนุษย์ในลำดับต้น ๆ ซึ่งอาจจะมีความสำคัญได้เทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับปัจจัยทางด้านตัวเงินในการดำรงชีพของมนุษย์ เมื่อมนุษย์สามารถหาเงินมาได้ก็สามารถที่จะเลือกอุปโภค บริโภคสินค้าได้ตามกำลังซื้อของตนเองที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาได้กล่าวไปแล้วในบทต้นว่า ไข่ไก่เป็นอาหารซึ่งทุกครัวเรือนเลือกซื้อบริโภคครัวเรือนไว้เสมอมากเมื่อเทียบกับในบรรดาผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาจากสัตว์ เนื่องจากไข่ไก่เป็นสินค้าที่สามารถหาซื้อได้ง่าย มีราคาที่ถูก อีกทั้งยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นอาหารได้หลากหลายรูปแบบทั้งคาวและหวาน แต่ก็เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่กลับได้รับผลกระทบจากปัญหาซึ่งต้องเผชิญซ้ำ ๆ วนเวียนกันไป ถึงขนาดที่เกษตรกรบางราย หรือบางกลุ่มจะต้องปิดกิจการลงไป เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทรายใหญ่ได้

ในบทที่ 4 ของวิจัยเล่มนี้ ผู้ศึกษาประสงค์จะทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาซึ่งเกี่ยวกับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้มีอยู่เทียบเท่าและทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องการกำหนดราคา ปัญหาทางการแข่งขันทางการค้ากับบริษัทใหญ่ ปัญหาในเรื่องคุณภาพไข่ไก่ และปัญหาสินค้าที่ถูกกำหนดเป็นสินค้าควบคุมที่ประกาศจากกรมการค้าภายใน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณา วิเคราะห์ เสนอแนะแนวทาง หรือมาตรการทางกฎหมายที่มีความเหมาะสม สำหรับการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ให้อยู่ในระดับเทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ได้ต่อไป โดยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศ ประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหาที่จะทำการศึกษา

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่ และคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่

4.1.1 กรณีปัญหาการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่

ตั้งที่ผู้ศึกษาได้กล่าวมาในบทนำของงานวิจัยเล่มนี้ ปัญหาในเรื่องของการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่ เกษตรกรรายย่อยไม่ใช่ผู้ที่จะเป็นฝ่ายกำหนดราคาสินค้าได้เอง แม้ว่าสินค้านั้นนั้นอาจทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องขาดทุน ปัญหาในเรื่องการกำหนดหรือการตั้งราคาว่าใครเป็นผู้กำหนดนั้น จากการศึกษาข้อเท็จจริงที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากประกาศของทางกรมการค้าภายใน ประกาศจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือสมาชิกในสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่ หรือผู้กำหนดจะเป็นบริษัทรายใหญ่เป็นผู้กำหนดราคาดังกล่าว ซึ่งการกำหนดหรือการตั้งราคานี้จะไม่มีราคากลางที่กำหนดไว้ และราคาก็จะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประกาศ แต่ละพื้นที่แล้วแต่กรณี ดังเช่นตัวอย่างดังต่อไปนี้

การประกาศราคาไข่ไก่แต่ละประจำเดือนในรอบปี 2559 ระหว่างกรมการค้าภายในและประกาศจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เดือน	ประกาศราคาจากกรมการค้าภายใน	ประกาศราคาจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
มกราคม	3.07	2.79
กุมภาพันธ์	3.23	2.73
มีนาคม	3.33	2.58
เมษายน	3.12	2.52
พฤษภาคม	3.34	2.66
มิถุนายน	3.61	2.71
กรกฎาคม	3.65	2.70
สิงหาคม	3.73	2.74
กันยายน	3.68	2.78
ตุลาคม	3.31	2.48
พฤศจิกายน	3.12	2.53
ธันวาคม	2.87	2.56

จากกรณีตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการประกาศราคาไข่ไก่มีความแตกต่างกันซึ่งข้อมูลสำหรับทางสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่ที่ประกาศออกมาจะเป็นประกาศที่ไม่แน่นอนใน

เรื่องของวันและเดือนที่ประกาศแต่จากการประกาศก็จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันในแต่ละครั้งที่มีการประกาศราคาออกไป หรือการประกาศราคาไขไ้ไ้รายวันก็จะมีมีความแตกต่างกันไป เช่น กรณีข้อมูลของการประกาศราคาไขไ้ไ้เดือนพฤศจิกายน 2561 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วันที่	ราคาต่อฟอง
1	2.20
2	2.20
3	-
4	-
5	2.20
6	2.20
7	2.20
8	2.20
9	2.40
10	-
11	-
12	2.40
13	2.40
14	2.40
15	2.40
16	2.40
17	-
18	-
19	2.40
20	2.40
21	2.40
22	2.40
23	2.40
24	-
25	-

วันที่	ราคาต่อฟอง
26	2.40
27	2.40
28	2.40
29	2.40
30	2.40

การกำหนดราคาสินค้าโดยทั่วไปนั้น ในทางเศรษฐศาสตร์จะเกิดจากทฤษฎีในเรื่องของอุปสงค์ อุปทาน กล่าวคือความต้องการในการเลือกซื้อสินค้า ศักยภาพในกำลังซื้อของผู้บริโภค และความต้องการขายของผู้ผลิตนั่นเอง การกำหนดราคาของไข่ไก่ จะมีความเปลี่ยนแปลงและผันผวนอยู่เสมอ หลาย ๆ ครั้งที่มีการผันผวนของราคาไข่ไก่อาจมีราคาที่ผันผวนวันต่อวัน โดยเหตุผลในข้อเท็จจริงของการผันผวนของการกำหนดราคา มีสาเหตุเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น ปัจจัยทางด้านอาหารที่นำมาเลี้ยงไก่ซึ่งสำหรับเกษตรกรรายย่อยผู้เลี้ยงไก่ไข่นั้น มักจะเลือกซื้อและใช้วัตถุดิบที่เป็นอาหารสัตว์ที่มีต้นทุนที่ต่ำในช่วงนั้น ๆ ปัจจัยในการผลิตไข่ไม่ว่าจะเป็นการได้ผลผลิตที่มากหรือน้อยของไก่ อันเนื่องมาจากสภาพอากาศ โรงเรือน เป็นต้น ปัจจัยทางด้านการตลาดต่าง ๆ เป็นต้น

เมื่อการกำหนดราคาไข่ขึ้นอยู่กับสภาพต่าง ๆ ในทางการตลาด รวมถึงสภาพในการผลิตของไข่ไก่ ปัญหาที่ต้องพิจารณาทางด้านกฎหมายนั้น จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ได้ปรากฏในข้างต้นว่า การที่มีการประกาศราคาไข่ไก่ออกมาในแต่ละครั้งนั้น จะมีการประกาศราคาจากกรมการค้าภายใน การประกาศราคาจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การประกาศราคาแต่ละท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งการประกาศจากสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ ซึ่งจากการพิจารณาแล้วผู้ศึกษาเห็นว่าราคาไข่ในแต่ละครั้งที่ได้ประกาศออกมามีราคาที่ไม่ตรงกัน มีความคลาดเคลื่อนกัน และไม่มีมีการประกาศราคากลางในการขายสินค้า เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการพิจารณาจากข้อเท็จจริงและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยดังนี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ให้คำนิยามตามมาตรา 4 พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีที่เกษตรกรผู้ผลิตและผู้ค้าไข่ไก่มีกิจการในทางด้านเกษตรกรรม มีการผลิตสินค้าซึ่งหมายถึงไข่ไก่ออกมาเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค หรือผู้ผลิตรายอื่น ๆ ซึ่งมีความหมายตรงตามคำนิยามตามพระราชบัญญัตินี้ ตามพระราชบัญญัตินี้ในมาตรา 7 จะมีคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่า

ด้วยราคาสินค้าและบริการ(กกร.) ซึ่งจะประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นรองประธาน กรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้อง แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการ และเลขานุการ โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือคณะกรรมการส่วน จังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ(กกร.) จะมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขในการแสดงราคาสินค้า กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกิน สมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้า กำหนดราคาซื้อหรือ ราคายำหน่ายสินค้าหรือบริการควบคุม ให้ผู้ซื้อซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนด หรือให้ผู้ จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด หรือตรึงราคาไว้ในราคาใดราคาหนึ่ง เป็นต้น

พระราชบัญญัติสมาคมการค้า หมายถึง สถาบันที่บุคคลหลายคนซึ่งเป็นผู้ประกอบ วิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้ แบ่งปันกัน ฉะนั้นสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และพิจารณา ตามนิยามในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ถือเป็นสถาบันที่บุคคล หลายคนซึ่งเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจ ตามนิยามใน มาตรา 4 โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของสมาคมการค้า และเป็นผู้แทนของสมาคม การค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุประสงค์ ประสงค์ สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ สอดส่องและติดตาม ความเคลื่อนไหวของตลาดการค้า เป็นต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาในต่างประเทศ จะมีพระราชบัญญัติในเรื่อง ราคาสินค้าซึ่งเป็นพระราชบัญญัติในการจ่ายเงินช่วยเหลือในการอุดหนุนทางด้านอาหารและสินค้าอื่น ๆ โดยจะมีคณะกรรมการราคามีอำนาจในการจัดทำข้อกำหนดสำหรับการกำหนดราคา เพิ่มเติม สำหรับการป้องกันหรือ จำกัดการเพิ่มขึ้นของราคา ภายในสหราชอาณาจักร ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ โดยทำการอุดหนุนสินค้าที่เป็นประเภท นม เนย ชีส แป้งทำขนมปังซึ่งเป็นอาหาร และวัตถุดิบ สำคัญในการทำอาหารของสหราชอาณาจักร การกำหนดราคานั้นเลขาธิการแห่งรัฐอาจกำหนดราคา ที่จะเรียกเก็บสำหรับการขายอาหารที่ได้รับเงินอุดหนุนหรืออาหารสด โดยอาหารที่ได้รับการ อุดหนุนนั้นจะเป็นอาหารในประเภทอาหารที่ผลิตในการเกษตรพืชสวนหรือการประมง หรืออาหาร สดนั่นเอง นอกจากนี้เลขาธิการยังมีอำนาจในการกำหนดราคาสินค้าสำหรับบุคคลที่ค้าปลีก โดย

ความหมายของเลขฉักรในพระราชบัญญัตินี้ คือ เลขฉักรของรัฐหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรการประมงและอาหาร ผู้มีอำนาจดังที่กล่าวมาข้างต้น

กฎหมายการกำหนดราคาขายปลีกและระเบียบสหรัฐอเมริกา 2009 การกำหนดราคานี้บุคคลจะต้องไม่บิดเบือนราคาสินค้าหรือบริการใด ๆ ที่ขายหรือเสนอขายโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้ว คือ ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกรมหรือกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การกำหนดราคา และในการกำหนดราคาของทางต่างประเทศในหลักเกณฑ์ทางธุรกิจและวิชาชีพ รัฐแคลิฟอร์เนียการกำหนดราคานี้ อาจมีเงื่อนไขของการขาย เช่น การสมาชิกในกลุ่มสโมสรผู้ค้าปลีกอาจได้รับการซื้อในปริมาณขั้นต่ำ

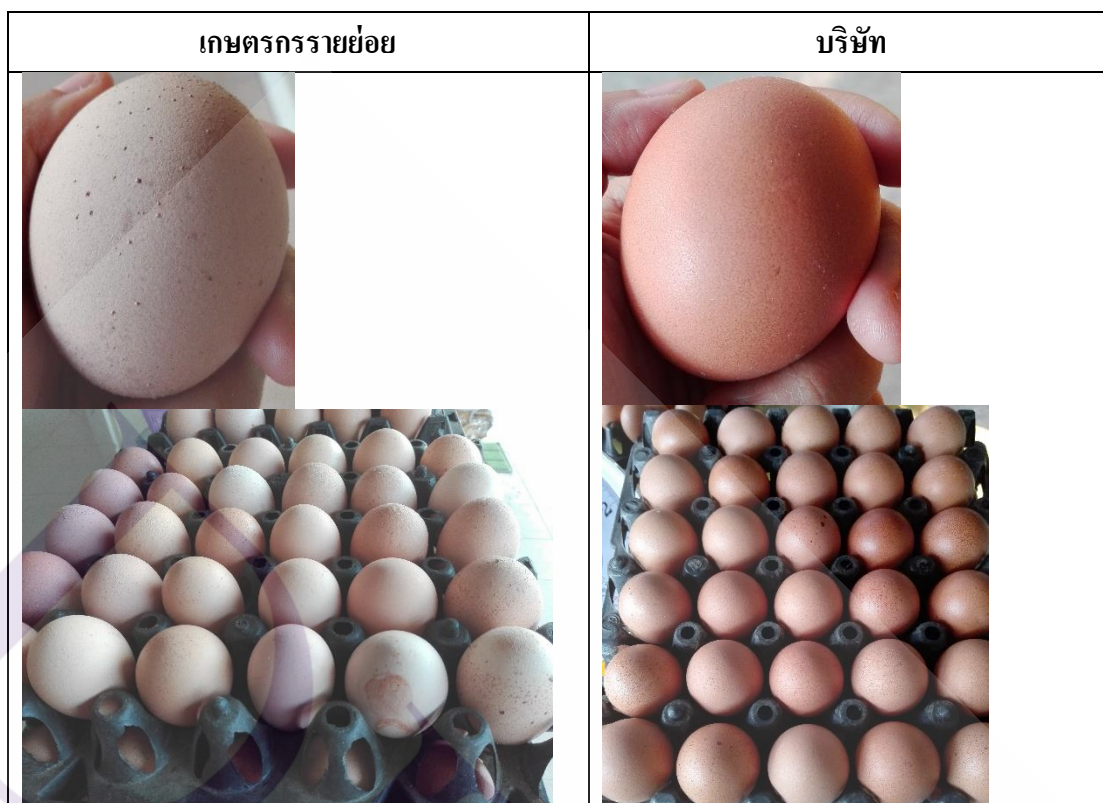
เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ศึกษาข้อเท็จจริงที่ผ่านมการขึ้นหรือลงของราคาไข่ไก่สามารถที่จะเป็นตัวชี้วัดสภาพเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งในเรื่องราคาไข่ไก่นั้นยังสามารถมีผลต่อคะแนนนิยมในแต่ละรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งจะมีราคาที่ถูกและแพงไม่เท่ากัน โดยที่ในบางยุคอาจเป็นผลมาจากการเกิดโรคไข้หวัดนกระบาดที่ประเทศไทย ส่งผลให้ราคาไข่ไก่มีราคาต่ำลง และเมื่อโรคไข้หวัดนกที่ระบาดเริ่มสงบลงราคาไข่ไก่ก็พุ่งสูงขึ้น จึงทำให้ผู้เลี้ยงไก่เห็นว่าราคาไข่ไก่ที่ขายได้ราคาดีมากจึงหันมาเลี้ยงไก่เพิ่มขึ้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศนั้นจะเห็นได้ว่าการกำหนดราคาสินค้าต่าง ๆ จะมีคณะกรรมการในการกำหนดราคาสินค้า ซึ่งมักจะเป็นคณะกรรมการจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการดูแลสินค้านั้น ๆ โดยที่ การกำหนดราคาของสินค้านั้นจะต้องพิจารณาถึงในเรื่องของหลักการทางเศรษฐศาสตร์ของสินค้านั้น ๆ โดยเฉพาะสินค้าที่เป็นของสดทั้งหลายที่มีความผันผวนมากในการกำหนดทางด้านราคาของสินค้า โดยการกำหนดราคาของสินค้าใด ๆ ควรที่จะมีองค์กรกลางในการกำหนดราคาสินค้าที่เป็นอาหารสดหรือสินค้าที่มีอายุจำกัดเพื่อที่จะก่อให้เกิดองค์กรกลางที่สามารถกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับการกำหนดราคาขายสินค้านั้นที่กล่าวมาในข้างต้น

4.1.2 กรณีปัญหาคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่

ตามทีผู้ศึกษาได้ศึกษาปรากฏข้อเท็จจริง กล่าวคือ คุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่ระหว่างเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่จะมีคุณภาพที่แตกต่างกัน ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตรพ.ศ. 2551 เช่น ในเรื่องคุณภาพของน้ำหนักไข่ไก่แต่ละเบอร์ระหว่างสินค้าของเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่ โดยที่น้ำหนัไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยมักจะมีน้ำหนักที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด หรือการเปรียบเทียบเปลือกไข่ไก่ระหว่างไข่ไก่จากเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่อ้างตัวอย่าง

ข้อเท็จจริงและตามประกาศของตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติ
มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ผู้ศึกษาได้ทำการบันทึกภาพดังนี้

เกษตรกรรายย่อย	บริษัท
<p data-bbox="288 479 464 517">1. น้ำหนักไข่ไก่</p> 	<p data-bbox="871 479 1046 517">1. น้ำหนักไข่ไก่</p>
<p data-bbox="288 1756 488 1794">2. ลักษณะเปลือก</p>	<p data-bbox="871 1756 1070 1794">2. ลักษณะเปลือก</p>

จากภาพบันทึกที่ผู้ศึกษาทำการศึกษพบว่า ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ไข่ไก่ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551 ในเรื่องของคุณภาพของไข่ไก่ตามประกาศจะมีการกำหนดมาตรฐานน้ำหนักไข่ไก่ต่อฟองเบอร์สาม อยู่ที่น้ำหนัก 55 ถึง 60 กรัมต่อฟอง และสำหรับเกณฑ์การคลาดเคลื่อน ในเรื่องน้ำหนักไข่ไก่ กำหนดว่าไข่ไก่ทุกขนาดน้ำหนักจะมีจำนวนไข่ไก่ที่มีขนาดเล็กกว่าถัดไปหนึ่งขนาดปนมาไม่เกิน ร้อยละ 3.4 โดยจำนวน และในประกาศดังกล่าวจะมีการกำหนดคุณภาพในคุณลักษณะภายนอกไว้ว่า ด้านหนึ่งมีลักษณะป้านและอีกด้านหนึ่งมีลักษณะแหลมมน เปลือกมีสีปกติตามพันธุ์ไข่สะอาด ผิวเปลือกเรียบสม่ำเสมอทั้งฟอง ไม่บุบร้าว ไม่พบเชื้อราที่มองเห็นได้ชัด

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ไข่ไก่ถือเป็นผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากการปศุสัตว์ และเกษตรกรถือเป็นผู้ผลิตตามพระราชบัญญัตินี้ บ่อยครั้งที่สินค้าเกษตรประเภทไข่ไก่ที่เป็นผลผลิตทางการปศุสัตว์ที่ผลิตออกมานั้น ไม่มีมาตรฐานตามมาตรฐานที่ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศ เช่น ปัญหาในเรื่องของสภาพเปลือกของไข่ไก่ที่มีความบางและสามารถแตกได้ง่ายมาก น้ำหนักไข่ไก่ ทั้งนี้เป็นเหตุผลอันเนื่องมาจากที่ผู้ศึกษาได้กล่าวมาข้างต้นและที่ได้กล่าวมาในประเด็นปัญหาทั้งสองประเด็นข้างต้นอีกด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านคุณภาพในต่างประเทศในเรื่องของการที่จะทำการขายไข่ไก่ได้แม้ว่าจะเป็นผู้ค้าปลีก หรือตัวแทนจำหน่าย จะต้องมีการลงทะเบียน โดยต้องยื่นต่อกรมวิชาการเกษตร กฎหมายไข่ของจอร์เจียและระเบียบ และตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ไข่และไข่ของรัสเซียก็จะมีในเรื่องของการมีใบอนุญาตสำหรับการซื้อไข่ และในความตกลงด้านสุขภาพและอนามัยพืชนั้น ในมาตรา 9 ได้มีการกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการเพื่อช่วยเหลือรัฐที่กำลังพัฒนา

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และพิจารณาทางด้านข้อเท็จจริงดังตัวอย่างรูปภาพที่ผู้ศึกษาได้บันทึกไว้ข้างต้น ในเรื่องของน้ำหนักไข่ไก่นั้นไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อย ตามการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องน้ำหนักของไข่ไก่เบอร์ 3 น้ำหนักไข่ไก่ที่ได้มาตรฐานต่อฟองจะอยู่ที่ 55 ถึง 60 กรัมต่อฟอง ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีน้ำหนักของไข่ไก่น้อยกว่ามาตรฐานประมาณ 1 ถึง 2 กรัมต่อฟอง หรืออาจมีมากกว่านั้นในบางครั้ง และเมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องน้ำหนักไข่ไก่ทุกขนาดน้ำหนักจะมีจำนวนไข่ไก่ที่มีขนาดเล็กกว่าถัดไปหนึ่งขนาดปนมาได้ไม่เกินร้อยละ 3.4 ของจำนวน หมายความว่า โดยปกติแล้วไข่ไก่ 1 แผง จะมี 30 ฟอง การปนของไข่ไก่สามารถปนได้ไม่เกิน 1.02 ฟองต่อหนึ่งแผง กรณีดังกล่าวข้างต้นในเรื่องน้ำหนักที่ผู้ศึกษาพบข้อเท็จจริงว่าในหนึ่งแผงของไข่ไก่ที่มาจากเกษตรกรรายย่อย จะมีน้ำหนักไข่ไก่ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ตั้งแต่ 2 ฟองขึ้นไป จึงทำให้ไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะมีน้ำหนักที่ต่ำกว่ามาตรฐานตามประกาศที่กำหนดไว้ และในกรณีมาตรฐานการกำหนดคุณภาพในคุณลักษณะภายนอกไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะมีลักษณะที่มีเปลือกที่บาง ผิวไข่ไก่ไม่เรียบสม่ำเสมอทั้งฟอง และสีของเปลือกไข่มีสีที่อ่อนในซอ้นนี้เมื่อพิจารณาไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะไม่มีมาตรฐานตามที่ประกาศกำหนด เหตุผลอันเนื่องมาจากเหตุผลเดียวกับประเด็นปัญหาข้างต้นทั้งสองประเด็น กล่าวคือ เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่ นั้น จะไม่มีกำลังมากในเรื่องต้นทุนสำหรับการผลิตไข่ไก่ให้มีคุณภาพทัดเทียมกับบริษัท เช่น ในเรื่องของการลงทุนเนื่องจากบริษัทรายใหญ่เป็นบริษัทที่มีกำลังการผลิตที่สูง ทั้งต้นทุนในเรื่องอาหาร โรงเรือน ยารักษาโรค การตลาดต่าง ๆ ในเกษตรกรรายย่อยบางรายอาจต้องรับซื้ออาหารและยารักษาโรคจากบริษัทรายใหญ่ที่ผลิต

ทางด้านกฎหมายไทยและต่างประเทศ ทางกฎหมายต่างประเทศให้ความสำคัญมากในเรื่องมาตรฐานต่าง ๆ ของสินค้าที่จะนำมาให้ผู้บริโภคสำหรับใช้บริโภค จะต้องมีการตรวจสอบมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยให้มีการลงทะเบียนผู้ที่จะทำการขายไข่แม้ว่าผู้ขายนั้นจะเป็นผู้ค้าปลีก ต้องมีการลงทะเบียนตรวจสอบมาตรฐาน และยังมีการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการกับรัฐใด ๆ ที่

กำลังพัฒนาทางด้านมาตรฐานเพื่อให้ตรงตามความตกลงด้านสุขภาพ เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยนั้น แม้ว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่จะมีใบอนุญาตให้ทำปศุสัตว์ในการผลิตไข่ แต่การผลิตไข่ไก่ออกมาที่ได้นั้นบ่อยครั้งที่สินค้าที่ผลิตออกมาไม่ได้คุณภาพตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศ เหตุผลเนื่องมาจากการขาดต้นทุน ความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง

จากประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่และคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่ แม้ว่าประเด็นปัญหาเรื่องดังกล่าวจะเป็นประเด็นปัญหาที่ค่อนข้างที่ไม่สอดคล้องเกี่ยวข้องกันในทางตรง แต่ทั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่และคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่มีความสอดคล้องทางอ้อม เนื่องจากประเด็นปัญหาใน 4.1.1 กรณีปัญหาการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่นั้นได้กล่าวไปข้างต้นว่าเกษตรกรรายย่อยไม่ใช่ผู้ที่จะเป็นฝ่ายกำหนดราคาสินค้าได้เอง แม้ว่าสินค้าไก่ไก่นั้นนั้นอาจทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องขาดทุน การประกาศราคาไข่ไก่ที่ออกมาในแต่ละแหล่ง เช่น กรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือสมาชิกในสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่ ราคาไข่ไก่ที่ประกาศออกมามีความผันผวนและแตกต่างกันมากในหลาย ๆ ครั้ง แต่ประเด็นปัญหาในเรื่องการตั้งหรือการกำหนดราคาดังกล่าว มีผลทางอ้อมกับเรื่องคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่ กล่าวคือมาตรฐานไข่ไก่จะสามารถเป็นตัวกำหนดราคาไข่ไก่ได้ เป็นเรื่องทางอ้อมที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยให้มีสินค้าที่อยู่ในระดับทัดเทียม หรือเทียบเท่ากับบริษัทรายใหญ่ และสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นมาได้

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการตัดราคาสินค้าของไข่ไก่ในตลาด

ปัญหาในเรื่องการตัดราคาสินค้าของไข่ไก่ในตลาด ก่อให้เกิดสภาวะทางการแข่งขันทางการค้าอย่างสูงระหว่างเกษตรกรรายย่อยกับบริษัทรายใหญ่ การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งในทางเศรษฐศาสตร์นั้น เป็นการแข่งขันด้านราคาในตลาดระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายในตลาด ถือว่าเป็นการกระทำที่ต้องการกันในตลาด เนื่องจากผู้บริโภคสามารถที่จะหาซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง แต่ท้ายที่สุดแล้วผู้ที่จะได้รับประโยชน์โดยตรงจากสิ่งนี้ก็คือนักธุรกิจรายอื่น ๆ ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายมีการแข่งขันกันในเรื่องราคามากเท่าไร ผู้บริโภคก็จะได้รับประโยชน์มากเท่านั้น การแข่งขันทางการค้าหากมีมากเกินไปจนผู้ที่ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายบางรายมีการตัดราคาสินค้าต่ำกว่าราคาต้นทุนในการผลิตสินค้านั้น ๆ ส่งผลทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่น ๆ ขาดทุนจนไม่สามารถที่จะประกอบธุรกิจของตนต่อไปได้ กรณีการแข่งขันทางการค้าเคยมีข้อร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ตาม

พระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 เรื่องการที่บริษัทรายใหญ่ขายไข่ไก่ต่ำกว่าผู้ค้าในตลาดท้องถิ่น ในปีพ.ศ. 2453 ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้มีข้อเท็จจริงว่า บริษัทยักษ์ใหญ่ครบวงจรและบริษัทในเครือ ในฐานะผู้ผลิตลูกไก่รายใหญ่มีพฤติกรรมเข้าควบคุมตลาดจำหน่ายไข่ไก่สด โดยการจำหน่ายไข่ไก่ในราคาต่ำกว่าผู้ค้ารายอื่นเพื่อทำลายผู้ค้าไข่ไก่ในท้องถิ่น และได้มีผลสรุปเป็นมติของคณะกรรมการว่า ยังมีได้ปรากฏพฤติกรรมหรือพยานหลักฐานว่ามีผู้ประกอบการรายใดมีพฤติกรรมตกลงกัน ข้อเท็จจริงปรากฏว่าราคาที่จำหน่ายแต่ละรายแตกต่างกันตามภาระต้นทุนราคาซื้อขายจริงมีการแข่งขันกันสูง สำหรับการแข่งขันกันในตลาดไข่ไก่ประกอบไปด้วยบริษัทหรือผู้ประกอบการรายใหญ่จำนวนน้อยรายที่กุมส่วนแบ่งตลาดจำนวนมาก ทำให้การผลิตหรือยุทธศาสตร์ทางการตลาดของผู้ผลิตรายใหญ่สามารถส่งผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ในตลาดได้ ในขณะที่เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากมีส่วนแบ่งในตลาดน้อยและเป็นเพียงผู้รับราคาในตลาดไข่ไก่เท่านั้น หรือข้อเท็จจริงในปี พ.ศ. 2544 เกิดปัญหาไข่ไก่ล้นตลาดขึ้นส่งผลทำให้ราคาไข่ไก่มีราคาที่ตกต่ำ โดยได้มีผู้ร้องเรียนไปยังคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่ามีการทุ่มตลาดในตลาดไข่ไก่โดยผู้ประกอบการรายใหญ่ แต่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติไม่สั่งฟ้อง โดยให้เหตุผลว่าไม่พบพฤติกรรมที่เข้าข่ายความผิด เนื่องจากในช่วงเวลาที่มีการร้องเรียนนั้นเป็นช่วงที่มีปริมาณไข่ไก่ล้นตลาด จึงเป็นผลทำให้ราคาไข่ไก่ตกต่ำ และเป็นเหตุให้ในปี พ.ศ. 2555 มีการนำระบบโควต้ามายใช้เพื่อจำกัดปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ เพื่อจำกัดจำนวนไก่สาวและปริมาณไข่ไก่ในตลาด และในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2549 โดยระเบียบดังกล่าวกำหนดให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง คือ คณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า Egg Board โดย Egg Board มีหน้าที่ในการพิจารณาดูแลตลาดไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ทั้งระบบ ในระบบโควตานั้นสำหรับเกษตรกรรายย่อย ซึ่งไม่สามารถนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ได้ด้วยตนเอง ทางเลือกเดียวที่เหลืออยู่คือการซื้อลูกไก่พันธุ์ไข่จากบริษัท หรือในตัวอย่างกรณีของบริษัทเบทาโกรในปี พ.ศ. 2555 ที่ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมทุ่มตลาด การตัดราคาสินค้าโดยการขายไข่ไก่ถูกกว่าเกษตรกรรายย่อย แม้ว่าจะได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า แต่การที่เกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและขายไข่ไก่ ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทางการค้า ก็ยังมีเสมอมาทั้งที่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นทั้งที่มีการร้องเรียน และไม่มีการร้องเรียน โดยสาเหตุการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งนำไปสู่การทุ่มตลาด ทำให้เกษตรกรบางรายอาจต้องปิดกิจการลง เนื่องจากว่าไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทรายใหญ่ได้ อันเนื่องมาจากต้นทุนในการผลิตของเกษตรกรรายย่อยน้อยดังที่กล่าวไว้ใน

ข้างต้นในประเด็นแรกและกรณีที่มีการจำกัดโควตานำเข้าแม่ไก่ที่เกษตรกรรายย่อยจะต้องซื้อแม่พันธุ์จากบริษัทนั้นปัญหาคือเกษตรกรรายย่อยจะต้องซื้ออาหารมาจากบริษัทอีกด้วยซึ่งเป็นเรื่องการแข่งขันทางการค้าเช่นเดียวกัน และในเกษตรกรรายย่อยบางรายไม่สามารถที่จะกักตุนอาหารสำหรับไว้เลี้ยงไก่ไข่ได้ในครั้งละมาก ๆ เนื่องจากเกษตรกรรายย่อยแต่ละรายหรือแต่ละกลุ่มนั้นมีต้นทุนในการจัดหาอาหารเลี้ยงไก่ไข่อย่างจำกัด จึงสามารถเลือกซื้ออาหารที่สามารถเลี้ยงสัตว์ตามที่ออกตามฤดูกาล เช่น ถ้าช่วงใดข้าวโพดออกผลผลิตมา ราคาข้าวโพดก็จะมีราคาที่ต่ำ เกษตรกรรายย่อยก็จะเลือกซื้อข้าวโพดมาเลี้ยงไก่ไข่ หรือหากช่วงใดข้าวโพดมีราคาที่สูงเนื่องจากผลผลิตได้ไม่ดี เกษตรกรก็จะเลือกซื้อสินค้าอื่นเพื่อมาเลี้ยงไก่ไข่นั้นเอง นอกจากนี้เกษตรกรรายย่อยยังมีต้นทุนในค่าอุปกรณ์การเลี้ยง การบำรุงและรักษา เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงเรือน เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรรายย่อยจะมีต้นทุนที่ไม่สามารถผลิตสินค้าออกมาเพื่อให้แข่งขันกับบริษัทใหญ่ได้

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 นั้นอธิบายถึงคำนิยามต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับประเด็นปัญหาดังกล่าว เช่น ในคำนิยามคำว่า ธุรกิจ คือ กิจการอันดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางการค้าในทางเกษตรกรรม ผู้ประกอบธุรกิจ หมายความว่า ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเพื่อจำหน่าย หรือประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายเกินกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดดังกล่าว มักจะเป็นบริษัทรายใหญ่ในประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปและมียอดการขายในปีที่ผ่านมาตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาท เป็นต้น ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้มีการกำหนดลักษณะการกระทำที่กฎหมายห้าม เช่น การกำหนดราคาขายอย่างไม่เป็นธรรม การกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น การกระทำที่เป็นการผูกขาดทางการค้า เป็นต้น

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าในต่างประเทศ รัฐบัญญัติต่อต้านการผูกขาด ค.ศ. 1890 ของสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่บัญญัติกฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจของกิจการขนาดใหญ่ ที่ได้ใช้อำนาจเหนือตลาดตามอำเภอใจ ผูกขาดสินค้าในตลาด โดยการผูกขาดทางการค้า การพยายามที่จะผูกขาดทางการค้า หรือร่วมกันสมคบคิดกันเพื่อผูกขาดทางการค้า ถือเป็นความผิดทางอาญา โดยมาตรา 2 มีการกำหนดว่าบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการผูกขาดใช้กับพฤติกรรมการตัดราคาสินค้าของบริษัทที่มีอำนาจเหนือตลาด สำหรับกฎหมายต่อมากฎหมายที่เกี่ยวกับต่อต้านการผูกขาดของสหรัฐอเมริกา (The Clayton Act 1914) จะเป็นบทบัญญัติในการเลือกปฏิบัติในด้านราคาการแบ่งแยกราคา จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายสำหรับบุคคลที่ประกอบการค้าการพาณิชย์

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกปฏิบัติ เช่น การตัดราคา ในระดับท้องถิ่น ถือว่าเป็นการทุจริต ทางสหภาพยุโรปนั้น ก็ได้มีสนธิสัญญาอูซีเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง โดยบริษัทที่มีอำนาจเหนือตลาด จะถูกลงโทษจากพฤติกรรมที่ตัดราคาสินค้า ตามที่ศาลยุติธรรมสหภาพยุโรป ทางประเทศที่เป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรอย่างประเทศญี่ปุ่น ในพระราชบัญญัติการต่อต้านการผูกขาดของประเทศญี่ปุ่น ได้มีการให้คำนิยามเอาไว้ในเรื่องของการแข่งขัน การผูกขาด หรือ สถานการณ์ผูกขาดไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติดังกล่าวว่า

จากการที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิเคราะห์เมื่อพิจารณาการกระทำผิดตามมาตรา 50 จะต้องพิจารณาองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ กล่าวคือ หนึ่งจะต้องเป็นผู้ซึ่งประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาด และสองบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในข้อแรกจะต้องมีการกระทำที่มีลักษณะต้องห้ามตามในอนุย่อในมาตรา 50 อย่างที่ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ไปนั้น ว่าผู้ที่มีอำนาจเหนือตลาดคือใคร ต่อมาการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่ผิดตามอนุมาตราในมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัตินี้ การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง โดยการพิจารณาองค์ประกอบของเรื่องนี้จะถือเป็นความผิดตามมาตรา 50 แต่การบังคับใช้ตามมาตรานี้ยังคงต้องพิจารณาในเรื่องที่ว่า การกระทำอาจจะไม่ถือว่าเป็นการทำความผิดเสมอไปหากมีเหตุผลในทางธุรกิจ ทางเศรษฐศาสตร์ หรืออื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด การพิจารณาดังกล่าวจะนำหลักการและเหตุผลทางกฎหมายใดมาวินิจฉัย ในเมื่อกรณีการแข่งขันทางการค้า การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งและนำไปสู่การทุ่มตลาดยังคงมีอยู่ การตีความกฎหมายการแข่งขันทางการค้าการกระทำใดถือเป็นการพิจารณาว่าเป็นการแข่งขันทางการค้า เมื่อมีข้อร้องเรียนออกมาในแต่ละครั้งการพิจารณาของกรมการค้าภายในจะมีความเห็นว่ายังไม่เห็นความผิดได้ชัดเจน หรือหลักฐานในการพิจารณาไม่เพียงพอ การตีความตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องอาศัยการตีความที่เป็นเหตุผลในทางธุรกิจ ทางเศรษฐศาสตร์ การนำปัจจัยสภาพการแข่งขันของตลาดมาเป็นหลักเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณามาพิจารณา ซึ่งทางกฎหมายไทยตามพระราชบัญญัตินี้ได้มีการระบุโทษทางอาญาไว้ด้วย ซึ่งโทษทางอาญาจะต้องมีความโดยเคร่งครัด และเมื่อตีความนั้น ก็ไม่ได้มีการระบุเรื่องของการตัดราคาไว้เหมือนชัดเจนดังเช่นกฎหมายต่างประเทศที่มีการระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า ในเรื่องของการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง ระบุในเรื่องของการแข่งขัน สถานการณ์ในการผูกขาด เป็นต้น ผู้ศึกษาจึงวิเคราะห์แล้วเห็นว่าควรที่จะกำหนดถ้อยความความหมายให้มีความชัดเจนถึงกรณีที่เป็นการแข่งขันทางการค้า

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับสินค้าและบริการควบคุม

ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ไข้ไปถือเป็นรายการสินค้าและบริการควบคุม และถือเป็นสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลและยังไม่มีมาตรการทางกฎหมาย ดังข้อเท็จจริงตามตารางดังนี้

รายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการวันที่ 22 มกราคม 2561

ลำดับ	หมวดและรายการ	ลำดับ	หมวดและรายการ
	หมวดอาหาร		หมวดปัจจัยทางการเกษตร
1	กระเทียม	28	เครื่องสูบน้ำ
2	ไข้ไก่***	29	ปุ๋ย
3	ครีมเทียมข้นหวาน นมข้น	30	ยาป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือโรคพืช
4	ทุเรียน	31	รถเกี่ยวข้าว
5	นมผง ผลิตภัณฑ์นมพร้อมบริโภคชนิดเหลว	32	รถไถนา
6	ไม่รวมถึงนมเปรี้ยว	33	หัวอาหารสัตว์อาหารสัตว์
7	น้ำตาลทราย		หมวดวัสดุก่อสร้าง
8	น้ำมัน และ ไขมันที่ได้จากพืชหรือสัตว์	34	ท่อพีวีซี
9	ทั้งที่บริโภคได้หรือไม่ได้	35	ปูนซีเมนต์
10	แป้งสาลี	36	สายไฟฟ้า
11	มังคุด	37	เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ เหล็กแผ่น
12	ลำไย		เหล็กเส้น
13	สุกร เนื้อสุกร		หมวดกระดาษและผลิตภัณฑ์
14	อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะผนึก	38	กระดาษทำลูกฟูก กระดาษเหนียว
15	อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท	39	กระดาษพิมพ์และเขียน
16	หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค	40	เยื่อกระดาษ
	กระดาษชำระ กระดาษเช็ดหน้า		หมวดผลิตภัณฑ์ขนส่ง
	แชมพู	41	แบตเตอรี่รถยนต์
	น้ำยาปรับผ้านุ่ม		

ลำดับ	หมวดและรายการ	ลำดับ	หมวดและรายการ
17	ผงซักฟอก น้ำยาซักฟอก	42	ยางรถจักรยานยนต์ ยางรถยนต์
18	ผลิตภัณฑ์ล้างจาน	43	รถจักรยานยนต์รถยนต์นั่ง รถยนต์ บรรทุก
19	ผ้าอนามัย		
20	ผ้าอ้อมสำเร็จรูปเด็กและผู้ใหญ่		หมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม
21	สบู่ก้อน สบู่เหลว	44	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว
	หมวดสินค้าเกษตรที่สำคัญ	45	น้ำมันเชื้อเพลิง
22	ข้าวเปลือก ข้าวสาร	46	เม็ดพลาสติก
23	ข้าวสาลี		หมวดยารักษาโรค
24	ข้าวโพด	47	ยารักษาโรค
25	ผลปาล์มน้ำมัน		หมวดอื่นๆ
26	มันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์	48	เครื่องแบบนักเรียน
27	ยางพารา ได้แก่ น้ำยางสด ยางก้อน เศษ ยาง น้ำยางข้น ยางแผ่น ยางแท่ง ยางเครพ		หมวดบริการ
		49	การให้สิทธิในการเผยแพร่งานลิขสิทธิ์ เพลงเพื่อการค้า
		50	บริการขนส่งสินค้าสำหรับธุรกิจ ออนไลน์
		51	บริการทางการเกษตร
		52	บริการรับชำระเงิน ณ จุดบริการ
		53	บริการให้เช่าสถานที่เก็บสินค้า

หมายเหตุ สินค้าและบริการควบคุมไข่มุกอยู่ในหมวดอาหาร ในลำดับที่ 2

รายการสินค้าและบริการควบคุมที่ติดตามดูแลในปีพ.ศ. 2561 โดยสามารถแบ่งได้ 3
กลุ่ม ดังนี้

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย
มกราคม	1. น้ำตาลทราย 2. น้ำมันพืช 3. นมผง 4. นมสด . . 18. ข้าวสาลี	<u>19. ไข่ไก่</u> 20. สุกรชำแหละ 21. ข้าวสารบรรจุถุง 22. อาหารปรุงสำเร็จ 23. สบู่/สบู่เหลว 24. อาหารสัตว์ 25. น้ำทันเบนซิน 26. น้ำมันดีเซล 27. เหล็กแผ่นรีดร้อน 28. กระเช้าของขวัญ	1. พวงซั๊กฟอก 2. สายไฟฟ้า	3. ไม้สัด . . 10. คอนกรีตบล็อก	1. ครีมหีม 2. นมข้นหวาน . . 18. เครื่องสูบน้ำ	19. ไข่เป็ด . . 132. เครื่องกรองน้ำ

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย
กุมภาพันธ์	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม	<u>18.ไข่ไก่</u> . . 25.อาหารสัตว์	1.อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะฉนวน . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 10.เครื่องแบบนักเรียน	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียมข้นหวาน . . 20.เครื่องสูบน้ำ	21.ไข่เป็ด . . 135. กระเช้าของขวัญ
มีนาคม	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม	<u>18.ไข่ไก่</u> . . 25.อาหารสัตว์	1.อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะฉนวน . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 10.เครื่องแบบนักเรียน	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียมข้นหวาน . . 20.เครื่องสูบน้ำ	21.ไข่เป็ด . . 133. กระเช้าของขวัญ
เมษายน	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็ก	<u>18.ไข่ไก่</u> . . 27.รองเท้านักเรียน	1.อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะฉนวน . .	9.ไก่สด . . 11.ยาสีฟัน	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียมข้นหวาน . .	19.ไข่เป็ด . .

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย
	แผ่นเคลือบโครเมียม		6.สายไฟฟ้า		18.เครื่องสูบน้ำ	132. กระเช้าของขั้วญ
พฤษภาคม	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม	<u>18.ไข่ไก่</u> . . 27.รองเท้านักเรียน/ถุงเท้านักเรียน	1.อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะพนิค . . 6.สายไฟฟ้า	9.ไก่สด . . 11.ยาสีฟัน	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียมข้นหวาน . . 18.เครื่องสูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132. กระเช้าของขั้วญ
มิถุนายน	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . . 17.เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม	<u>18.ไข่ไก่</u> . . 27.รองเท้านักเรียน/ถุงเท้านักเรียน	1.อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุภาชนะพนิค . . 8.สายไฟฟ้า	9.ไก่สด . . 11.ยาสีฟัน	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียมข้นหวาน . . 18.เครื่องสูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 132. กระเช้าของขั้วญ
กรกฎาคม	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช	<u>18.ไข่ไก่</u> . .	1.อาหารกึ่งสำเร็จรูปบรรจุ	9.ไก่สด . .	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียม	19.ไข่เป็ด . .

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย
	. . 17.เหล็กแผ่นเคลือบโครเมียม	25.อาหารสัตว์	ภาษาชนเผ่า . 8.สายไฟฟ้า	11.ยาสีฟัน	ชั้นหวาน . 18.เครื่องสูบน้ำ	. 132. กระเช้าของขวัญ
สิงหาคม	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . 19.อาหารในภาชนะที่ปิดสนิท	<u>20.ไข่ไก่</u> . 27.อาหารสัตว์	1.แชมพู . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . 11.รองเท้านักเรียน/ถุงเท้านักเรียน	1.นมชั้นหวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . 18.เครื่องสูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . 132. กระเช้าของขวัญ
กันยายน	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . 19.อาหารในภาชนะที่ปิดสนิท	<u>20.ไข่ไก่</u> . 27.อาหารสัตว์	1.แชมพู . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . 9.ยาสีฟัน	1.นมชั้นหวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . 18.เครื่องสูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . 134. รองเท้านักเรียน/ถุงเท้านักเรียน

เดือน	มาตรการ Sensitive List (SL)		มาตรการ Priority Watch List (PWL)		มาตรการ Watch List (WL)	
	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมมีมาตรการทางกฎหมาย	สินค้าควบคุมไม่มีมาตรการทางกฎหมาย
ตุลาคม	1.น้ำตาลทราย 2.น้ำมันพืช . . 19.อาหารในภาชนะที่ปิดสนิท	<u>20.ไข่ไก่</u> 21.สุกรชำแหละ 22.อาหารปรุงสำเร็จ 23.ข้าวสารบรรจุถุง 24.เหล็กแผ่นรีดร้อน 25.น้ำมันเบนซิน 26.น้ำมันดีเซล 27.อาหารสัตว์	1.แชมพู . . 6.สายไฟฟ้า	7.ไก่สด . . 10.กะทิบรรจุภาชนะปิดผนึก	1.นมข้นหวาน 2.ครีมเทียม ชั้นหวาน . . 18.เครื่องสูบน้ำ	19.ไข่เป็ด . . 133. รองเท้านักเรียน/ ถุงเท้านักเรียน

รายการสินค้าและบริการควบคุม หมายถึง รายการสินค้าที่แจ้งไว้กับกระทรวงพาณิชย์ โครงสร้างราคาสินค้าอยู่ในการดูแลของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยหลักเกณฑ์สินค้าควบคุมคือ เป็นสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพ สินค้าที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตต่อเนื่อง สินค้าที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตต่อเนื่อง เป็นสินค้าที่มีเทคนิคการผลิตและการลงทุนสูง ส่งผลให้ผู้ผลิตรายใหม่เข้าสู่ตลาดได้ค่อนข้างยาก เป็นสินค้าที่มีความเคลื่อนไหวด้านราคาบ่อยครั้งหรือขึ้นผิดปกติ และปริมาณ

ขาดแคลนในบางครั้ง หรือเป็นสินค้าที่มีความเชื่อมโยงและได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาในตลาดโลกมาก

สินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลจะแบ่ง 3 ประเภท คือ 1.มาตรการ Sensitive List (SL) 2. มาตรการ Priority Watch List (PWL) และ 3. มาตรการ Watch List (WL)

สินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลตามมาตรการ Sensitive List (SL) หมายความว่า เป็นสินค้าและบริการที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ ติดตามราคาและภาวะทั้งในประเทศ และต่างประเทศเป็นประจำทุกวัน พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการตรวจสอบราคาจำหน่ายเข้มงวดและต่อเนื่อง ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลตามมาตรการดังกล่าว หากเกิดภาวะวิกฤตอาจกำหนดมาตรการเพิ่มเติม คือ 1. กำหนดรายการสินค้าและบริการควบคุมเพิ่มเติม 2. ควบคุมราคาจำหน่ายอย่างเข้มงวด 3. กำหนดให้มีการปันส่วนสินค้า 4. จัดหาสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ และจัดระบบการจำหน่าย ให้มีสินค้าเพียงพอกับความต้องการ

สินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลตามมาตรการ Priority Watch List (PWL) เป็นสินค้าที่ติดตาม ภาวะและสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยให้เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ ตรวจสอบราคาจำหน่ายและหากเกิดภาวะวิกฤตอาจกำหนดมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

1. เชื่อมโยงให้ผู้จำหน่ายปลีกรับสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย
2. จัดระบบการผลิตและจำหน่ายสินค้า รวมถึงสินค้าที่เป็นปัจจัยการผลิต
3. ป้องกันมิให้เกิดการกักตุนสินค้า

สินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลตามมาตรการ Watch List (WL) ในภาวะปกติ ได้กำหนดมาตรการในการกำกับดูแล ดังนี้ 1. ติดตามภาวะราคาและสถานการณ์สินค้าและบริการเป็นประจำทุกปีกรห์ รวมทั้งตรวจสอบและกำกับดูแลมิให้มีการฉวยโอกาสเอาเปรียบผู้บริโภค โดยสำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ 2. เปิดสายด่วน 1569 ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภค

โดยสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลในทุก ๆ มาตรการจะสามารถแบ่งเป็นสินค้าควบคุมที่มีมาตรการทางกฎหมาย และสินค้าควบคุมที่ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมาย ในกรณีที่เป็นสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลที่มีมาตรการทางกฎหมาย จะมีมาตรการ เช่น 1. กำหนดราคาจำหน่ายสินค้าสูงสุด 2. ขออนุญาตเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า 3. แจ้งราคาให้ทราบล่วงหน้าก่อนการเปลี่ยนแปลง 4. แจ้งราคาสินค้าเป็นประจำทุกเดือน 5. การให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ จัดทำบัญชีคุมสินค้า ควบคุมการขนย้าย

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 4 ไข้ไข้ถือเป็นสินค้า เนื่องจากเป็นว่า สิ่งของที่อาจใช้ในการอุปโภคหรือบริโภค มีความหมายตรงตามคำนิยามคำว่าจำหน่ายและผลิตตามมาตรานี้หมายถึงมีการขาย แลกเปลี่ยน ให้ แจกแจก ซึ่งสินค้าให้แก่บุคคลอื่นคือผู้บริโภค หรือผู้ซื้อเพื่อไปจำหน่ายต่อ ไข้ไข้ไข้ระหว่างทางที่จะมาถึงผู้บริโภคจำเป็นต้องเป็นกระบวนการของการผลิต กล่าวคือ ได้มีการผสมพันธุ์ไข้ไข้ เมื่อไข้ไข้ออกมาแล้วนั้นจะมีการคัดเลือกแบ่ง และบรรจุไข้ไข้เพื่อทำการจำหน่ายต่อผู้บริโภคหรือผู้ค้ารายอื่นต่อไป ตามพระราชบัญญัตินี้ได้มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นรองประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการมีอำนาจหน้าที่ประกาศกำหนดให้สินค้าหรือบริการใดเป็นสินค้าหรือบริการควบคุม กำหนดมาตรการที่ใช้สำหรับสินค้าหรือบริการควบคุม กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกินสมควร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศพระราชบัญญัติการควบคุมราคา(Price Control Act 1964) ผู้ควบคุม หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจควบคุมราคาโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเป็นผู้แต่งตั้ง มีอำนาจในการกำหนดราคาสูงสุดที่อาจขายสินค้า แก้ไขปัญหาราคาหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ โดยราคาหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่ได้รับการแก้ไขอาจแตกต่างกันไปตามประเภทปริมาณหรือคุณภาพของสินค้าหรือบริการ ประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา(United State Code) หัวข้อย่อยที่ 3 การรายงานการควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์นม (มาตรา 1637 ถึง 1637บี) เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ คือ การสร้างโปรแกรมสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดของผลิตภัณฑ์นมให้กำหนดรายงานสำหรับผลิตภัณฑ์นม โดยให้ข้อมูลที่สามารถเข้าใจได้อย่างง่ายจากผู้ผลิตและผู้ร่วมตลาดอื่น รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับราคาปริมาณขาย และสินค้าคงคลังของผลิตภัณฑ์นม การปรับปรุงราคาและบริการของกรมเกษตร รายงานการจัดหา และส่งเสริมให้การแข่งขันในตลาดให้ผลิตภัณฑ์นม โดยในรายงานบังคับสำหรับผลิตภัณฑ์นม กระทรวงเกษตรต้องจัดโปรแกรมรายงานบังคับสำหรับผลิตภัณฑ์นมมีการให้ข้อมูลการตลาดที่ตรงเวลาถูกต้องและเชื่อถือได้ ส่งเสริมการแข่งขันในอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้ผู้ผลิตแต่ละรายรายงานข้อมูลกระทรวงเกษตร เกี่ยวกับราคาปริมาณของผลิตภัณฑ์นมที่ผลิตโดยผู้ผลิต

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และพิจารณาทางด้านกฎหมายไทยและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าตามประกาศรายการสินค้าและบริการควบคุม ไข่ไก่ถือเป็นสินค้าควบคุม กล่าวคือ เป็นสินค้าที่แจ้งไว้กับกระทรวงพาณิชย์ โครงสร้างราคาสินค้าอยู่ในการดูแลของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นสินค้าที่จะถูกจัดว่าเป็นสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพ และเป็นสินค้าที่มีความเคลื่อนไหวด้านราคาบ่อยครั้งหรือขึ้นผิดปกติ จะเห็นได้จากราคาไข่ไก่ที่มีความผันผวนมาก ซึ่งในบางครั้งจะมีการผันผวนวันต่อวัน และปริมาณขาดแคลนในบางครั้ง โดยไข่ไก่ถือเป็นสินค้าควบคุมที่มีการติดตามดูแลตามมาตรการ Sensitive List (SL) หมายความว่า เป็นสินค้าและบริการที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ ติดตามราคาและภาวะทั้งในประเทศ และต่างประเทศเป็นประจำทุกวัน พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการตรวจสอบราคาจำหน่ายเข้มงวดและต่อเนื่อง ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลตามมาตรการดังกล่าว หากเกิดภาวะวิกฤตอาจกำหนดมาตรการเพิ่มเติม เช่น กำหนดรายการสินค้าและบริการควบคุมเพิ่มเติม ควบคุมราคาจำหน่ายอย่างเข้มงวด กำหนดให้มีการปันส่วนสินค้า จัดหาสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ และจัดระบบการจำหน่าย ให้มีสินค้าเพียงพอกับความต้องการ โดยการมาตรการทุกมาตรการสำหรับสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลจะแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ หนึ่งสินค้าควบคุมที่มีมาตรการทางกฎหมายจากการประกาศสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลประจำเดือนมกราคม 2561 – เดือนตุลาคม 2561 ได้แก่ น้ำตาลทราย น้ำมันพืช นมผง นมสด ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวสาลี เป็นต้น โดยสินค้าควบคุมที่ติดตามดูแลและในประเภทที่มีมาตรการทางกฎหมายนั้น จะทำได้โดย 1. กำหนดราคาจำหน่ายสินค้าสูงสุด 2. ขออนุญาตเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า 3. แจ้งราคาให้ทราบล่วงหน้าก่อนการเปลี่ยนแปลง 4. แจ้งราคาสินค้าเป็นประจำทุกเดือน 5. การให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ จัดทำบัญชีคุมสินค้า ควบคุมการขนย้าย และสองสินค้าไม่มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย ได้แก่ ไข่ไก่ สุกร ช้างและ อาหารสัตว์ น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล เป็นต้น โดยตามความเห็นของผู้ศึกษาเห็นว่าการที่ไข่ไก่เป็นสินค้าควบคุมที่อยู่ในการดูแลตามมาตรการ Sensitive List (SL) ที่ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายเนื่องจากไข่ไก่เป็นสินค้าที่มีอายุจำกัดเนื่องจากเป็นอาหารสด มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ โดยมีการผันผวนมากในหลาย ๆ ครั้งที่ประกาศราคา และในบางครั้งมีการผันผวนในเรื่องการมีอยู่ล้นตลาด นั่นเอง และเมื่อพิจารณากฎหมายต่างประเทศนั้น ในต่างประเทศผลิตภัณฑ์นมถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญมาก โดยในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกาได้มีการจัดทำเป็นรายงานการควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์นม โดยความร่วมมือของผู้ผลิต ผู้ร่วมตลาดข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่

เกี่ยวกับราคา ปริมาณขาย และสินค้าคงคลังของผลิตภัณฑ์นม เพื่อเป็นการควบคุมดูแลการตลาด
ของผลิตภัณฑ์นม

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยเหล่านั้นสามารถดำรงธุรกิจของตนเองให้มีอยู่เทียบเท่า หรือทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ โดยจากการที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอสรุปสาระสำคัญและนำเสนอข้อเสนอแนะ และแนวทางในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ดังต่อไปนี้

5.1 บทสรุป

ผลผลิตทางการเกษตรที่ออกมารูปแบบผลผลิตซึ่งได้มาจากการปศุสัตว์ทั้งหมด ไข่ไก่เป็นสินค้าซึ่งมีความจำเป็นมากในการเลือกซื้อและมีไว้เพื่อการบริโภคของผู้บริโภคเป็นลำดับแรก ๆ เหตุผลเนื่องจากไข่ไก่เป็นสินค้าที่หาซื้อได้โดยง่าย และมีราคาค่อนข้างต่ำมากเมื่อเทียบกับสินค้าอื่น ๆ เป็นสินค้าที่ประชาชนหรือผู้บริโภคทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ง่าย นอกจากนี้ไข่ไก่อังสามารถนำไปแปรรูปเป็นอาหารอื่น ๆ ได้หลากหลายรูปแบบทั้งแบบของคาว เช่น ไข่ดาว ไข่เจียว ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น และในรูปแบบของหวาน หรือสามารถนำมาใช้เป็นส่วนผสมต่าง ๆ ของอาหารได้หลากหลายอีกด้วย เช่น การนำไปใช้เป็นส่วนผสมในการทำขนมต่าง ๆ หรือการนำมาใช้ทำเป็นเครื่องปรุง เช่น มายองเนส (Mayonnaise) น้ำสลัดผักหรือน้ำสลัดผลไม้ เป็นต้น อีกทั้งไข่ไก่อังมีโปรตีนที่มีคุณภาพดีที่สุด คือ เป็นโปรตีนที่สมบูรณ์มีประสิทธิภาพในการดูดซึมได้ในระดับที่สูงกว่าโปรตีนชนิดอื่น และยังให้วิตามินและแร่ธาตุที่สำคัญมีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส วิตามินเอ วิตามินบี1, บี2, บี3, บี6 และบี12 ธาตุเหล็ก เป็นต้น และยังได้มีการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา (North Carolina) สหรัฐอเมริกาให้ผู้บริโภคบริโภคไข่ไก่ทุกวัน เพราะไข่ไก่เป็นแหล่งของสารอาหารที่มีราคาถูกมาก มีสารโคลีน (Choline) ที่มีมากในไข่แดงซึ่งช่วยให้ระบบเซลล์สื่อสารทำงานได้ดี ช่วยเรื่องความจำ ผู้บริโภควัยเด็กสามารถบริโภคไข่ไก่สม่ำเสมอไม่ต้องกังวลในเรื่องของคอเรสเตอรอล (Cholesterol) และสำหรับผู้ใหญ่หรือวัยทำงานที่มีสุขภาพปกติสามารถบริโภคไข่ไก่ได้ 3 ถึง 4 ฟองต่อสัปดาห์ หรือในกรณีผู้ป่วยที่เป็นความดัน

โลหิตสูง เบาหวาน ไขมันในเลือดสูงควรบริโภคไข่ไก่หนึ่งฟองต่อสัปดาห์ สำหรับผู้ที่เป็นกังวลในเรื่องของคอเรสเตอรอล (Cholesterol) สามารถรับประทานเฉพาะไข่ขาวซึ่งภายในไข่ขาวจะไม่มีคอเรสเตอรอล (Cholesterol)

ถึงแม้ว่าไข่ไก่จะเป็นสินค้าที่หลายครัวเรือนนิยมเลือกมาใช้ในการบริโภค สามารถหาซื้อได้โดยง่ายดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น แต่แท้จริงแล้วเบื้องหลังในเรื่องของกระบวนการผลิตจนถึงขั้นตอนการจำหน่ายไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อย กลับมีปัญหาที่ทำให้เกษตรกรรายย่อยเหล่านั้นต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ หลายด้าน เป็นผลทำให้เกษตรกรรายย่อยในบางรายหรือบางกลุ่มอาจต้องขาดทุน และอาจถึงขั้นปิดกิจการของตนเองหรือครอบครัวไปแล้วหลายราย เกษตรกรรายย่อยต้องเผชิญกับภาระค่าใช้จ่ายตั้งแต่ก่อนกระบวนการผลิตไข่ไก่ ต้นทุนต่าง ๆ เช่น ค่าอาหาร ค่ายารักษาโรค ค่าโรงเรือน ค่ายาบำรุง เป็นต้น โดยผู้ศึกษาสามารถแบ่งเป็นประเด็นทางกฎหมายที่ทำการศึกษาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาในการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาไข่ไก่ ที่ผ่านมากเกษตรกรรายย่อยมิใช่ผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดราคาไข่ไก่ที่ออกมาให้แต่ละครั้งได้เอง โดยที่การจำหน่ายไข่ไก่แต่ละครั้งจะมีราคาไข่ไก่ที่มีความผันผวน แต่ครั้งที่มีมีการประกาศราคาไข่ไก่ออกมานั้น จะมีทั้งการประกาศออกมาจากสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่ กรมการค้าภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือจะเป็นบริษัทรายใหญ่ที่มีอำนาจการต่อรองทางด้านราคาสินค้าที่สูง ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้บริโภค อีกทั้งที่ผ่านมากการประกาศราคาที่ขึ้น หรือลงของราคาไข่ไก่สามารถที่จะเป็นตัวชี้วัดสภาพเศรษฐกิจของประเทศ และทำให้บรรดารัฐบาลแต่ละสมัยใช้ประเด็นในเรื่องการกำหนดหรือการตั้งราคาของไข่ไก่ เป็นเครื่องมือเพื่อให้มีผลต่อคะแนนความนิยมในแต่ละรัฐบาลแต่ละสมัย โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติราคา ค.ศ. 1974 แห่งสหราชอาณาจักร กฎหมายที่เกี่ยวข้องของสหรัฐอเมริกา เช่น กฎหมายการกำหนดราคาขายปลีกและระเบียบสหรัฐอเมริกา 2009 รับัญญัติอิโรนาแก้ไขใหม่หลักเกณฑ์ทางธุรกิจและวิชาชีพรัฐแคลิฟอร์เนีย กฎหมายสหรัฐอเมริกา หัวข้อที่ 7 การเกษตร มาตรา 602 การประกาศนโยบาย การกำหนดระยะเวลาการกำหนดราคา มาตรฐานการตลาด พบว่าการกำหนดหรือการตั้งราคาไข่ไก่จะไม่มีมีการประกาศราคาที่เป็นส่วนกลางหรือองค์กรกลางเป็นผู้กำหนด ทั้งที่ไข่ไก่เป็นเรื่องใกล้ตัวมากและเกษตรกรรับผลกระทบโดยตรงนี้ การกำหนดราคาของสินค้าใด ๆ ที่เป็นของสด มีอายุจำกัดรวมทั้งไข่ไก่จึงควรที่จะมีองค์กรกลางในการกำหนดราคาสินค้า เพื่อที่องค์กรกลางนั้นสามารถกำหนดมาตรฐานกลาง สำหรับการกำหนดราคาจำหน่ายสินค้า

สดและมีอายุจำกัดต่อไป และปัญหาในเรื่องของคุณภาพไข่ไก่ที่ผลิตออกมาของเกษตรกรรายย่อย ผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ ในเรื่องคุณภาพไข่ไก่ที่ได้ออกมานั้นจะมีคุณภาพที่ต่ำกว่ามาตรฐานตามที่ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด เช่น ในเรื่องคุณภาพของน้ำหนักไข่ไก่ มีคุณภาพที่ต่ำกว่ามาตรฐานตามที่ประกาศกำหนดไว้อยู่ที่ประมาณหนึ่งถึงสองกรัมต่อฟอง และในบางครั้งมีปนมาในหนึ่งแผงมากกว่าสองฟอง ซึ่งเกินกว่าที่ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดไว้ในเรื่องคุณภาพไข่ไก่ โดยเหตุที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจากการที่เกษตรกรรายย่อยไม่มีต้นทุนมากพอที่จะหาอาหาร ยารักษาโรค หรือสิ่งบำรุง ไข่ไก่ให้ได้ผลผลิตออกมาสม่ำเสมอ กล่าวคือ ในช่วงเวลา ราคาของข้าวโพดมีราคาต่ำ เกษตรกรรายย่อยก็จะนำข้าวโพดมาเลี้ยงไข่ไก่ แต่ในช่วงเวลาใดที่ราคาข้าวโพดมีราคาที่สูงช่วงนั้นเกษตรกรรายย่อยก็จะเปลี่ยนอาหารสำหรับเลี้ยงไข่ไก่เป็นอย่างอื่น เช่น รำ ผัก แกลบ เป็นต้น หรือในคุณลักษณะภายนอกไข่ไก่ของเกษตรกรรายย่อยจะมีลักษณะเปลือกที่บางกว่าไข่ไก่ของทางบริษัททำให้ไข่ไก่ที่ออกมามีอายุที่สั้นกว่า โดยทำการศึกษาพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ราชบัญญัติการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ไข่ กฎหมายไข่ของจอร์เจียและระเบียบ ราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ไข่และไข่ของรัฐอิลลินอยส์ ของสหรัฐอเมริกา ความตกลงด้านสุขภาพและอนามัยพืช ขององค์การการค้าโลก พบว่า ในทางกฎหมายต่างประเทศ จะให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้าเป็นอย่างมาก มีการเผยแพร่ความรู้ มีการลงทะเบียนสำหรับผู้ที่ทำการค้าไข่ไก่หากไม่มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ไข่ไก่นั้นก็จะไม่ได้ทำการจำหน่าย แม้ว่าประเด็นปัญหาเรื่องดังกล่าวจะเป็นประเด็นปัญหาที่ค่อนข้างที่ไม่สอดคล้องเกี่ยวข้องกันโดยตรง แต่ทั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาของไข่ไก่และคุณภาพมาตรฐานไข่ไก่มีความสอดคล้องทางอ้อม กล่าวคือมาตรฐานไข่ไก่จะสามารถเป็นตัวกำหนดราคาไข่ไก่ได้ เป็นเรื่องทางอ้อมที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยให้มีสินค้าที่อยู่ในระดับทัดเทียม หรือเทียบเท่ากับบริษัทรายใหญ่ และสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นมาได้ จึงเป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาเสนอแนะต่อไปในประเด็นนี้

ประเด็นปัญหาในเรื่องการตัดราคาไข่ไก่เพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การทุ่มตลาด ที่นำไปสู่การแข่งขันกันทางการค้า ในประเด็นปัญหานี้ ผู้ศึกษาพบปัญหาที่เกี่ยวข้องที่เป็นข้อร้องเรียนต่อคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ในปีพ.ศ. 2543 เรื่องบริษัทรายใหญ่ขายไข่ไก่ต่ำกว่าผู้ค้าในตลาดท้องถิ่น และได้มีผลสรุปเป็นมติของคณะกรรมการว่า ยังมีได้ปรากฏพฤติกรรมหรือพยานหลักฐานว่ามีผู้ประกอบการรายใดมีพฤติกรรมตกลงกัน ข้อเท็จจริงปรากฏว่าราคาที่จำหน่ายแต่ละรายแตกต่างกันตามภาระต้นทุนราคา ซึ่งขายจริงมีการแข่งขันกันสูง สำหรับการแข่งขันกันใน

ตลาดไข่ไก่ประกอบไปด้วยบริษัทหรือผู้ประกอบการรายใหญ่จำนวนมากมีรายที่กุมส่วนแบ่งตลาดจำนวนมาก ทำให้การผลิตหรือยุทธศาสตร์ทางการตลาดของผู้ผลิตรายใหญ่สามารถส่งผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ในตลาดได้ ในขณะที่เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากมีส่วนแบ่งในตลาดน้อยและเป็นเพียงผู้รับราคาในตลาดไข่ไก่เท่านั้น หรือข้อเท็จจริงในปี พ.ศ. 2544 เกิดปัญหาไข่ไก่ล้นตลาดขึ้นส่งผลทำให้ราคาไข่ไก่มีราคาที่ตกต่ำ เป็นเหตุให้ในปี พ.ศ. 2555 มีการนำระบบโควต้ามาใช้เพื่อจำกัดปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ เพื่อจำกัดจำนวนไก่สาวและปริมาณไข่ไก่ในตลาด เป็นเหตุให้ในปี พ.ศ. 2555 มีการนำระบบโควต้ามาใช้เพื่อจำกัดปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ เพื่อจำกัดจำนวนไก่สาวและปริมาณไข่ไก่ในตลาด หรือกรณีการแข่งขันทางการค้า ในตัวอย่างกรณีของบริษัทเบทาโกรในปี พ.ศ. 2555 ที่ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมทุบตลาด จะเห็นได้ว่าปัญหาในเรื่องการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งในตลาด การทุบตลาด นำไปสู่การแข่งขันทางการค้า และก็ได้มีปัญหาลักษณะนี้ออกมาให้พบเห็นเสมอ ๆ จนกระทั่ง เมื่อกลางปีพ.ศ. 2561 คณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ขออำนาจเบ็ดเสร็จจัดการทุบตลาด จึงเป็นปัญหาที่ต้องทำการพิจารณาว่ากรณีใดบ้างถือว่าเป็นการเข้าข่ายกรณีการแข่งขันทางการค้า โดยทำการศึกษาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ข้อร้องเรียนจากคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า สนธิสัญญาอียูซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (predatory pricing) ของสหภาพยุโรป รัฐบัญญัติต่อต้านการผูกขาด ค.ศ. 1890 ของสหรัฐอเมริกา พระราชบัญญัติต่อต้านการผูกขาดของประเทศญี่ปุ่น พบว่าในแต่ละประเทศที่กล่าวมานั้น มีการระบุไว้ในรัฐบัญญัติ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า ในเรื่องของการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง ระบุในเรื่องของการแข่งขัน สถานการณ์ในการผูกขาด เป็นต้น ผู้ศึกษาจึงวิเคราะห์แล้วเห็นว่าควรที่จะกำหนดถ้อยความความหมายให้มีความชัดเจนถึงกรณีที่เป็นการแข่งขันทางการค้า

และประเด็นปัญหาในเรื่องสินค้าและบริการควบคุมที่ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมาย โดยสินค้าควบคุม คือ สินค้าที่มีรายการ โครงสร้างราคาอยู่ในความดูแลของกรมการค้าภายใน โดยเป็นสินค้าที่ต้องติดตามดูแล จะสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1.สินค้าประเภทที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ (Sensitive List) เป็นรายการสินค้าหรือบริการที่ต้องมีการติดตามดูแลทุก ๆ วัน เช่น ไข่ไก่ ข้าวโพด เป็นต้น 2.สินค้าหรือบริการที่ต้องมีการติดตามดูแลสองครั้งในหนึ่งสัปดาห์ (Priority Watch List) เช่น แคมพู 3.สินค้าหรือบริการที่ต้องติดตามดูแลทุก ๆ ปี ยกเว้น นมข้น โดยสินค้าหรือบริการทั้งสามประเภทนี้ สามารถแบ่งได้เป็นสินค้าที่มีมาตรการทางกฎหมาย และสินค้าที่ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมาย โดยสินค้าหรือบริการในกลุ่มที่มีมาตรการทางกฎหมายนั้น จะให้

การกำหนดราคา การขออนุญาตเปลี่ยนแปลงราคา เป็นต้น ในการแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย ไข่ไก่ ถือเป็นสินค้าควบคุมที่อยู่ในความดูแลของกรมการค้าภายในในกลุ่มที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ (Sensitive List) และยังไม่มีการทางกฎหมายมาควบคุมดูแล ตามข้อมูลตลอดระยะเวลา 10 เดือนที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2561 โดยทำการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ประกาศจากทางกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ กฎหมายของสหรัฐอเมริกาในเรื่องการควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์นม รัฐบัญญัติการควบคุมราคา ค.ศ.196 สาธารณรัฐนามิเบีย พบว่าสินค้าที่มีความสำคัญ เช่น ผลิตภัณฑ์นม ในต่างประเทศจะมีการจัดทำรายงานการควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์นม โดยได้รับความร่วมมือของผู้ผลิต ผู้ร่วมตลาดข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับราคา ปริมาณขาย และสินค้าคงคลังของผู้ผลิต เพื่อเป็นการควบคุมดูแลการตลาดของผู้ผลิต

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ ในประเด็นทางด้านการกำหนดหรือการตั้งราคาสินค้า การแข่งขันทางการค้า มาตรฐานสินค้าเกษตร และสินค้าและบริการควบคุม ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติว่าด้วยสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ และข้อร้องเรียนต่าง ๆ และนอกจากนี้ยังศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายดังกล่าวของประเทศไทยกับของกฎหมายต่างประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย

จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยในการผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ ซึ่งในบางเรื่องมีกฎหมายอยู่แต่ยังมีช่องว่างทางกฎหมายและผู้ประกอบธุรกิจบางรายอาศัยช่องว่างทางกฎหมายนี้เอาเปรียบผู้ผลิตรายอื่น ในบางเรื่องไม่มีกฎหมายควบคุม เมื่อกฎหมายที่มีอยู่ประสิทธิภาพยังไม่เพียงพอ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในบางเรื่องยังชัดเจน เป็นเหตุให้เกษตรกรรายย่อยได้รับความเสียหาย เมื่อได้ทำการศึกษเปรียบเทียบและวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นและสมควรที่จะต้องแก้ไขกฎหมาย กำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยต่อไป เพื่อให้สอดคล้องและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบเจอและมีอยู่ตลอดเรื่อยมา

5.2 ข้อเสนอแนะ

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ นั้น ผู้ศึกษาเห็นควรจำเป็นให้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ และแนวทางการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยเหล่านั้นสามารถดำรงธุรกิจของตนเองให้มีอยู่เทียบเท่าและทัดเทียมบริษัทรายใหญ่ดังต่อไปนี้

5.2.1 มาตรการเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าเกษตรประเภทไข่ไก่

ผู้ศึกษาเห็นควรเสนอแนะให้มีการกำหนดองค์กรกลางที่มีอำนาจในการกำหนดราคาสินค้า เพื่อให้มีความเป็นกลางและมีมาตรฐานทางด้านราคา ซึ่งเป็นองค์กรที่มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย เศรษฐศาสตร์ เพื่อพิจารณาการกำหนดราคาสินค้าที่เป็นกลาง โดยผู้ศึกษาเห็นควรเสนอแนะให้เป็นคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ที่ตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2549 ซึ่งในระเบียบดังกล่าวระบุชัดเจนว่า "การพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์" หมายความว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดระบบการผลิตและการตลาดไข่ไก่ และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ให้การผลิตและการตลาดไข่ไก่และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน และให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับไข่ไก่และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ เพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงไข่ไก่และความปลอดภัยของผู้บริโภค ตลอดจนมีผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่และระบบการจัดการการผลิตที่ได้มาตรฐานสากล และไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม

โดยความในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีระบุว่า อำนาจของคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) พิจารณาการพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ทั้งระบบ และกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในเรื่องดังกล่าว เพื่อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี และสนับสนุนให้ภาคเอกชนร่วมมือดำเนินการ ให้มีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(2) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนในการกำหนดมาตรฐานปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ และสถานที่เลี้ยงไข่ไก่ เพื่อให้การผลิตและการตลาดไข่ไก่และผลิตภัณฑ์เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน

(3) ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือภาคเอกชนในการรวมกลุ่มหรือจัดตั้งองค์กรเพื่อให้มีบทบาทในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับไข่ รวมทั้งการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการไข่ในระหว่างภาคเอกชนด้วยกัน

(4) ประสานกับหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการผลิตและการตลาดไข่รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากไข่ และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับไข่

(5) ประสานการจัดทำแผนและโครงการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในเรื่องการพัฒนาไข่และผลิตภัณฑ์

โครงสร้างการบริหารของคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ดังต่อไปนี้

ลำดับ	ตำแหน่ง/หน้าที่	หน่วยงาน
1.	ประธานกรรมการ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2.	รองประธานกรรมการ	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3.	กรรมการโดยตำแหน่ง	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบดีกรมการค้าภายใน - อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ - เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค - เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา - เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - นายกษมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย - นายกสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ - อธิบดีกรมปศุสัตว์
4.	กรรมการซึ่งเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ค้าจำนวนหนึ่งคน - ผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งคน - สมาคมผู้เลี้ยงไข่จำนวนหนึ่งคน - และสหกรณ์ผู้เลี้ยงไข่จำนวนหนึ่งคน
5.	เลขานุการ	อธิบดีกรมปศุสัตว์
6.	ผู้ช่วยเลขานุการ	ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์แต่งตั้งข้าราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง/หน้าที่	หน่วยงาน
		ของกรมปศุสัตว์ไม่เกินสองคน

โดยที่คณะกรรมการทั้งหมดจะต้องช่วยกันเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านเกษตร ด้านกฎหมาย ด้านการเงินการคลัง ด้านการตลาด ด้านการบริหาร ตลอดจนด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอื่นที่เกี่ยวข้องได้อีกไม่เกิน 4 คน และก็มีคณะกรรมการที่ปรึกษาอีก 3 ด้าน ซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ด้วย ชุดที่หนึ่ง ก็ดูเรื่องความมั่นคงของธุรกิจ เรื่องปริมาณการเลี้ยงที่เหมาะสม การนำเข้าเลี้ยง และระดับราคาไข่ไก่ควรเป็นอย่างไร ชุดที่สอง ดูแลเรื่องของการส่งเสริมรณรงค์การบริโภคไข่ไก่ และ ชุดที่สาม จะดูแลเรื่องมาตรฐานของสินค้า มาตรฐานของไก่ มาตรฐานของไข่ ว่าทำอย่างไรผลผลิตที่ออกมาจึงจะมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

จากข้อเสนอแนะข้างต้นจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) มีอำนาจในการพิจารณาการพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ทั้งระบบ และกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาคู่แข่งต่าง ๆ ในการพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ทั้งระบบ อีกทั้งในคณะกรรมการชุดดังกล่าวยังมีทั้งหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยในด้านประเด็นปัญหาการตั้งหรือการกำหนดราคา มีความเหมาะสมในการที่จะเป็นองค์กรกลางในการดูแลปัญหาดังกล่าว เนื่องจากคณะกรรมการในชุดดังกล่าวมีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้านทั้งด้านเกษตร ด้านกฎหมาย ด้านการเงินการคลัง ด้านการตลาด ด้านการบริหาร ตลอดจนด้านสิ่งแวดล้อม

5.2.2 มาตรการเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า

ผู้ศึกษาเห็นควรเสนอแนะให้มีการกำหนดค่านิยมของการแข่งขันทางการค้า พฤติกรรมที่ถือว่าการแข่งขันทางการค้า หรือกำหนดกรณีศึกษาในการแข่งขันทางการค้า การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งให้มีความชัดเจนเหมือนดังกฎหมายในต่างประเทศ เช่น ทางสหภาพยุโรป ในสนธิสัญญาอีซีเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง ในข้อที่ 82 ถือว่าเป็นการแข่งขันทางการค้าโดยในพฤติกรรมการที่ตัดราคาสินค้าเพื่อทำลายคู่แข่งจะถูกลงโทษจากพฤติกรรมการที่ตัดราคาสินค้า หรือในกฎหมายของสหรัฐอเมริกาในพระราชบัญญัติต่อต้านการผูกขาดใช้กับพฤติกรรมการตัดราคาสินค้าเพื่อทำลายคู่แข่งของบริษัทที่มีอำนาจเหนือตลาด เนื่องจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า ได้มีการพิจารณาการลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา เช่นนี้เมื่อพิจารณาการลงโทษในทางอาญาการตีความเพื่อที่จะทำการลงโทษทางอาญากับผู้ใด

ได้นั้นจะต้องมีการตีความอย่างเคร่งครัด จึงเห็นควรกำหนดกรณี คำนิยามในมาตรา 3 หรือการทำบันทึก (Memorandum) ท้ายพระราชบัญญัติของการแข่งขันทางการค้า ในพฤติการณ์ที่ถือว่าเป็นการแข่งขันทางการค้า หรือกำหนดกรณีศึกษาในการแข่งขันทางการค้า การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่งให้มีความชัดเจน เช่น

การแข่งขันทางการค้า หมายถึง การที่ผู้ประกอบการแต่ละราย ซึ่งอาจเป็นผู้จำหน่าย ผู้ผลิต ผู้ส่งหรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ซื้อเพื่อผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการอย่างหนึ่งอย่างใด สามารถที่จะกำหนดราคาหรือปริมาณการขายสินค้าหรือบริการได้โดยไม่ถูกจำกัดด้วยข้อตกลงหรือเงื่อนไขใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ต้องระงับ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การจำหน่ายหรือส่งมอบให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาดและไม่ถูกแทรกแซงในการประกอบการซึ่งมีผลทำให้ราคาสินค้าและบริการเป็นไปตามความความต้องการของตลาดและผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการมีอิสระในการเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างเต็มที่ตามความต้องการของตนเอง

พฤติการณ์ที่ถือว่าเป็นการแข่งขันทางการค้า

การทุ่มตลาด (Dumping) หมายถึง ลักษณะของการที่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายต้องการที่จะระบายสินค้าของตนเองให้ได้มากที่สุด และการกำหนดราคาดังกล่าวนั้นคือ การกำหนดราคาที่ต่ำที่สุด ถูกกว่าราคาท้องตลาด หรือเพื่อขจัดคู่แข่งทางการค้า โดยการกระทำที่เป็นเพื่อการขจัดคู่แข่ง หรือการโจมตีคู่แข่งนั้น คู่แข่งขันทางการค้ามักจะสู้ไม่ค่อยได้เนื่องจากเหตุที่มีการนำสินค้าออกมาที่ละมาก ๆ และขายในราคาที่ต่ำ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ก็มักจะเลือกซื้อเมื่อผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายมีส่วนลดราคาสินค้าก็เลือกที่จะมาซื้อสินค้านั้น ๆ การขายที่เป็นการขายเพื่อการแข่งขันในตลาด ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ทำได้มักจะเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ แม้ว่าการกระทำนี้ส่งผลให้กิจการของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายจะได้กำไรน้อยลง แต่ก็มิได้ทำให้ธุรกิจของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายต้องปิดตัวลง เพียงแต่ต้องการผลของสิ่งที่ทำ โดยการคาดหวังในการที่สามารถตีตลาดหรือสามารถทำให้ผู้บริโภคหันมาสนใจสินค้าของเขาเป็นอันดับแรก สำหรับผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่น ๆ ก็จะไม่มีการลงทุนเพียงพอ อันเนื่องมาจากสินค้าของตนเองไม่สามารถขายได้ หรือขายได้ในปริมาณที่น้อย ทำให้ไม่มีต้นทุนในการที่จะผลิตสินค้าใหม่ ๆ ออกมาได้ ท้ายที่สุดก็ต้องปิดตัวลงไป เมื่อมีเหตุการณ์เช่นนี้แล้วผู้ที่ทำการทุ่มตลาดในคราวแรกก็จะสามารถผูกขาดสินค้าของตนเองได้ เนื่องจากคู่แข่งลดน้อยลง หรือเหตุที่คู่แข่งสินค้าของตนเองมาขอรับสินค้าจากผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการทุ่มตลาด โดยมักจะพบกับ

ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่เป็นรายใหญ่ หรือผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายในรายที่เป็นผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายต่างประเทศ

การตัดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง (Predatory Pricing) มีความหมายว่า กรณีที่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายลดราคาสินค้าหรือการบริการของตนเอง ถึงขนาดที่ราคาสินค้ามีราคาต่ำกว่าต้นทุนในการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ จุดประสงค์เพื่อที่จะทำให้ผู้บริโภคลึกเลือกที่จะซื้อสินค้าของตนเองมากกว่าเลือกที่จะซื้อสินค้าของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำการตัดราคาสินค้าเพื่อทำลายคู่แข่ง ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้ขายรายอื่นได้รับผลกระทบขาดทุนจนบางรายไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

5.2.3 มาตรการเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร

ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงคณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่องไข่ไก่ ในประกาศตามราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 122 ตอนที่ 60 ง วันที่ 28 กรกฎาคม 2548 โดยมีคณะกรรมการร่างมาตรฐานไข่ไก่ดังนี้

ลำดับ	ตำแหน่ง/ตัวแทน	หน่วยงาน/บุคคล
1.	ประธานคณะกรรมการ	สัตวแพทย์
2.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	3 คน
3.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	3 คน
4.	ผู้แทนสำนักพัฒนาพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์กรมปศุสัตว์	1 คน
5.	ผู้แทนสำนักมาตรฐานสินค้าและระบบคุณภาพ มกอช.	2 คน
6.	ผู้แทนสำนักรับรองมาตรฐานสินค้าและระบบคุณภาพ มกอช.	2 คน
7.	ผู้แทนคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2 คน
8.	ผู้แทนภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2 คน
9.	ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	3 คน
10.	ผู้แทนสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่	3 คน
11.	ผู้แทนสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย	3 คน
12.	สัตวแพทย์	1 คน
13.	ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ	1 คน

ลำดับ	ตำแหน่ง/ตัวแทน	หน่วยงาน/บุคคล
14.	สัตวแพทย์	1 คน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 127 ตอนที่ 150 ง วันที่ 28 ธันวาคม 2553 โดยมีคณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง ไข่ไก่ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	หน้าที่
1.	นายจีระ สรนิวัตร์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาตรฐานการปศุสัตว์ระหว่าง ประเทศ กรมปศุสัตว์	ประธาน กรรมการ
2.	นายภาสกร บุญสม	สำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค สำนัก นายกรัฐมนตรี	กรรมการ
3.	นางสาวดารณี หมุ่มจรพันธ์	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา กระทรวง สาธารณสุข	กรรมการ
4.	นายชัยศิริ มหันตชัยสกุล	สำนักงานมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
5.	นางสาวนิดารัตน์ ไพรคณะสก	สำนักพัฒนาระบบและรับรอง มาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรม ปศุสัตว์	กรรมการ
6.	รองศาสตราจารย์วรรณวิบูลย์ กาญจน กุญชร	คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
7.	รองศาสตราจารย์นิรัตน์ กองรัตน นันท์	ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
8.	นายประเทือง สูดสาคร	สัตวแพทย์สภา	กรรมการ
9.	นายวิชัย เตชะวัฒนนันท์	กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สภา อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
10.	นางสาวพรศรี เหล่ารุจิสวัสดิ์	สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และ	กรรมการ

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	หน้าที่
		ส่งออกไข่ไก่	
11.	นายสุพัฒน์ ธนะพิงค์พงษ์	สมาคมผู้เลี้ยงไก่ไข่	กรรมการ
12.	นางคารณี สมบูรณ์จิตต์	บริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด	กรรมการ
13.	นางสาวพัชรินทร์ ตันตระโกศล	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	กรรมการ
14.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสกสม อาตมางกูร		กรรมการ
15.	นางสาวยุพา เหล่าจินดาพันธ์	สำนักมาตรฐานสินค้าและ ระบบคุณภาพ สำนักงานมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการและ เลขานุการ

จากรายชื่อคณะกรรมการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตรประเภทสินค้าไข่ไก่ จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการทั้งหลายจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถครบด้าน แต่ในกรณีของเกษตรกรรายย่อยที่ไม่มีเงินทุนในการจัดเตรียมผลผลิตจากไก่ไข่ให้มีไข่ไก่ที่สามารถทัดเทียมเทียบกับคุณภาพมาตรฐานของไข่ไก่ตามที่ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด ผู้ศึกษาเห็นควรเสนอแนะให้มีการมีการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้กับเกษตรกรรายย่อย โดยประเทศไทยมีระบบสหกรณ์อยู่แล้ว จึงควรให้มีการพัฒนาระบบสหกรณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ ให้มีการรวมกลุ่มให้มากขึ้น มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น เพื่อที่เกษตรกรรายย่อยจะได้มีอำนาจต่อรองต่าง ๆ ตั้งแต่ทางต้นทางการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น ในเรื่องการจัดเตรียม โรงเรือน การเตรียมอาหาร อาหารบำรุง และยารักษาโรคต่าง ๆ ให้ได้ในราคาที่ถูกลงมา มีการหมุนเวียนออมเงินกันระหว่างสมาชิกในเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตไข่ไก่ เสนอให้มีการจัดการสัดส่วนการเลี้ยงไก่ไข่ระหว่างเกษตรกรรายย่อยและผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อที่เกษตรกรรายย่อยจะได้มีส่วนแบ่งกำไรในตลาดที่เพิ่มมากขึ้น เหมือนกับตัวอย่างของการจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยในด้านการผลิตและจำหน่ายและให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงงานและผู้บริโภค ตามความในพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527

5.2.4 มาตรการเกี่ยวกับสินค้าและบริการควบคุม

ผู้ศึกษาเห็นควรเสนอแนะให้มีการติดตามดูแลสินค้าที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษที่ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมาย โดยการจัดให้มีการกำหนดการจัดทำรายงานเกี่ยวกับสินค้าที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษโดยสินค้าแต่ละประเภทให้องค์กรที่มีอำนาจในการจัดการดูแลและสินค้านั้น ๆ จัดทำรายงานสินค้าเพื่อเสนอต่อกรรมการค้าภายใน เช่น ในประเด็นปัญหาในเรื่องไข่ไก่ที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ในประเด็นปัญหาแรกในเรื่องของการตั้งราคาหรือการกำหนดราคาไข่ไก่ที่ผู้ศึกษาเสนอแนะให้คณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) เป็นองค์กรกลางผู้ที่ควบคุมดูแล ซึ่งคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) มีอำนาจในการพิจารณาการพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ทั้งระบบ และกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในขณะทำงานด้านทั้งด้านเกษตร ด้านกฎหมาย ด้านการเงินการคลัง ด้านการตลาด ด้านการบริหาร ตลอดจนด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาบุคคลที่เกี่ยวข้องในโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ที่เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้านดังที่กล่าวมานั้น จึงเห็นควรเสนอให้มีการควบคุมดูแลโดยการจัดทำรายงานโดยผ่านทางคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) เสนอไปยังกรมการค้าภายใน สังกัดกระทรวงพาณิชย์ โดยในรายงานจะได้รับความร่วมมือของผู้ผลิต ผู้ร่วมตลาดไข่ไก่ทั้งรายย่อยและรายใหญ่ โดยความในรายงานฉบับนี้ผู้รายงานจะต้องเตรียมข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการจัดเตรียมตั้งแต่กระบวนการก่อนเริ่มการผลิตไข่ไก่ ตลอดจนการจำหน่ายไข่ไก่ เพื่อติดตามดูแลสินค้าไข่ไก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับราคา ปริมาณการขาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมดูแลการตลาดของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรประเภทไข่ไก่ โดยรายงานจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายงานการควบคุมดูแลไก่ไข่และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่

เกษตรกรผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่รายย่อย ()

บริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ()

สถานที่ตั้ง โรงเรือน

.....

1. ขั้นตอนก่อนกระบวนการผลิตไข่ไก่

เรื่อง	ค่าใช้จ่าย
1. การเตรียมโรงเรือน	
2. การเตรียมแม่พันธุ์ไข่ไก่	
3. การเตรียมผลิตภัณฑ์ เพื่อดูแลไข่ไก่	

- อาหาร - ยารักษาโรค - สิ่งบำรุงสัตว์ - อื่น ๆ	
4.ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น แรงงาน เป็นต้น	
รวมต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ไข่ไก่	

2. ขั้นตอนหลังกระบวนการผลิตไข่ไก่

วัน/เดือน/ปี	ผลผลิตไข่ไก่ที่ออกมาจากโรงเรือน จำนวน (ฟอง)						
	เบอร์ 0	เบอร์ 1	เบอร์ 2	เบอร์ 3	เบอร์ 4	เบอร์ 5	ไข่ไก่ คละ
รวม							
วัน/เดือน/ปี	ผลผลิตไข่ไก่ที่จำหน่ายได้ จำนวน (ฟอง)						
	เบอร์ 0	เบอร์ 1	เบอร์ 2	เบอร์ 3	เบอร์ 4	เบอร์ 5	ไข่ไก่ คละ
รวม							
วัน/เดือน/ปี	ราคาจำหน่ายไข่ไก่ (บาท)						
	เบอร์ 0	เบอร์ 1	เบอร์ 2	เบอร์ 3	เบอร์ 4	เบอร์ 5	ไข่ไก่ คละ
รวม							

3. ขั้นตอนหลังการจำหน่าย

วัน/เดือน/ปี	ผลผลิตไข่ไก่คงเหลือ จำนวน (ฟอง)						
	เบอร์ 0	เบอร์ 1	เบอร์ 2	เบอร์ 3	เบอร์ 4	เบอร์ 5	ไข่ไก่ กละ
รวม							

หมายเหตุ

1. เกษตรกรรายย่อยบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ หมายถึง ครัวเรือนที่มีไก่ไม่เกิน 1,000 ตัวต่อครัวเรือน
2. บริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายไข่ไก่ขนาดกลางและขนาดใหญ่ หมายถึง ครัวเรือนที่มีไก่เกิน 1,000 ตัวต่อครัวเรือน

เอกสารที่ต้องแนบมาด้วย

1. บัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นรายงานการควบคุมดูแลไก่ไข่และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ หรือผู้รับมอบอำนาจ หรือผู้แทนบริษัท
2. ใบเสร็จการชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ได้ทำการชำระไป ในขั้นตอนก่อนกระบวนการผลิตไข่ไก่
3. ใบแสดงจำนวนการตั้งโรงเรือน และจำนวนไก่ไข่ในโรงเรือน

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูล

()

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

()

5.2.5 มาตรการเพิ่มเติม

ผู้ศึกษาเห็นควรเสนอแนะผลักดันร่างพระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ. ให้เป็นกฎหมายซึ่งออกมาเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรทางด้านรายได้และสวัสดิการ ตามวาระปฏิรูปที่ 14 : การปฏิรูปภาคเกษตร มีหลักการและเหตุผลว่า ประเทศไทยเป็นประเทศส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก แต่เป็นการส่งออกมากในเพียงเชิงปริมาณ ในขณะที่มีคุณภาพสินค้ายังไม่สูงนัก แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศกลับมีฐานะยากจนการช่วยเหลือชาวนามักกลายเป็นนโยบายประชานิยมและเป็นนโยบายหาเสียง ด้วยเหตุนี้การศึกษานี้จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปการเกษตรของประเทศ เพื่อให้อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีศักดิ์ศรี และเกษตรกรมีสมรรถนะดี ตลอดจนให้มีการสร้างระบบการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มสมรรถนะในการเข้าถึงและวิเคราะห์ข้อมูลตลาดและเทคโนโลยีและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งบูรณาการกลไกการบริหารประเทศ ด้านการเกษตรและการแปรรูปสินค้า

ประเด็นหลักในการปฏิรูป : การปฏิรูปด้านเกษตรกรจุดมุ่งเน้นที่สำคัญของการปฏิรูปด้านเกษตรกรรมมี 2 ประการด้วยกัน คือ ประการแรก คือ การพัฒนาและมุ่งสร้างสมรรถนะที่ดีและความสามารถทางการแข่งขันแก่เกษตรกรที่สมัครใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมต่อไปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเปลี่ยนภาพการรับรู้ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรประการที่สอง คือ การมีระบบรองรับสำหรับเกษตรกรที่ต้องการออกจากอาชีพเกษตร

ประเด็นรองในการปฏิรูปด้านเกษตรกร ดังนี้

1.) การช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการแก่เกษตรกร สนับสนุนทางด้านรายได้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรที่มุ่งมั่นจะดำเนินอาชีพทางการเกษตรสามารถยังชีพอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี พ้นจากความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.) การพัฒนาเกษตรกรให้มีทักษะความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการ การประกอบการ และการเงิน โดยสนับสนุนการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการดำรงอาชีพเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรมีสมรรถนะที่ดี สามารถแข่งขันได้ ต่อยอดให้กับเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ

3.) การส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดสินค้า เป็นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะเฉพาะในการหาข้อมูลสินค้า ราคา และตลาดสินค้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในระดับภายในและภายนอกประเทศ

4.) การช่วยเหลือเกษตรกรบางส่วนที่มีความประสงค์ที่จะย้ายออกจากภาคเกษตร สำหรับกลุ่มที่สังเกตเห็นแล้วว่าไม่สามารถทำเกษตรต่อไปได้ มีความต้องการจะไปประกอบอาชีพอื่น เช่น อาชีพบริการ รับจ้าง การดำเนินการเช่นเดียวกันกับคนกลุ่มแรก ก็อาจจะเกิดไม่เกิด ประสิทธิภาพ จึงต้องมีโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและทบทวนการตัดสินใจในเบื้องต้นของเกษตรกรที่ประสงค์ออกจากภาคเกษตร หากเกษตรกรยืนยันความประสงค์ที่จะออกจากภาคเกษตร ก็จะต้องมีระบบมารองรับในการช่วยเหลือทางรายได้และทักษะใหม่ ๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร

โดยร่างพระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ. ให้เหตุผลว่าเนื่องจาก กฎหมายว่าด้วยการเกษตรที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันนี้ทั้งหมด เป็นกฎหมายที่มุ่งให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครองแก่เกษตรกรในเรื่องการจัดสรรที่ดินทำกิน การจัดหาแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม การจัดตั้งองค์กรเกษตรกร การควบคุมหรือการช่วยเหลือเกี่ยวกับปัจจัยการผลิตหรือ ผลผลิตทางการเกษตร ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายแต่ละฉบับ แต่ยังไม่มียกกฎหมายฉบับใดที่มุ่งให้ความช่วยเหลือให้ความคุ้มครองในเรื่องรายได้และสวัสดิการแก่เกษตรกร จึงทำให้คนไทยในภาค เกษตรกรรมขาดความมั่นคงในอาชีพและชีวิตความเป็นอยู่ ต่างจากคนไทยในภาครัฐและภาค แร่งงานนอกจากนั้นยามใดที่การประกอบเกษตรกรรมประสบภัยจากภาวะราคาสินค้าเกษตรมีความ ผันผวนทำให้รายได้ของเกษตรกรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานรายได้ของประเทศ ภาครัฐก็เพียงให้ความ ช่วยเหลือเยียวยาไปตามนโยบายที่ขาดความชัดเจนมั่นคง โดยไม่มีกฎหมายที่ให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครองรายได้และสวัสดิการ จึงเป็นเหตุให้เกษตรกรไทยมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ด้อยกว่า คนไทยอื่น ๆ เกษตรกรและบุตรหลานของเกษตรกรขาดความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมของ ตน ไม่ประสงค์ที่จะประกอบอาชีพดังกล่าวต่อไปและหันไปประกอบอาชีพอื่น จนมีแนวโน้มส่ง ผลกระทบอย่างมีนัยต่อภาคการผลิตสินค้าเกษตรของประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันในการลดความ เหลื่อมล้ำเรื่องรายได้และสวัสดิการเกษตรกรกับอาชีพอื่นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในร่างพระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ. จะมีการให้คำนิยามตาม มาตรา 3 และสาระสำคัญในการช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกรดังนี้

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ คณะกรรมการกำหนดและได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามวิธีการที่ คณะกรรมการกำหนด

“การช่วยเหลือด้านรายได้” หมายความว่า การชดเชยรายได้เมื่อเกษตรกรมีรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรต่อครัวเรือนต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรประกาศกำหนด

“การช่วยเหลือด้านสวัสดิการ” หมายความว่า การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และการช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อชราภาพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการรายได้และสวัสดิการเกษตรกร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 2 การช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกร

การช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกรตามพระราชบัญญัตินี้ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นครัวเรือน การช่วยเหลือด้านรายได้ จะดำเนินการได้ต่อเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า รายได้ของเกษตรกรต่อครัวเรือนของเกษตรกรต่ำกว่าเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำที่คณะกรรมการกำหนด รายได้รายจ่ายเกษตรกรประกาศกำหนด และสำหรับระยะเวลาของการช่วยเหลือด้านรายได้นั้น ให้ดำเนินการตามฐานแห่งระยะเวลาของรอบการผลิตของสินค้าเกษตรชนิดนั้น ๆ และเกษตรกรที่จะได้รับการช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือและต้องชำระค่าบำรุงตามวิธีการและอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กัญญาภัค แหยมเกตุ , กุลธิดา พรหมภิบาลและญาณิศา แซ่ตัน. “คุณภาพของตลาด,” บทเรียนออนไลน์วิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (2200-1001).

<https://sites.google.com/site/yanisasae07/duly-phaph-kh-xng-t>, 23 พฤศจิกายน 2561.

“การแทรกแซงราคา.” http://spacebarc.blogspot.com/2011/12/blog-post_6491.html, 26 พฤศจิกายน 2561.

กฤติกร เสดิมเกื้อกุลพงศ์. พระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และการผูกขาดในภาคเกษตร: กรณีศึกษาตลาดไข่ไก่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ openworlds, ม.ป.ป. กรุงเทพมหานคร. “ราคาไข่ไก่...ปล่อยกลไกตลาดเป็นผู้กำหนด.”

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/540070>, 7 มกราคม 2562.

เกษตรโพธิ์. “ราคาไข่ไก่ประจำวัน 30 ตุลาคม 2561.” <https://www.kasetprice.com>, 30 ตุลาคม 2561.

“กฎของอุปสงค์.” <http://www.thaieditorial.com/ความหมายของอุปสงค์และอ/>, 22 พฤศจิกายน 2561.

“กฎของทาน.” <https://www.slideshare.net/OptimisticDelight/2-30076832>, 22 พฤศจิกายน 2561.

กรมการค้าภายใน. “ราคาขายปลีกสินค้าเกษตร ไข่ไก่.” <https://www.dit.go.th/pricestat/report2.asp?mode=A&product=231>, 24 มกราคม 2562.

กรมการค้าภายใน. “ราคาขายปลีกสินค้าเกษตร ไข่ไก่ เบอร์ 2 (ฟอง).”

<https://www.dit.go.th/pricestat/report2.asp?mode=A&product=230>, 24 มกราคม 2562.

กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์. “รายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ.” <https://www.dit.go.th/content.aspx?m=105&c=2680>, 31 ตุลาคม 2561.

กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์. “รายการสินค้าที่ติดตามดูแลประเภทที่ไม่มีมาตรการกฎหมายเดือนมกราคม 2561.” <https://www.dit.go.th/Cont>, 31 ตุลาคม 2561.

กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์. คำอธิบายการกำหนดระดับความสำคัญของสินค้าและบริการ.

ม.ป.ท: ม.ป.พ, 2559.

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์. “รายการสินค้าและบริการควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ.” 2561.

ข่าวธุรกิจ วอยซ์ทีวี (22 มีนาคม 2555). “เบทาโกร ระบายไข่ต่ำกว่าทุน เหตุไข่ล้นตลาด.”

<https://www.voicetv.co.th/read/34483>, 5 พฤศจิกายน 2561.

ไข่มาร์เก็ต! ธงฟ้า ทูบสถิติไข่ทักษิณ. ไทยรัฐ. <https://www.thairath.co.th/content/24843>,

24 กุมภาพันธ์ 2562.

“ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์.” <http://www.pccpl.ac.th/pccpl10/images/stories/img>

[files/economic_m5.pdf](http://www.pccpl.ac.th/pccpl10/images/stories/img), 17 พฤศจิกายน 2561.

จิระ พุ่มพวง. “สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2552.”

http://web.krisdika.go.th/data/lawabout/lawdetail/lawdetail_009.htm, 1 มีนาคม 2562

ชาญณรงค์ บัวเยี่ยมแสง. “หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ.”

<http://sagehouse.igetweb.com/articles/517676/หน่วยการเรียนรู้ที่-2-การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ.html>, 25 พฤศจิกายน 2561.

ชาญวิทย์ ปรีชาพาณิชย์พัฒนา. “04-การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา.” <https://sites.google.com/site/chanwid2555/khwam-rwm-mux-thang-sersthkic/04-kar-thaerksaeng-rakha-laea-kar-khwbkhum-rakha>

26 พฤศจิกายน 2561.

“ซงเอ็กบอร์ลดนำเข้าแม่พันธุ์ แกะไขไก่ราคาตกต่ำหนักสุดในรอบ 30 ปี กระทรวงเกษตร ไข่ไก่ไก่หน้าฟาร์มราคาพุ่ง,” เดลินิวส์ (6 พฤศจิกายน 2561) : 1,13.

“ดุลยภาพของตลาด (Market Equilibrium).” [http://happyhew.com/2015/06/20/ดุล](http://happyhew.com/2015/06/20/ดุลยภาพของตลาด-market-equilibrium-หมายถ/)

[ภาพของตลาด-market-equilibrium-หมายถ/](http://happyhew.com/2015/06/20/ดุลยภาพของตลาด-market-equilibrium-หมายถ/), 23 พฤศจิกายน 2561.

“ตลาดในทางเศรษฐศาสตร์.” http://119.46.166.126/self_all/selfaccess11/m5/economics5_2/social

[economic/lesson2/item2_3.php](http://119.46.166.126/self_all/selfaccess11/m5/economics5_2/social), 28 พฤศจิกายน 2561.

“ทุนนิยม (Laissez-Faire or Capitalism).” [https://sites.google.com/site/economicssystem001/rabb-](https://sites.google.com/site/economicssystem001/rabb-sersthkic-baeb-seriniym-hrux-thunniym)

[sersthkic-baeb-seriniym-hrux-thunniym](https://sites.google.com/site/economicssystem001/rabb-sersthkic-baeb-seriniym-hrux-thunniym), 21 พฤศจิกายน 2561.

ไทยกรีนโอโกร์. “บอร์คไข่ขออำนาจเบ็ดเสร็จ บริการจัดการไข่ทั้งระบบ-สกัดทุ้มตลาด.”

<https://www.thaigr eenagro.com/บอร์คไข่ขออำนาจเบ็ดเสร็จ/>. 14 ธันวาคม 2561.

ทรงธรรม ปิ่นโต, จริยา เปรมศิลป์และคณะ. เศรษฐศาสตร์...เล่มเดียวอยู่. พิมพ์ครั้งที่ 1.

- กรุงเทพมหานคร : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2555.
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ไข่ไก่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551. เล่ม 127 ตอนพิเศษ 150 , 2553.
- “ประวัติของการเกษตรไทย.” <https://sites.google.com/site/agricultureandtechnology3278/home/prawati-khxng-karkestr-thiy>, 15 พฤศจิกายน 2561.
- “ประวัติและความเป็นมาของการเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทย.” http://komtong.blogspot.com/2015/10/blog-post_56.html, 10 พฤศจิกายน 2561.
- พิเศษฐ์ มั่งงูธัญญา. อดีตพนักงานบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด และปัจจุบันเป็นผู้ค้าไข่ไก่รายย่อย. สัมภาษณ์ 6 พฤศจิกายน 2561.
- พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. ม.ป.ท: ม.ป.พ, 2554.
- พจนานุกรมอาจารย์ เปลื้อง ณ นคร. “ไข่.” <https://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-pleang/ไข่>, 10 พฤศจิกายน 2561.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เอกสารคำสอน วิชากฎหมายการแข่งขันทางการค้า. คณะนิติศาสตร์: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2557.
- “มาตรฐานสินค้า EC.” <http://lrqa.in.th/standards-and-schemes/ec-directives>, 20 ธันวาคม 2561.
- ราคาไข่ไก่ดอทคอม. “ราคาไข่ไก่ประจำวันวันที่ 30 ตุลาคม 2561.” ราคาไข่ไก่.com, 30 ตุลาคม 2561.
- ศักดิ์ดา ธนิตกุล. คำอธิบายและกรณีศึกษา พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:วิญญูชน, 2553.
- สรวิศ ลิ้มปริงยี. กฎหมายการแข่งขันทางการค้า : แนวคิดพื้นฐาน เจตนารมณ์และปัญหา ฉบับรวมบทความ. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2543.
- สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้ส่งออกไข่ไก่. [http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/EggPrice/IMG_4649%20\(1\).pdf](http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/EggPrice/IMG_4649%20(1).pdf), 24 มกราคม 2562.
- สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้ส่งออกไข่ไก่. “สถานการณ์ไข่ไก่ไทย 2558.” <http://www.egg-thailand.com/upload/images/Document/สถานการณ์ไข่ไก่/ไข่%202559.pdf>, 18 พฤศจิกายน 2561.
- แสวง บุญเฉลิมวิภาส. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2554.
- สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า. ประมวลเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542, 2543.

สำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า. “ประมวลเรื่องข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า 2542 เรื่องการผลิตลูกไก่และจำหน่ายไข่ไก่ต่ำกว่าราคาดุล.” (27 เมษายน 2543).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “ความหมายและประเภทของตลาด.” <http://social.obec.go.th/library/document/sumrit/economy-ppt-03.pdf> 25 พฤศจิกายน 2561.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. “ราคาไข่ไก่สดรายเดือน.” http://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/price/monthly_price/egg.pdf, 24 มกราคม 2562.

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรฐานสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544.

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.). คำอธิบายพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551. 2558.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์, 2554.

อดุลย์ ยูววิทยาพานิชย์. คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2452. กรมการค้าภายใน:กระทรวงพาณิชย์, 2556.

อภิญา เลื่อนฉวี “ถอดคำบรรยายวิชาวิชากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ.” หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559.

อริยะ เพ็ชรสาคร. “หลักเสรีภาพในการทำสัญญา.” <https://www.gotoknow.org/posts/5478615>, 15 มีนาคม 2562.

องค์กรและข้อตกลงระหว่างประเทศ. “สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ.” <http://www.acfs.go.th/foodsafety/sps.php>, 21 ธันวาคม 2561.

gidanan ganghair. “รู้จริงเรื่องไข่ และวิธีกินไข่ ให้ได้ประโยชน์.” <http://www2.thaihealth.or.th/>, 5 พฤศจิกายน 2561.

ภาษาต่างประเทศ

Act on Prohibition of Private Monopolization and Maintenance of Fair Trade.

American Egg.Board. “History of Egg.” <https://www.incredibleegg.org/eggcyclopedia/h/history/>,

10 พฤศจิกายน 2561.

Christian Barthel. Predatory Pricing Policy under EC and US Law. University of Lund, 2002.

Edward Sagendorph Mason. The Current Status of the Monopoly Problem in the United States,

HARWARD

“History of Agriculture.” <http://www.crystalinks.com/agriculturehistory.html>, 10 พฤศจิกายน

2561.

Jeff Miles. Principles of Antitrust Law. April 2016.

Karen Carr (2017). “History of eggs – Where did eggs come from?.” [https://quatr.us/southeast-](https://quatr.us/southeast-asia/history-eggs-eggs-come.htm)

[asia/history-eggs-eggs-come.htm](https://quatr.us/southeast-asia/history-eggs-eggs-come.htm), 10 พฤศจิกายน 2561.

LAW REVIEW. (June, 1949). Vol.62 No.8.

The Georgia Egg Law and Supporting Regulation.

ภาคผนวก

ก ร่างพระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.

ร่าง
พระราชบัญญัติ
รายได้และสวัสดิการเกษตรกร
พ.ศ.

.....
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรายได้และสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการกำหนดและได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

“การช่วยเหลือด้านรายได้” หมายความว่า การชดเชยรายได้เมื่อเกษตรกรมีรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรต่อครัวเรือนต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรประกาศกำหนด

“การช่วยเหลือด้านสวัสดิการ” หมายความว่า การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และการช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อชราภาพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการรายได้และสวัสดิการเกษตรกร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการรายได้และสวัสดิการเกษตรกร

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการรายได้และสวัสดิการเกษตรกร” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการโดยตำแหน่งและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากเกษตรกร จำนวนห้าคน เป็นกรรมการ

ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และวิธีการในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

การออกระเบียบตามวรรคสาม ให้คำนึงถึงผู้แทนองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรโดยกระจายตามภูมิภาค สาขาอาชีพ และการมีส่วนร่วมของชายและหญิง ทั้งนี้ ให้มีผู้แทนเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์และ ด้านการประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๗) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๕ วรรคสาม

มาตรา ๘ ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่ง

ก่อนวาระ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนดำรงตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายการช่วยเหลือเกี่ยวกับรายได้เกษตรกรและการช่วยเหลือด้านสวัสดิการเกษตรกร
- (๒) กำหนดแผนงาน งบประมาณ และโครงการการช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกร ซึ่งมีระยะเวลา ๕ ปี
- (๓) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติแผนงานโครงการการช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกร และจัดสรรเงินงบประมาณตามแผนงานโครงการดังกล่าวตาม (๒)
- (๔) กำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกร และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการการช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกร
- (๕) กำหนดความช่วยเหลืออื่นที่จำเป็นโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๖) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการช่วยเหลือด้านรายได้และ สวัสดิการเกษตรกร
- (๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนงานโครงการตามมาตรา ๙ (๒) แล้ว ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานโครงการดังกล่าวต่อไป

เงินงบประมาณที่ต้องจัดสรรในแต่ละปีตามวรรคแรกต้องไม่เกินร้อยละสิบของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรของประเทศเฉลี่ย ๓ ปี ย้อนหลังก่อนหน้าที่มีการจัดตั้งงบประมาณประจำปี

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานผลการดำเนินงานโครงการ และการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

หมวด ๑

คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกร

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกร ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนห้าคน เป็นกรรมการ

ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางการเกษตร เศรษฐศาสตร์ เกษตรศาสตร์ การสวัสดิการสังคม การเงินการบัญชี การแพทย์ และการสถิติ

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดเกณฑ์การคำนวณรายได้ รายจ่ายของเกษตรกร เพื่อกำหนดรายได้ขั้นต่ำของครัวเรือนเกษตรกร เมื่อปรากฏว่ามีความจำเป็นต้องช่วยเหลือด้านรายได้แก่เกษตรกรอันเนื่องมาจาก ภาวะราคาสินค้าเกษตร

(๒) กำหนดอัตรา มาตรการ และระยะเวลาการช่วยเหลือด้านรายได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเงินของประเทศ

(๓) กำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านรายได้และการช่วยเหลือด้านสวัสดิการเกษตรกร

มาตรา ๑๕ ให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ มาใช้ด้วยกับคณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรโดยอนุโลม

หมวด ๒

การช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกร

มาตรา ๑๖ การช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกรตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นครัวเรือน

เกณฑ์การกำหนดครัวเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรกำหนด

มาตรา ๑๗ การช่วยเหลือด้านรายได้ จะดำเนินการได้ต่อเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า รายได้ของเกษตรกรต่อครัวเรือนของเกษตรกรต่ำกว่าเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำที่คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรประกาศกำหนด

การช่วยเหลือด้านรายได้ให้จ่ายเป็นเงิน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การช่วยเหลือด้านรายได้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

สำหรับระยะเวลาของการช่วยเหลือด้านรายได้นั้น ให้ดำเนินการตามฐานแห่งระยะเวลาของรอบการผลิตของสินค้าเกษตรชนิดนั้น ๆ

มาตรา ๑๘ การช่วยเหลือด้านรายได้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรดำเนินการภายในรอบวงเงินที่ได้จัดสรรไว้ และต้องประกาศให้เกษตรกรทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนถึงรอบการผลิตของสินค้าเกษตรแต่ละชนิดเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ เดือน

มาตรา ๑๙ การจัดสวัสดิการเกษตรกร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

การจัดสวัสดิการเกษตรกรตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการในภาคแรงงาน

คณะกรรมการอาจจัดสวัสดิการให้แก่เกษตรกรเป็นพิเศษ โดยให้เกษตรกรเป็นผู้จ่ายเงินสมทบตามความสมัครใจก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้ส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เป็นผู้ทำหน้าที่บริหารโครงการการช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกรตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการอาจกำหนดให้ส่วนราชการอื่น หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ เกษตรกรที่จะได้รับการช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือและต้องชำระค่าบำรุงตามวิธีการและอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการในการขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรตามวรรคแรก ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อมูลการขึ้นทะเบียนของเกษตรกรตามวรรคแรกไม่อยู่ในบังคับมิให้เปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือกฎหมายว่าด้วยข้อมูลบุคคล

มาตรา ๒๒ ค่าบำรุงตามมาตรา ๒๑ ให้นำไปใช้จ่ายในการบริหารงานการช่วยเหลือด้านรายได้และสวัสดิการเกษตรกรเท่านั้น

มาตรา ๒๓ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๒๑ รายใดที่ได้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งโดยชอบของคณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกร หรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริตในการรับความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ อาจถูกสงวนสิทธิทั้งหมดหรือบางส่วนหรือระงับการช่วยเหลือดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดรายได้รายจ่ายเกษตรกรกำหนด แต่จะต้องไม่เกินกำหนดเวลา ๓ ปี

หมวด ๓

การจัดสวัสดิการเกษตรกร

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า กองทุนสวัสดิการเกษตรกร ในกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยเงินตามมาตรา ๒๖ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการจัดสวัสดิการเกษตรกรตามพระราชบัญญัตินี้

ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาเงินกองทุนสวัสดิการเกษตรกร และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการเกษตรกรเพื่อใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บริหารจัดการกองทุนสวัสดิการเกษตรกรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๖ กองทุนสวัสดิการเกษตรกร ประกอบด้วย

(๑) เงินที่รัฐบาลจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายตามแผนงานโครงการ เพื่อสนับสนุนด้านสวัสดิการเกษตรกรในแต่ละปี ตามมาตรา ๑๐

(๒) เงินค่าบำรุง ตามมาตรา ๒๑

(๓) เงินสมทบสวัสดิการเกษตรกร ตามมาตรา ๑๙

(๔) ดอกผลของเงินกองทุน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการ โดยตำแหน่งให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๘ ในปีแรกของการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ธนาคารของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นผู้จ่ายเงินรายได้และค่าสนับสนุนสวัสดิการเกษตรกรตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ไปก่อน และให้รัฐบาลจัดตั้งงบประมาณชุดให้แก่ธนาคารของรัฐดังกล่าวต่อไป

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

กุลนิษฐ์ มุ่งธัญญา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2557 นิติศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

นิติกร

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

กรมสุขภาพจิต ถนนติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

